

Tirsdag den 28. maj 2013 (D)

103. møde

Tirsdag den 28. maj 2013 kl. 13.00

Dagsorden

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 41 [afstemning]:

Forespørgsel til justitsministeren om sagsbehandlingstiderne på indfødsretsområdet.

Af Jan E. Jørgensen (V), Christian Langballe (DF), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Mette Bock (LA) og Tom Behnke (KF). (Anmeldelse 16.04.2013. Fremme 23.05.2013. Forhandling 24.05.2013. Forslag til vedtagelse nr. V 78 af Jan E. Jørgensen (V), Mette Bock (LA) og Tom Behnke (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 79 af Lennart Damsbo-Andersen (S), Zenia Stampe (RV), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 80 af Christian Langballe (DF)).

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 151:

Forslag til lov om finansielle rådgivere.

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen). (Fremsættelse 27.02.2013. 1. behandling 14.03.2013. Betænkning 16.05.2013. 2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 154 A:

Forslag til lov om ændring af søloven og forskellige andre love. (Skærpede sejladssikkerhedsmæssige krav i arktiske farvande, styrkelse af søfarendes retsstilling ved sørøveri, justering af skibsregistreringsreglerne, gennemførelse af konventionen om aftaler for international transport af gods helt eller delvis til søs, gennemførelse af ændringsprotokol til konventionen om ansvar for forureningsskade opstået i forbindelse med søtransport af farlige og forurenende stoffer og nedlæggelse af Dykkerrådet).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen). (2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 154 B:

Forslag til lov om ændring af søloven. (Modernisering af skibsregistreringsreglerne).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen). (2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 172:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og vævsloven. (Aktindsigt, levende donors samtykke til donation, sterilisation samt definitionspræciseringer i vævsloven).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 28.02.2013. 1. behandling 12.03.2013. Betænkning 14.05.2013. 2. behandling 21.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 195:

Forslag til lov om ændring af lov om udstationering af lønmodtagere m.v. (Flere oplysninger i Registret for Udenlandske Tjenesteydere (RUT) og ændring af fristen for at anmelde ændringer heri, hjemmel til administrative bødeforelæg m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 20.03.2013. 1. behandling 04.04.2013. Betænkning 15.05.2013. 2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 203:

Forslag til lov om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser.

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard). (Fremsættelse 03.04.2013. 1. behandling 09.04.2013. Betænkning 16.05.2013. 2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 128 A:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Forhøjelse af gebyrer for udstedelse af kørekort m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 128 B:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Ændring af sanktionssystemet for overtrædelser af reglerne om kontrolapparatet m.v.). Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og lov om statens uddannelsesstøtte. (Udvidet mulighed for prøveløsladelse og fodlænkeafsoning, SU i skoleperioder under uddannelsen til fængselsbetjent m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 31.01.2013. 1. behandling 07.02.2013. Betænkning 07.05.2013. 2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 165:

Forslag til lov om Offerfonden.

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 28.02.2013. 1. behandling 19.03.2013. Betænkning 07.05.2013. 2. behandling 23.05.2013).

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 166:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser. (Udvidelse af ordning om underretning af forurettede og styrkelse af rammerne for behandling af ansøgninger om offererstatning).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

1

(Fremsættelse 28.02.2013. 1. behandling 19.03.2013. Betænkning 07.05.2013. 2. behandling 23.05.2013).

13) 3. behandling af lovforslag nr. L 183 A:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Tempo 100-busser på motorvej).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

14) 3. behandling af lovforslag nr. L 183 B:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Civile prøvesagkyndige i politiet).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

15) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 9:

Forslag til folketingsbeslutning om indgåelse af aftaler om foranstaltninger til sikring af effektiv udmøntning af afsoning i hjemlandet, efterforskning og kriminalitetsforebyggelse.

Af Karsten Lauritzen (V), Peter Skaarup (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Tom Behnke (KF).

(Fremsættelse 09.10.2012. 1. behandling 22.11.2012. Betænkning 16.05.2013).

16) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 40:

Forslag til folketingsbeslutning om en acontoerstatning til ofre for kriminalitet

Af Peter Skaarup (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Tom Behnke (KF) m.fl.

(Fremsættelse 18.12.2012. 1. behandling 26.02.2013. Betænkning 07.05.2013).

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 141:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning og lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. (Seksualforbrydelser).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 06.02.2013. 1. behandling 22.02.2013. Betænkning 23.05.2013).

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 161:

Forslag til lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 27.02.2013. 1. behandling 14.03.2013. Betænkning 16.05.2013).

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 162:

Forslag til lov om ændring af lov om etablering af et udvalg om forsvarets og politiets efterretningstjenester. (Styrkelse af den parlamentariske kontrol og indsigt).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 27.02.2013. 1. behandling 14.03.2013. Betænkning 16.05.2013).

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 163:

Forslag til lov om Forsvarets Efterretningstjeneste (FE).

Af forsvarsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 27.02.2013. 1. behandling 19.03.2013. Betænkning 23.05.2013).

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 184:

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven. (Gebyr for anmeldelse af fusioner).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen).

(Fremsættelse 13.03.2013. 1. behandling 04.04.2013. Betænkning 16.05.2013).

22) 2. behandling af lovforslag nr. L 187:

Forslag til lov om Danpilot.

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen). (Fremsættelse 20.03.2013. 1. behandling 04.04.2013. Betænkning 16.05.2013. Ændringsforslag nr. 1 af 27.05.2013 uden for betænkningen af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen)).

23) 2. behandling af lovforslag nr. L 188:

Forslag til lov om ændring af lov om frikommuner. (Yderligere forsøgsmuligheder for frikommunerne).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager). (Fremsættelse 20.03.2013. 1. behandling 05.04.2013. Betænkning 16.05.2013).

24) 2. behandling af lovforslag nr. L 135:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning og ligningsloven. (Rammer for kystnære havvindmøller og revision af værditabs- og køberetsordningerne m.v.). Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard). (Fremsættelse 06.02.2013. 1. behandling 19.02.2013. Betænkning 16.05.2013. Ændringsforslag nr. 20 af 24.05.2013 uden for betænkningen af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard)).

25) 2. behandling af lovforslag nr. L 150:

Forslag til lov om ændring af byggeloven og lov om bygnings- og boligregistrering. (Indførelse af mål for sagsbehandlingstiden for byggesager (servicemål), indførelse af en certificeringsordning for transportable konstruktioner, øget mulighed for indhentning af oplysninger i forhold til forebyggelse af ulykker i bygninger m.v. og udvidet registrering af varmeinstallationer m.v. i medfør af lov om bygnings- og boligregistrering m.v.).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard). (Fremsættelse 20.02.2013. 1. behandling 28.02.2013. Betænkning 16.05.2013).

26) 2. behandling af lovforslag nr. L 179:

Forslag til lov om ophævelse af lov om anvendelse af Christianiaområdet.

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard). (Fremsættelse 13.03.2013. 1. behandling 09.04.2013. Betænkning 23.05.2013).

27) 2. behandling af lovforslag nr. L 199:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi. (Ændring af støtte til visse solcelleanlæg).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard). (Fremsættelse 20.03.2013. 1. behandling 30.04.2013. Betænkning 23.05.2013).

28) 2. behandling af lovforslag nr. L 209:

Forslag til lov om vikarers retsstilling ved udsendelse af et vikarbureau m v

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 17.04.2013. 1. behandling 23.04.2013. Betænkning 22.05.2013).

29) Fortsættelse af 2. behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af gymnasieloven, hf-loven og lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx). (Harmonisering af klageadgang og øget mulighed for at hæve faget matematik til B-niveau i stx-uddannelsen).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 28.02.2013. 1. behandling 12.03.2013. Betænkning 30.04.2013. 1. del af 2. behandling 07.05.2013. Tilføjelse til betænkning 21.05.2013).

30) 2. behandling af lovforslag nr. L 213:

Forslag til lov om ændring af lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov. (Muligheder for at afbryde uddannelsen, optag af elever, ændret visitation, afklaringsforløb, praktik m.v.). Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 25.04.2013. 1. behandling 02.05.2013. Betænkning 21.05.2013).

31) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 121:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af hastighedsgrænser og anvendelse af automatisk fartkontrol på farlige steder i trafikken. Af Karsten Nonbo (V), Kim Christiansen (DF), Leif Mikkelsen (LA) m fl

(Fremsættelse 16.04.2013).

32) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 115:

Forslag til folketingsbeslutning om en revision af straffelovens bestemmelser om ansatte i service- og sikkerhedsfremmende funktioner i prostitutionsbranchen.

Af Merete Riisager (LA) m.fl. (Fremsættelse 09.04.2013).

33) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 107:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod investeringer i virksomheder, der producerer eller handler med militære droner. Af Nikolaj Villumsen (EL) m.fl. (Fremsættelse 05.04.2013).

34) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 117:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af loven om Rejsegarantifonden.

Af Henning Hyllested (EL) m.fl. (Fremsættelse 10.04.2013).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Miljøministeren (Pia Olsen Dyhr, fg.):

Lovforslag nr. L 222 (Forslag til lov om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. (Betalingsstruktur for vandafledningsbidrag, bemyndigelse til opgørelse af særbidrag for behandling af særligt forurenet spildevand m.v.)).

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Lovforslag nr. L 223 (Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love. (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelsespålæg, uddannelsesrettet indsats til unge, jobrettet indsats til kontanthjælpsmodtagere, helhedsorienteret indsats til udsatte m.v.),

Lovforslag nr. L 224 (Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, SU-loven, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag samt forskellige andre love. (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, aktivitetstillæg, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.)) og

Lovforslag nr. L 228 (Forslag til lov om ændring af lov om uddannelsesordning for ledige, som har opbrugt deres dagpengeret, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om ferie. (Forlængelse af uddannelsesordningen for ledige, målretning af 6 ugers selvvalgt uddannelse m.v.)).

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Lovforslag nr. L 225 (Forslag til lov om ændring af SU-loven, lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser og lov om befordringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v. (Ændring af reglerne om støttetid, begrænsninger i adgangen til Statens Uddannelsesstøtte til ungdomsuddannelser, nye støttesatser for hjemmeboende, ændret satsregulering i perioden 2014-2021, øget støtte til befordringsgodtgørelse m.v.)) og

Lovforslag nr. L 226 (Forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, lov om maritime uddannelser og lov om statens voksenuddannelsestøtte (SVU). (Obligatorisk tilmelding til fag og prøver svarende til et fuldt studieår, afskaffelse af muligheden for at melde fra prøver, etablering af bedre rammer for merit ved studieophold på en anden institution eller studieskift og bedre overgange mellem bachelor- og kandidatuddannelser m.v.)).

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Lovforslag nr. L 227 (Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. (Ændring af rammerne for almen medicinske ydelser m.v. i praksissektoren, herunder styrkelse af regionernes planlægnings- og styringsmuligheder, ensartet kvalitet, systematisk patientinddragelse, erstatningspligt m.v.)).

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Lovforslag nr. L 229 (Forslag til lov om ændring af lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. (Etablering af nøddrift i tilfælde af konkurs og rekonstruktion, kommunal etablering af bredbånd m.v.)).

Titlerne på de anmeldte sager vil også komme til at fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 41 [afstemning]: Forespørgsel til justitsministeren om sagsbehandlingstiderne på indfødsretsområdet.

Af Jan E. Jørgensen (V), Christian Langballe (DF), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Mette Bock (LA) og Tom Behnke (KF). (Anmeldelse 16.04.2013. Fremme 23.05.2013. Forhandling 24.05.2013. Forslag til vedtagelse nr. V 78 af Jan E. Jørgensen (V),

Mette Bock (LA) og Tom Behnke (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 79 af Lennart Damsbo-Andersen (S), Zenia Stampe (RV), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 80 af Christian Langballe (DF)).

Kl. 13:01

Afstemning

Formanden:

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger tre forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 79 af Lennart Damsbo-Andersen (S), Zenia Stampe (RV), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL), og vi kan stemme nu. Jeg slutter afstemningen.

For stemte 59 (1 V (ved en fejl), S, RV, SF og EL), imod stemte 51 (V, DF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 79 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 78 af Jan E. Jørgensen (V), Mette Bock (LA) og Tom Behnke (KF) og forslag til vedtagelse nr. V 80 af Christian Langballe (DF) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 151:

Forslag til lov om finansielle rådgivere.

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen). (Fremsættelse 27.02.2013. 1. behandling 14.03.2013. Betænkning 16.05.2013. 2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:02

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 13:02

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu. Jeg slutter afstemningen.

For stemte 108 (V, S, DF, RV, SF, 2 LA (ved en fejl) og KF), imod stemte 3 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 154 A:

Forslag til lov om ændring af søloven og forskellige andre love. (Skærpede sejladssikkerhedsmæssige krav i arktiske farvande, styrkelse af søfarendes retsstilling ved sørøveri, justering af skibsregistreringsreglerne, gennemførelse af konventionen om aftaler for international transport af gods helt eller delvis til søs, gennemførelse af ændringsprotokol til konventionen om ansvar for forureningsskade opstået i forbindelse med søtransport af farlige og forurenende stoffer og nedlæggelse af Dykkerrådet).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen).

(2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

KL 13:03

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så går vi til afstemning.

Kl. 13:03

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Jeg tror, vi slutter afstemningen.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 111 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 154 B:

Forslag til lov om ændring af søloven. (Modernisering af skibsregistreringsreglerne).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen).

(2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:04

Forhandling

Formanden:

Der er heller ikke her stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 13:04

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Vi slutter afstemningen.

Kl. 13:05

For stemte 103 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 172:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og vævsloven. (Aktindsigt, levende donors samtykke til donation, sterilisation samt definitionspræciseringer i vævsloven).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 28.02.2013. 1. behandling 12.03.2013. Betænkning 14.05.2013. 2. behandling 21.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:04

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så går vi til afstemning.

Kl. 13:04

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu. Jeg slutter afstemningen.

For stemte 107 (V, S, DF, RV, SF, EL og KF), imod stemte 5 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 203:

Forslag til lov om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser.

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard). (Fremsættelse 03.04.2013. 1. behandling 09.04.2013. Betænkning 16.05.2013. 2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:06

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu. Jeg slutter afstemningen.

For stemte 98 (V, S, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 13 (DF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 195:

Forslag til lov om ændring af lov om udstationering af lønmodtagere m.v. (Flere oplysninger i Registret for Udenlandske Tjenesteydere (RUT) og ændring af fristen for at anmelde ændringer heri, hjemmel til administrative bødeforelæg m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 20.03.2013. 1. behandling 04.04.2013. Betænkning 15.05.2013. 2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:05

K

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

TZ1 12.05

Forhandling

Formanden:

Der er heller ikke her stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:06

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 106 (V, S, DF, RV, SF, EL og KF), imod stemte 5 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 128 A:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Forhøjelse af gebyrer for udstedelse af kørekort m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling). Kl. 13:06

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig? Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:07

lighed for prøveløsladelse og fodlænkeafsoning, SU i skoleperioder under uddannelsen til fængselsbetjent m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 31.01.2013. 1. behandling 07.02.2013. Betænkning 07.05.2013. 2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:08

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu. Jeg slutter afstemningen.

For stemte 58 (S, RV, SF og EL), imod stemte 54 (V, DF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:08

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 128 B:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Ændring af sanktionssystemet for overtrædelser af reglerne om kontrolapparatet m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:0

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu. Jeg slutter afstemningen.

For stemte 68 (S, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 42 (V og DF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:07

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 165:

Forslag til lov om Offerfonden.

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 28.02.2013. 1. behandling 19.03.2013. Betænkning 07.05.2013. 2. behandling 23.05.2013).

Kl. 13:09

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu. Jeg slutter afstemningen.

For stemte 76 (S, DF, RV, SF, EL og LA), imod stemte 35 (V og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:09

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og lov om statens uddannelsesstøtte. (Udvidet mu-

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der stemmes

Afstemningen slutter.

For stemte 58 (S, RV, SF og EL), imod stemte 53 (V, DF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

____

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 166:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser. (Udvidelse af ordning om underretning af forurettede og styrkelse af rammerne for behandling af ansøgninger om offererstatning).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 28.02.2013. 1. behandling 19.03.2013. Betænkning 07.05.2013. 2. behandling 23.05.2013).

Kl. 13:09

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:09

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Afstemningen slutter.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 110 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 3. behandling af lovforslag nr. L 183 A:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Tempo 100-busser på motorvej).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:10

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er heller ikke tilfældet her, og vi går til afstemning.

Kl. 13:10

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Afstemningen slutter.

For stemte 102 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 3. behandling af lovforslag nr. L 183 B:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Civile prøvesagkyndige i politiet).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:11

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:11

Afstemning

Formanden:

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der stemmes nu.

Afstemningen slutter.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 110 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 9:

Forslag til folketingsbeslutning om indgåelse af aftaler om foranstaltninger til sikring af effektiv udmøntning af afsoning i hjemlandet, efterforskning og kriminalitetsforebyggelse.

Af Karsten Lauritzen (V), Peter Skaarup (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Tom Behnke (KF).

(Fremsættelse 09.10.2012. 1. behandling 22.11.2012. Betænkning 16.05.2013).

Kl. 13:11

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:12

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse. Det er B 9, vi stemmer om.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 53 (V, DF, LA og KF), imod stemte 59 (S, RV, SF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 40: Forslag til folketingsbeslutning om en acontoerstatning til ofre for kriminalitet.

Af Peter Skaarup (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Tom Behnke (KF) m.fl.

(Fremsættelse 18.12.2012. 1. behandling 26.02.2013. Betænkning 07.05.2013).

Kl. 13:12

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 13:13

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 53 (V, DF, LA og KF), imod stemte 58 (S, RV, SF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

2 Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 141:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning og lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. (Seksualforbrydelser).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 06.02.2013. 1. behandling 22.02.2013. Betænkning 23.05.2013).

Kl. 13:13

Forhandling

Formanden :

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:14

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (DF), tiltrådt af et andet mindretal (V, LA og KF). Og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 53 (V, DF, LA og KF), imod stemte 58 (S, RV, SF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslagene nr. 2, 3 og 5, stillet og tiltrådt af samme mindretal, bortfaldet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 4 af et mindretal (DF), tiltrådt af et andet mindretal (V, LA og KF). Der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 53 (V, DF, LA og KF), imod stemte 58 (S, RV, SF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 161:

Forslag til lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 27.02.2013. 1. behandling 14.03.2013. Betænkning 16.05.2013).

Sammen med dette punkt foretages:

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 162:

Forslag til lov om ændring af lov om etablering af et udvalg om forsvarets og politiets efterretningstjenester. (Styrkelse af den parlamentariske kontrol og indsigt).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 27.02.2013. 1. behandling 14.03.2013. Betænkning 16.05.2013).

Kl. 13:15

Formanden:

Forhandling

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning om L 162.

Kl. 13:15

Forhandling

16.05.2013).

det som vedtaget.

Det er vedtaget.

meldelse af fusioner).

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 184:

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden

fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven. (Gebyr for an-

(Fremsættelse 13.03.2013. 1. behandling 04.04.2013. Betænkning

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen).

Kl. 13:17

Kl. 13:16

Afstemning

Formanden:

Ønskes der afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår derefter, at lovforslagene går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget? Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at også dette lovforslag går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 163:

Forslag til lov om Forsvarets Efterretningstjeneste (FE).

Af forsvarsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 27.02.2013. 1. behandling 19.03.2013. Betænkning 23.05.2013).

Kl. 13:16

Det næste punkt på dagsordenen er:

22) 2. behandling af lovforslag nr. L 187: Forslag til lov om Danpilot.

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen). (Fremsættelse 20.03.2013. 1. behandling 04.04.2013. Betænkning 16.05.2013. Ændringsforslag nr. 1 af 27.05.2013 uden for betænkningen af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen)).

Kl. 13:17

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:16

Forhandling

Formanden :

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Kl. 13:17

Jeg slutter afstemningen.

Afstemning

Formanden:

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 1 uden for betænkningen af erhvervs- og vækstministeren som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

23) 2. behandling af lovforslag nr. L 188:

Forslag til lov om ændring af lov om frikommuner. (Yderligere forsøgsmuligheder for frikommunerne).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager). (Fremsættelse 20.03.2013. 1. behandling 05.04.2013. Betænkning 16.05.2013).

KL 13:18

Det næste punkt på dagsordenen er:

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:18

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 8 (EL), imod stemte 102 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af KF)?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 3 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 8 (EL), imod stemte 103 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 4 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

For stemte for 8 (EL), imod stemte 101 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 5 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 8 (EL), imod stemte 102 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 6, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af KF)?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 7 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 8 (EL), imod stemte 103 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes herefter om ændringsforslag nr. 8 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 8 (EL), imod stemte 103 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes herefter om ændringsforslag nr. 9 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 8 (EL), imod stemte 103 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslagene nr. 11 og 15, stillet af samme mindretal, bortfaldet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 10, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af KF)?

Det er vedtaget.

Der stemmes herefter om ændringsforslag nr. 12 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 8 (EL), imod stemte 104 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes herefter om ændringsforslag nr. 13 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 8 (EL), imod stemte 103 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 14, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af KF)?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

24) 2. behandling af lovforslag nr. L 135:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning og ligningsloven. (Rammer for kystnære havvindmøller og revision af værditabs- og køberetsordningerne m.v.).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard). (Fremsættelse 06.02.2013. 1. behandling 19.02.2013. Betænkning 16.05.2013. Ændringsforslag nr. 20 af 24.05.2013 uden for betænkningen af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard)).

Kl. 13:23

hentning af oplysninger i forhold til forebyggelse af ulykker i bygninger m.v. og udvidet registrering af varmeinstallationer m.v. i medfør af lov om bygnings- og boligregistrering m.v.).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard). (Fremsættelse 20.02.2013. 1. behandling 28.02.2013. Betænkning 16.05.2013).

Kl. 13:24

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:24

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-4, tiltrådt af udvalget? De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:23

Det næste punkt på dagsordenen er:

26) 2. behandling af lovforslag nr. L 179:

Forslag til lov om ophævelse af lov om anvendelse af Christianiaområdet.

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard). (Fremsættelse 13.03.2013. 1. behandling 09.04.2013. Betænkning 23.05.2013).

Kl. 13:24

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 1-13, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af LA), om ændringsforslag nr. 20 uden for betænkningen af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard) eller om ændringsforslagene nr. 14-19, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af LA)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår herefter, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

25) 2. behandling af lovforslag nr. L 150:

Forslag til lov om ændring af byggeloven og lov om bygnings- og boligregistrering. (Indførelse af mål for sagsbehandlingstiden for byggesager (servicemål), indførelse af en certificeringsordning for transportable konstruktioner, øget mulighed for indDet næste punkt på dagsordenen er:

27) 2. behandling af lovforslag nr. L 199:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi. (Ændring af støtte til visse solcelleanlæg).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard). (Fremsættelse 20.03.2013. 1. behandling 30.04.2013. Betænkning 23.05.2013).

Kl. 13:25

Det næste punkt på dagsordenen er:

28) 2. behandling af lovforslag nr. L 209:

Forslag til lov om vikarers retsstilling ved udsendelse af et vikarbureau m.v.

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 17.04.2013. 1. behandling 23.04.2013. Betænkning 22.05.2013).

Kl. 13:26

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Lars Christian Lilleholt som ordfører for Venstre.

Kl. 13:25

(Ordfører)

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak for det. Vi anbefaler, at lovforslaget går tilbage til Energiudvalget mellem anden og tredje behandling. Det gør vi på baggrund af dagens samråd i Energiudvalget, hvor ministeren redegjorde for lovforslaget, og ikke mindst på baggrund af hele det forløb, der har været i forhold til at lukke det omfattende hul, der er opstået på solcelleområdet. Vi savner en række svar, vi er meget kritiske i forhold til ministerens håndtering af den her sag, hvor mange familier, mange virksomheder har investeret rigtig mange penge på et forkert grundlag. Det ønsker vi ministeren svarer på, og derfor ønsker vi det tilbage til udvalget mellem anden og tredje behandling med henblik på indkaldelse til yderligere samråd.

Kl. 13:26

Formanden:

Tak til ordføreren. Ønsker flere at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen slut, og vi går til afstemning.

Kl. 13:26

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-5, tiltrådt af et flertal i udvalget med undtagelse af Liberal Alliance?

De er vedtaget.

Der er stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget

Det er vedtaget.

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Bent Bøgsted som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 13:27

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, formand. Om det her lovforslag, som der så er stillet ændringsforslag til fra Enhedslistens side, skal jeg sige, at det sådan er lidt mærkværdigt med et lovforslag, som vi for nogle år siden fik at vide der ikke var det store behov for, fordi Danmark havde bestemte regler, men der var andre lande, der havde behov for at få strammet reglerne op. Og det må vi selvfølgelig også acceptere.

Vi har i Dansk Folkeparti set på lovforslaget og ændringsforslaget fra Enhedslisten. Og der synes vi egentlig, at det er rimeligt, at folk skal vide, om der er nogle klausuler, om der er en aftale om, at man skal betale en afståelsessum til vikarbureauet, hvis virksomheden ansætter den, der er kommet ud i vikararbejde. Det er ret og rimeligt. For der er mange, der har forhåbninger om, at de måske kan få lov at få et fast arbejde, når de kommer ud som vikarer.

Hvis der så lige pludselig dukker det op, at der så lige skal betales en sum penge for, at folk kan få lov til at blive ansat dér, skal folk først afskediges fra vikarbureauet, og så skal de håbe på, at virksomheden stadig væk vil have dem efter nogle måneder. Så det er ret og rimeligt, at man ved, hvad man går ind til.

Derfor vil vi i Dansk Folkeparti sige ja til ændringsforslag nr. 2 fra Enhedslisten, men sige nej til ændringsforslag nr. 1 og 3.

Når det er sagt, vil jeg også sige, at det her forslag jo ikke gør noget ved det, der virkelig er problemet, der, hvor man tilbyder job til eller arbejdskraft til 60-70 kr. i timen. Det ændrer det overhovedet ikke noget ved, undtagen selvfølgelig der, hvor der er overenskomst. Men der er nok ikke nogen virksomheder, hvor der er overenskomst, der får lov til at tage en vikar ind til 60 kr. i timen. Det kommer til at ligge fast heri.

Men en arbejdsgiver, der ikke har nogen overenskomstansatte, kan stadig væk ansætte til 60-70 kr. i timen. Og de her vikarbureauer kan stadig væk tilbyde billig arbejdskraft og sende breve ud, noget, som vi har set så mange af. Det ændrer det her ikke ved, og det er så lidt beklageligt. Men Dansk Folkeparti stemmer ja til forslaget, også i den forbindelse.

Kl. 13:29

Formanden:

Tak til ordføreren. Var der en kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen? Undskyld! Jeg var ikke klar over, om det var en ordførertale eller en kort bemærkning. Hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 13:30

Finn Sørensen (EL):

Tak. Tak til ordføreren for støtten til ændringsforslag nr. 2.

Jeg vil gerne spørge: Hvad er ordførerens begrundelse for, at man ikke vil støtte de to andre ændringsforslag, Enhedslisten har stillet?

Det ene forslag skal jo sikre to ting, nemlig dels at en overenskomst, der bruges til at fravige ligebehandlingsprincippet, som helhed skal stille vikaren mindst lige så godt som de ansatte på brugervirksomheden, dels at arbejdsmarkedets parter skal være enige om at bruge overenskomsten til at fravige.

Det tredje forslag handler jo om, at vi gerne vil have oprettet en autorisationsordning for vikarbureauer, sådan at vi kan få luget ud i hele den underskov af platfirmaer, der findes på det her område. Det ville jo i høj grad afhjælpe den mangel, kan man sige, som hr. Bent Bøgsted påpeger, nemlig at der jo stadig væk vil være nogenlunde frit slag for vikarbureauer. Så jeg vil gerne høre, hvorfor ordføreren ikke kan støtte de to andre ændringsforslag, Enhedslisten har stillet.

Kl. 13:31

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:31

Bent Bøgsted (DF):

Jamen med hensyn til det første er vi ikke så overbeviste om, at der er behov for det. Det må jeg indrømme. Vi er ikke overbeviste om, at der skulle være behov for ændringsforslag nr. 1. Det er muligt, at det kan vise sig, at der bliver behov for det, men lige nu og her er vi ikke overbeviste om, at der er behov for det i forbindelse med det her vikardirektiv. Det kan vi så tage diskussionen om imellem anden og tredje behandling, men lige nu er vi ikke overbeviste om, at der er behov for det, og derfor kan vi ikke stemme for det.

Autorisationsordningen: Jamen altså, problemet, som hr. Finn Sørensen rejser her, er jo nok, at det vil være svært at få de her, hvad skal man sige, sådan lidt smudsige vikarfirmaer puttet ind under en autorisationsordning, der gør, at de ikke må udbyde vikarer til mindsteløn, for det hjælper jo ikke noget, at de skal være autoriserede, hvis de så stadig væk frit kan udbyde arbejdskraft til billige lønninger. Et er, at det løser problemet der, hvor der er overenskomster, men noget andet er, at de stadig væk kan udbyde til billig løn.

Kl. 13:32

Formanden :

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 13:32

Finn Sørensen (EL):

Tak. Men så håber jeg, at jeg kan overbevise ordføreren mellem anden- og tredjebehandlingen om, at det vil være en god idé at støtte vores ændringsforslag nr. 1. For problemet med loven, som den ser ud nu, er jo, at den ikke sikrer, at overenskomstdækkede vikarer som helhed bliver behandlet på lige fod med de ansatte i brugervirksomheden. Det er en stor svaghed ved det lovforslag, der er fremsat, og det er derfor, at vi har stillet det her ændringsforslag.

Hvad det andet forslag angår, forstår jeg ikke rigtig ordførerens bekymring, for en autorisationsordning vil jo betyde, at det netop kun er vikarer med orden i sagerne, der kan fungere lovligt her i landet. Jeg troede da, det var ordførerens hensigt, at vi skulle bekæmpe social dumping og forhindre, at vi har en masse platfirmaer på det her område, og en autorisationsordning vil jo sikre, at vi får ryddet op i dem.

Kl. 13:33

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:33

Bent Bøgsted (DF):

Jo, hvis det var så vel, at man kunne være sikker på, at hvis der kom en autorisationsordning, så kunne der overhovedet ikke oprettes vikarfirmaer, der udbød arbejdskraft til 60 kr. i timen, men det har hr. Finn Sørensen i hvert fald ikke haft mulighed for at overbevise beskæftigelsesministeren om. For regeringen siger nej til det, og beskæftigelsesministeren sagde jo – det var godt nok ved førstebehandlingen – at det her overhovedet ikke ændrer noget ved, at de her vikarbureauer kunne fortsætte; de kunne stadig væk udbyde arbejdskraft til 60, 70, 80 kr. i timen.

Jeg ville jo mene, at hvis det var sådan, at regeringen havde troet på, at en autorisationsordning kunne have løst problemet med, at de underbød, så ville det have været med i direktivet her. Men det er muligt, at hr. Finn Sørensen kan få beskæftigelsesministeren til at redegøre for, om det virkelig kunne stoppe det, at man kunne oprette et vikarbureau til det.

Hvis der kan komme en erklæring om, at en autorisationsordning en gang for alle vil sætte en stopper for, at man kan sende de her breve ud, hvor arbejdskraft underbydes, så har vi jo noget at snakke om

Kl. 13:35

Formanden:

Tak til ordføreren. Er der andre, der ønsker at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:35

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Her slutter afstemningen.

For stemte 8 (EL), imod stemte 100 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes derefter om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Her slutter afstemningen.

For stemte 21 (DF og EL), imod stemte 89 (V, S, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes dernæst om ændringsforslag nr. 3 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Her slutter afstemningen.

For stemte 8 (EL), imod stemte 102 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

29) Fortsættelse af 2. behandling af lovforslag nr. L 171: Forslag til lov om ændring af gymnasieloven, hf-loven og lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx). (Harmonisering af klageadgang og øget mulighed for at hæve faget matematik til B-niveau i stx-uddannelsen).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 28.02.2013. 1. behandling 12.03.2013. Betænkning 30.04.2013. 1. del af 2. behandling 07.05.2013. Tilføjelse til betænkning 21.05.2013).

Kl. 13:37

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:37

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL), tiltrådt af et andet mindretal (V, DF, LA og KF), der tilsammen udgør et flertal, om, at lovforslaget deles i to lovforslag?

Delingen af lovforslaget i to er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslagene går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

30) 2. behandling af lovforslag nr. L 213:

Forslag til lov om ændring af lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov. (Muligheder for at afbryde uddannelsen, optag af elever, ændret visitation, afklaringsforløb, praktik m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 25.04.2013. 1. behandling 02.05.2013. Betænkning 21.05.2013).

Kl. 13:38

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

31) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 121:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af hastighedsgrænser og anvendelse af automatisk fartkontrol på farlige steder i trafikken.

Af Karsten Nonbo (V), Kim Christiansen (DF), Leif Mikkelsen (LA) m.fl.

(Fremsættelse 16.04.2013).

KL 13:38

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 13:39

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak, formand. Med beslutningsforslaget lægges der navnlig op til en lang række ændringer af hastighedsgrænserne, som vi lige kunne høre, så man bl.a. skal kunne køre stærkere med lastbiler og campingvogne og også traktorer. Regeringen har jo med fremsættelsen af et lovforslag, nemlig L 183, som vi har behandlet den 19. marts i år, om de såkaldte Tempo 100-busser, tydeligt tilkendegivet, at vi er parate til at hæve hastighedsgrænserne, hvor det er trafiksikkerhedsmæssigt forsvarligt. Der er med det her beslutningsforslag jo reelt tale om syv forslag. Jeg vil derfor på grund af de tidsmæssige rammer, der er, ikke gå voldsomt i detaljer, men bare forholde mig ganske overordnet til dem, idet regeringens holdning til alle syv elementer er den samme, nemlig at vi ikke kan støtte forslagene.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at regeringen vægter hensynet til færdselssikkerheden meget højt. Alt for mange dør i trafikken. Alt for mange kommer til skade. Det skal vi have bragt ned, men vi er selvfølgelig også indstillet på løbende at overveje, om vores hastighedsgrænser og i øvrigt også vores kontrolstrategi er tidssvarende. Det viser det føromtalte lovforslag, altså lovforslag L 183, jo også med al tydelighed.

Den første del af beslutningsforslaget vedrører en forhøjelse af hastighedsgrænsen på motorveje for køretøjer, der trækker campingvogne og trailere, samt for de såkaldte mobilehomes, som jo også er kendt som campingbiler eller autocampere, om man vil. Summa summarum skal hastigheden for det hele hæves til 100 km/t. Det er fortsat regeringens opfattelse, at en sådan ændring af hastighedsgrænserne ikke vil øge færdselssikkerheden, nærmere tværtimod. Der er efter vores opfattelse ikke det fornødne færdselssikkerhedsmæssige grundlag for at hæve hastighedsgrænserne for disse køretøjer. Når man kigger på de hastighedsgrænser, der gør sig gældende for den her type af køretøjer i andre lande, kan man også se, at vores hastighedsgrænser bestemt ikke er utidssvarende. Regeringen kan derfor ikke bakke op om den del af forslaget.

Med den anden del af beslutningsforslaget ønsker forslagsstillerne at øge hastigheden for lastbiler, busser og mobilehomes i tættere bebyggede områder, hvis den konkrete strækning er opskiltet til en højere grænse end 50 km/t. Jeg vil hertil gerne minde om, at den nuværende hastighedsgrænse for lastbiler blev fastsat til 50 km/t., fordi størstedelen af trafikulykker med lastbiler skete inden for bymæssig bebyggelse. Samtidig var uheldsfrekvensen for lastbiler i byområder væsentlig højere end uheldsfrekvensen for den samlede vognpark. Endelig var langt størstedelen af de dræbte og tilskadekomne i trafikuheld med lastbiler personer, der befandt sig så at sige uden for lastbilerne. Man skal jo også have for øje, at lastbiler har væsentlig dårligere bremseevne end personbiler. Hertil kommer, at en sådan ændring af hastighedsgrænserne, som der lægges op til, under alle omstændigheder vil skulle vurderes nøje og selvfølgelig under ind-

dragelse af Havarikommissionen for Vejtrafikulykker. Regeringen kan derfor ej heller her støtte beslutningsforslaget.

Forslagsstillerne ønsker også hastighedsgrænsen for traktorer hævet fra de nuværende 30 km/t. til 40 km/t. Hertil må jeg sige, at en sådan forøgelse af hastighedsgrænsen vil kræve, at erhvervelse af kørekort til traktor bringes på samme niveau som erhvervelse af kørekort til f.eks. lastbil eller lastbilvogntog, og der vil også skulle stilles yderligere krav til traktorernes indretning og udstyr samt skærpede krav til registreringspligten. Det kræver altså en helt anden ordning end den, som vi har i dag, hvor en traktor bl.a. kan føres af personer, der har erhvervet sig et særligt kørekort til traktor. Et sådant særligt kørekort kan i dag udstedes til en person, der er fyldt 16 år, og der er ikke noget krav om, at man gennemfører en egentlig køreuddannelse for at få sådan et kørekort. Der er alene krav om en bestået teoriprøve og en praktisk prøve. Det er på den baggrund regeringens opfattelse, at det på nuværende tidspunkt ikke er forsvarligt at hæve hastighedsgrænsen for traktorer.

Det fjerde element i beslutningsforslaget er et forslag om at hæve hastigheden for eldrevne cykler. Den skal øges til 30 km/t. Færdselsloven indeholder ikke en maksimumhastighed for cykler, men cykler skal selvfølgelig overholde de almindelige regler for færdsel, som jo selvfølgelig er fastsat i færdselsloven. Så jeg går derfor ud fra, at forslagsstillerne henviser til den bestemte hastighed på 25 km/t., hvorefter motoren på den eldrevne cykel slår fra.

Kl. 13:44

Her må jeg indrømme, at her bliver det lidt mere teknisk. Ifølge EU-direktivet om godkendelse af to- og trehjulede motordrevne køretøjer anses eldrevne cykler med en tophastighed på højst 25 km/t. som, i gåseøjne, cykler. Har en eldreven cykel en tophastighed på over 25 km/t., anses den derimod for en knallert. Forslaget vil derfor medføre, at eldrevne cykler med en tophastighed på mellem 25 og 30 km/t. ligesom alle andre små knallerter skal være godkendt i henhold til det her EU-direktiv. Hertil kommer, at elcykler med en hastighed på 30 km/t. i kraft af både deres højere hastighed og også vægt i forhold til almindelige cykler udgør samme fare for føreren og andre trafikanter som små knallerter.

Rigspolitiet har oplyst, at der i forhold til eldrevne cykler også er det ekstra faremoment, at de jo stort set er lydløse. Derfor får fodgængere, cyklister og øvrige trafikanter jo ingen advarsel om, at nu kommer der altså en trafikant med stor fart, som man ellers får, når der kommer en knallert eller scooter forbi, eller den nærmer sig en. Regeringen kan på den baggrund heller ikke støtte den del af beslutningsforslaget.

Det femte element er vedrørende evaluering af et igangsat forsøg med differentieret hastighed på udvalgte strækninger på statsvejnettet. Forsøget hører, som forslagsstillerne udmærket godt ved, under Transportministeriet, som har oplyst, at forsøgsordningen løber fra 2011 til 2014, og der er planlagt en midtvejsevaluering efter sommerferien 2013, altså efter sommerferien her i år. Derfor finder vi fra regeringens side, at det ikke er hensigtsmæssigt at foretage en endelig evaluering af forsøget med udgangen af juni 2013, som det foreslås.

Så lægges der også op til en reduktion af de motorvejsstrækninger, hvor hastigheden er nedsat til 110 km/t. Den generelle hastighed på motorveje for bl.a. personbiler blev som bekendt hævet til 130 km/t. i 2003. Det blev i den forbindelse forudsat, at hastighedsforhøjelsen skulle ske på en måde, som jo selvfølgelig skulle være færdselssikkerhedsmæssig forsvarlig. Det er derfor nødvendigt, at hastighedsforøgelsen sker gradvist på de strækninger, der er bedst egnet hertil, og det vil typisk være de senest anlagte strækninger. Det er Transportministeriet, som har ansvaret for opskiltningen, som man kalder det på det her område, og Transportministeriet har oplyst, at der løbende foretages en vurdering af, om de aktuelle hastighedsgrænser på motorvejene er hensigtsmæssige. Det er samtidig Trans-

portministeriets vurdering, at der ikke aktuelt er strækninger på det nuværende motorvejsnet, hvor det vil være færdselssikkerhedsmæssigt forsvarligt at hæve hastighedsgrænsen til 130 km/t. Derfor kan regeringen heller ikke støtte denne del af forslaget.

Det syvende og sidste element af beslutningsforslaget vedrører brugen af ubemandede mobile stærekasser. Tiden tillader jo ikke at gå ind i en lang debat om stærekasser kontra automatisk trafikkontrol, de såkaldte ATK-vogne, og synspunkterne er vel også i den her debat rigelig kendte. Jeg vil gerne slå fast, at høj og fortsat styrket færdselssikkerhed er en central prioritering for regeringen. Vi ønsker at nedbringe antallet af dræbte og tilskadekomne i trafikken. Ønsket herom var drivkraften, da vi i august 2012 lancerede en ambitiøs trafiksikkerhedspakke, der bl.a. indeholder en massiv forøgelse af den automatiske trafikkontrolindsats, de såkaldte ATK-vogne. Vi er samtidig helt opmærksomme på, at vi løbende skal overveje andre og nye teknologiske løsninger, som på sigt kan fungere som supplement til ATK-bilerne, f.eks. en eller anden form for ubemandet teknologi. Regeringen finder dog ikke på nuværende tidspunkt grundlag for ved siden af den massive forøgelse af ATK at indføre nye kontrolformer.

Det var så mine relativt overordnede, men dog alligevel lidt detaljerede bemærkninger til enkeltdele af forslaget, så lad mig bare opsummere: Regeringen kan ikke støtte forslaget i dets helhed.

Kl. 13:49

Formanden:

Tak til justitsministeren. Hr. Rasmus Prehn som socialdemokratisk ordfører. Er hr. Rasmus Prehn ikke socialdemokratisk ordfører? Jamen så er det hr. Rasmus Prehns tur nu. (*Rasmus Prehn* (S): Jeg troede, det var Venstre, der skulle først). Nej, for Venstre er ordfører for forslagsstillerne og vil til sidst. Det er ikke altid sådan. Værsgo.

Kl. 13:49

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Det skal jeg beklage. Jeg var sikker på, det var Venstre, der skulle før mig.

Fra socialdemokratisk side afviser vi det her beslutningsforslag. Der er ikke nogen tvivl om, at der er mange gode intentioner i forslaget. Fra socialdemokratisk side kan vi naturligvis godt støtte, at man kan kigge på, om man kan tilrettelægge hastighedsbegrænsningerne på en klogere måde, og om man kan differentiere i det. Men som justitsministeren netop har været inde på, er det et arbejde, man er i gang med i Transportministeriet. Så der er rigtig meget i det her beslutningsforslag, som sådan set er noget, vi er i gang med allerede.

Jeg vil gerne understrege fra socialdemokratisk side, at med den nye regering har vi sat en ny og en stærk dagsorden i forhold til trafiksikkerhed. Det er indskrevet i regeringsgrundlaget, at der skal være større trafiksikkerhed, og jeg vil gøre opmærksom på, at vi så sent som den 21. marts i den store og brede trafikforligskreds, nemlig den grønne transportpolitiske kreds, blev enige om at udmønte hele 72,6 mio. kr. til bedre trafiksikkerhed i 2013. Som justitsministeren også har været inde på, er der altså derudover afsat 335 mio. kr. til over de næste 2 år at sikre flere mobile fartkontroller, altså ATK'er. Det betyder konkret, at man kommer til at gå fra 26 fotovogne til 100 fotovogne fordelt over hele landet, hvilket vil være med til at sikre, at folk ikke bryder de hastighedsgrænser, der er.

Jeg synes, det er en glædens dag i dag, fordi vi tidligere vedtog lovforslaget om Tempo 100-busser. Det er jo et eksempel på, at vi fra socialdemokratisk side har været med til at bane vejen for en nytænkning på det her område. Tidligere har man talt rigtig meget om, at turistbusser og andet skulle have lov at køre som godkendte Tempo 100-busser ligesom i Tyskland. Men det lykkedes altså ikke at få ændret det her under den tidligere regering. Det er først noget, der er blevet til noget, da vi fik en socialdemokratisk ledet regering, og det

har været glædeligt at se, at det kom igennem i dag. Så der er altså rigtig stor villighed fra socialdemokratisk side til at kigge på det her område.

Men nogle af de konkret forslag, der kommer frem om traktorer, elcykler og andre ting, er ting, som ikke er tilstrækkeligt belyst endnu, og det vil vi ikke være med til at ændre, så længe vi ikke har tilstrækkelig dokumentation for, at det er det rigtige.

Så vil jeg gerne sige – det var også derfor, jeg havde håbet, at Venstre var kommet op, så jeg kunne have stillet nogle spørgsmål til dem – at det forekommer ganske besynderligt, at Venstre nu slår sig op på et forslag, hvor man vil til at lade millionerne rulle igen i forhold til investeringer på det her område. For sagen er jo den, at vi ikke skal længere tilbage end til Jyllands-Posten tirsdag den 26. marts 2013, hvor Venstre retsordfører, hr. Karsten Lauritzen, er ude med sådan en bandepakke. Og i den meget flotte artikel kan man se, at et af de punkter, der er linet op som finansiering af en bandepakke, er, at man vil flytte årsværk væk fra færdselspolitiet, væk fra trafikkontrol. Man vil altså bruge mindre på trafikkontrol, mindre på trafiksikkerhed, og det er det, man vil finansiere det med. Så Venstre er altså i fuld gang med at prøve at blæse og have mel i munden på samme tid. Det er upassende, at man prøver at slå sig op på at love noget, man helt tydeligt har været ude at sige man ikke vil være med til, fordi man vil bruge pengene et andet sted.

Så det vil jeg gerne stille nogle kritiske spørgsmål om senere, men jeg synes i hvert fald, det virker noget dobbeltmoralsk, at man går ud og lover at reducere på et område, og samtidig er man så ude at sige, at der sagtens kan bruges mere. Det hænger slet ikke sammen.

Kl. 13:53

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Kim Christiansen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:53

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Som medforslagsstiller til det her forslag kan det jo ikke komme bag på ret mange, at vi synes, det er et rigtig godt forslag.

Noget af det, der skaber farlige situationer i trafikken, er, hvis der er for mange forskellige hastigheder, og med det her forslag lægger vi jo netop op til at harmonisere hastighederne på motorvejene, så vi ikke har trailere, der kører 80 km/t., og vi har busser, der nu må køre 100 km/t. Så har vi lastbiler, der kører et sted midtimellem, og så har vi alle personbilerne. Det er altså det, der skaber de farlige situationer, og det er med til at mindske flowet og tilgængeligheden på motorvejene.

Jeg vil også fokusere lidt på stærekasserne. Der fik vi jo faktisk en rigtig fornuftig evaluering af det tidligere stærekasseforsøg. Der har den nuværende regering så valgt at sige, at det synes de ikke at de vil fortsætte. De vil hellere indkøbe og bemande 75 politibiler, altså med politibetjente, som kunne gøre gavn med noget egentlig politiarbejde i stedet for at holde på lur rundtomkring på de danske landeveje. Det har jo intet som helst med trafiksikkerhed at gøre, eftersom man har indbudgetteret det her i finansloven som en relativt stor indtægt. De mobile stærekasser var jo også, da forsøget kørte, tydeligt skiltet og kunne dermed også henlede bilistens opmærksomhed på, at der altså var en fotofælde. Det gjorde, at bilisterne sænkede farten. Dermed havde de så den præventive virkning, som må være sigtet med det. Det må aldrig blive en pengemaskine. Det skal være for at øge trafiksikkerheden og for at få farten ned. Det gør der altså kun, hvis det er skiltet, og jeg har ikke fået en helt klar tilkendegivelse af, at man vil skilte med de kommende fotovogne på helt samme måde.

Der er mange gode elementer i det her, og det er mig en gåde, at man fra Socialdemokratiets side er så afvisende over for at begynde at undersøge det her. Det gælder også det med fart med fornuft. Det handler jo også om, hvis der er en lige vejstrækning, hvorfor så ikke sætte hastigheden lidt op, så bilisterne får en større respekt for de her fartgrænser? Der har været kørt nogle forsøg, og det, vi beder om i forslaget, er egentlig bare at få det evalueret og så sige, at det kunne man måske gøre nogle flere steder.

Det gælder også for motorvejene. Nu ligger jeg selv temmelig tit og kører mellem landsdelene på motorvejene, og der er altså masser af strækninger, hvor det ikke giver nogen mening, at hastigheden kun er 110 km/t., når vi har andre strækninger, hvor man må køre 130 km/t. Som der også står i bemærkningerne til forslaget, har det faktisk haft den effekt, modsat hvad alle kloge hoveder og eksperter sagde, at antal dræbte og tilskadekomne er faldet støt og roligt, siden man i 2005 hævede grænsen til 130 km/t. på motorvejene. Jeg står ikke og plæderer for, at man bare skal sætte hastigheden højere og højere op, og så bliver der færre dræbte, sådan tror jeg ikke at det hænger sammen. Men i tilfældet med motorvejene har det haft en positiv effekt, at man har tilladt en lidt højere hastighed.

Derfor er det også vigtigt, at man også får de andre med, for jo mere man øger hastigheden på motorvejene, jo større bliver springet til de langsomt kørende køretøjer. Og det er altså det, der dels skaber trængsel, dels skaber de farlige situationer.

Så det er et rigtig godt forslag, som jeg håber at vi i hvert fald kan få en fornuftig debat om i det fortsatte udvalgsarbejde.

Kl. 13:57

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Rasmus Prehn.

Kl. 13:57

Rasmus Prehn (S):

Dansk Folkepartis ordfører taler om fart med fornuft, og det lyder jo fornuftigt nok, at man skal have fart med fornuft. Men hvor fornuftigt er det egentlig lige, at man skal til at have lastbiler til at køre hurtigere inde i byerne? For det er jo sådan set det, forslaget her lægger an til. Man vil, når det gælder de lastbiler, som vi i forvejen ved er involveret i de fleste uheld, og som vi ved har den markant længste bremselængde, sætte hastigheden op nogle steder inde i byerne, der, hvor der er flest skrøbelige trafikanter. Er det virkelig fart med fornuft, at vi skal have endnu hurtigere lastbiler inde midt i byerne, hvor vores børn cykler rundt og går rundt og virkelig er sårbare i trafikken?

Kl. 13:58

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:58

Kim Christiansen (DF):

Nu fremstiller hr. Rasmus Prehn det jo nærmest, som om der sådan skal køres noget væddeløb med lastbiler inde i bymæssig bebyggelse, men det er jo ikke det, vi lægger op til. Vi lægger op til noget andet. Hvis man f.eks. på en motorringvej i et bymæssigt område har opskiltet til 60 km/t., så giver det jo ingen mening, at lastbilerne stadig væk kun må køre 50 km/t., og det er sådan set det, forslaget lægger op til at se på. Og rent trafiksikkerhedsmæssigt er der altså ingen problemer i det her, heller ikke hvis der er skiltet op til 70 km/t. på en firesporet motortrafikvej; det er ikke dér, vores børn leger og cykler; det håber jeg i hvert fald ikke. For der vil i alle tilfælde være afgrænsede arealer både til gående og til cyklende. Så jeg tror, det er, fordi hr. Rasmus Prehn muligvis ikke forstår forslaget, at han siger det, men det kan vi selvfølgelig få præciseret bedre under udvalgsarbejdet.

Kl. 13:58

Formanden:

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 13:58

Rasmus Prehn (S):

Det er jo vigtigt at få de her ting præciseret. Det, der er svagheden ved det her beslutningsforslag, er jo, at det er en række hurtige skud fra hoften, som ikke er særlig underbyggede, og som ikke hænger sammen med nogen form for evidens i forhold til trafiksikkerhed. Vi har jo fra socialdemokratisk side understreget, at vi også gerne vil være med til at kigge på fart med fornuft, men vi skal vide, om der er sikkerhed forbundet med det her, og derfor er det godt at få de her ting præciseret. Og jeg synes bare, at beslutningsforslaget her er for uunderbygget.

Så tak for hr. Kim Christiansens uddybning på det her område, men det fremgår altså ikke særlig tydeligt af det, der er skrevet i beslutningsforslaget.

Kl. 13:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:59

Kim Christiansen (DF):

Så er det jo godt, at vi har udvalgsarbejdet til netop at få klarlagt sådan nogle ting. Så vil jeg godt lige gøre hr. Rasmus Prehn opmærksom på, at det jo er et beslutningsforslag; det er ikke et detaljeret lovforslag. Der kan jeg da godt huske, at Socialdemokratiet, da man selv var i opposition, også kom med lignende beslutningsforslag, som jeg betragter som et idéoplæg. Og det er det her også. Men kan man i øvrigt være enige om substansen i det her, selv om der kan være enkelte punkter, man kan være uenige om, så medvirker vi da gerne til den dialog i det fortsatte arbejde med beslutningsforslaget.

Kl. 14:00

Formanden :

Tak til ordføreren. Hr. Andreas Steenberg som radikal ordfører.

Kl. 14:00

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Det Radikale Venstre kan ligesom resten af regeringen ikke støtte dette beslutningsforslag. Regeringen har eksempelvis allerede fremlagt en lov, der giver busser lov til at køre 100 km/t. på motorveje, og det gør vi primært, fordi busser må køre 100 km/t. i mange andre lande, og dér har der ikke været problemer med trafiksikkerheden.

Det, som Dansk Folkeparti, Venstre og Liberal Alliance foreslår i dag, er at give campingvogne og lastbiler mulighed for at køre hurtigere, bl.a. også inden for bebyggede områder. Det er vi modstandere af, da vi ikke mener, at det vil øge sikkerheden i trafikken. Tværtimod har campingvogne og lastbiler længere bremselængde, og der sker også mange ulykker med lastbiler i byerne. Derfor synes vi ikke, at de skal have lov til at køre hurtigere – især ikke i byerne.

I dag er det jo sådan, som mange af os ved, at man kan køre 110 km/t. nogle steder på motorvejene, og andre steder kan man køre 130 km/t. Transportministeriet foretager løbende vurderinger af, hvor det er hensigtsmæssigt at have de her to forskellige hastighedsgrænser. Det Radikale Venstre har ikke i sinde at vedtage politisk, hvilke vurderinger der skal foregå om, på hvilke strækninger man skal have lov til at køre de her 130 km/t., og vi har tillid til det arbejde, der foregår i Transportministeriet. Hvis forslagsstillerne her har nogen konkrete strækninger, hvor de ikke synes det giver mening, at man ikke må køre 130 km/t., vil jeg da opfordre forslagsstillerne til

at henvende sig til Transportministeriet og få en konkret vurdering af lige præcis den strækning. Omkring i landet har vi også tilladt 90 km/t. frem for 80 km/t. på landeveje som et forsøg. Det forsøg slutter, så vidt jeg husker, i 2014.

Forslagsstillerne foreslår, at den ordning evalueres, og selvfølgelig skal den det, og det bliver den også jævnfør den aftale, der er om det her forsøg, så det er der sådan set ikke noget nyt i. Jeg ser frem til den evaluering, og vores udgangspunkt er, at man godt kan fortsætte med 90 km/t., hvis ikke der har været nogen negativ effekt for trafiksikkerheden.

Men som jeg startede med at sige, kan vi ikke støtte dette beslutningsforslag, som det ligger her.

Kl. 14:02

Formanden :

Tak til den radikale ordfører. Hr. Jonas Dahl som SF's ordfører.

Kl. 14:03

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Det her forslag er jo sådan også lidt alt godt fra havet. Det spænder jo over alt lige fra eldrevne cykler til lastbiler på motorvejene og campingvogne. Helt overordnet vil jeg sige, at det da altid er velkomment, at man gerne vil diskutere nogle af de her spørgsmål. Jeg ville jo trods alt så omvendt gerne have, at vi også havde en diskussion af indholdet af det, og der undrer jeg mig lidt over at man laver sådan et forslag som en gryderet, bliver det lidt, med rigtig mange forskellige forslag.

På den baggrund vil jeg også sige, at vi fra SF's side ikke kan støtte forslaget. Der er, som også både den radikale og den socialdemokratiske ordfører var inde på, en række forbehold og en række udfordringer med hensyn til at øge hastigheden for campingvogne på motorvejene – det er der trafiksikkerhedsmæssige udfordringer ved – på trods af at jeg tror, vi er mange, der oplever frustrationen ved at hænge bag ved en campingvogn på E 45 i løbet af forårsmånederne eller sommermånederne. Men det ændrer jo ikke på, at vi stadig væk er nødt til at tage et trafiksikkerhedsmæssigt hensyn.

Ligeledes gælder det med hensyn til lastbilerne, at der er udfordringer ved at sætte hastigheden op for lastbilerne i byerne. Vi ved, og det kan man også se i statistikkerne, at lastbiler også i byerne er en af de store risikofaktorer, der er i forhold til ulykker, der i sidste ende har dødelig udgang.

Derfor skal der undersøges noget mere i forhold til det her, men umiddelbart kan vi fra SF's side ikke støtte forslaget, da vi simpelt hen mener, det er for uunderbygget, og vi mener simpelt hen, at der er en lang række ting, som i sidste ende kompromitterer sikkerheden for de mange andre trafikanter, der også er i trafikken, hvis man ene og alene skal tage hensyn til lastbiler og campingvogne.

Kl. 14:04

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Hr. Henning Hyllested som Enhedslistens ordfører

Kl. 14:04

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Heller ikke Enhedslisten kan støtte det foreliggende beslutningsforslag. Det er, som det er sagt, et forsøg på både i forhold til nogle udvalgte køretøjer og i forhold til nogle udvalgte vejtyper at hæve fartgrænserne, og er der noget, vi i Enhedslisten er imod sådan helt generelt og nærmest af princip, er det at hæve fartgrænserne.

Forslagsstillerne nævner i indledningen af bemærkningerne til forslaget, at trafikmoralen og motivationen til at overholde gældende hastighedsgrænser generelt styrkes, hvis man tillader fornuftige og logiske hastighedsgrænser. Ja, jo, men hvad er fornuftige og logiske hastighedsgrænser? Det bliver meget nemt sådan en individuel vurdering, og således bliver hastighedsgrænser jo i virkeligheden anset for at være vejledende i sidste ende, hvis man fortsætter ad den sti der

At det skulle anses som et forslag, som vil højne trafiksikkerheden, har jeg dog godt nok meget, meget svært ved at se. Jeg synes egentlig, det er en underlig logik, der ligger bag forslaget, altså at man nærmest vil hæve fartgrænserne for at højne trafiksikkerheden. I mine øjne dræber fart. Det er vist en ganske veldokumenteret kendsgerning. Det giver længere bremselængde, som nogle har været inde på, og man kører meget længere i reaktionstiden osv. osv.

Det er rigtigt, som forslagsstillerne nævner, at antallet af dræbte på motorveje er faldet siden 2005, hvor man faktisk hævede hastighedsgrænsen til 130 km/t. Men jeg tror også, at der kan peges på ganske mange andre årsager. Det er en kendsgerning, at vi i mellemtiden også har fået meget sikrere biler, og vi får i øvrigt også bedre veje, så jeg tror, der er rigtig mange baggrunde for det her. Det er også det, der afspejler sig i den almindelige statistik på området, nemlig at antallet af dræbte og tilskadekomne på vores veje i det hele taget er kraftigt faldende. Og som sagt har man nået ganske flotte mål på nuværende tidspunkt.

Næsten hver gang, vi har et forslag på dagsordenen om at hæve fartgrænserne, henviser man til udlandet. Jeg kan simpelt hen bare ikke forstå, hvorfor man har så vældig travlt med at henvise til udlandet: »Det gør man jo også i udlandet« og hist op og kom her ned. Der er jo en grund til, at vi i Danmark rent faktisk har så flotte resultater. Så jeg har det sådan, at jeg er meget, meget konservativ på det her punkt. Jeg synes på mange måder, at det, der virker – og det må det jo gøre, siden vi har så flotte tal – skal man holde fast i, i hvert fald indtil man er meget, meget overbevist og det er veldokumenteret, at der er grund til at ændre på det.

Så synes jeg også, man skal være opmærksom på – og det vil jeg da gerne gøre samtlige andre partier opmærksom på, og der bliver jo direkte henvist til det i beslutningsforslaget her – det, som vi jo har vedtaget her tidligere på dagen, og som den socialdemokratiske ordfører nævnte, nemlig forhøjelsen af hastighedsgrænsen for de såkaldte tempo 100-busser. Det er meget typisk, at det så nu også bliver brugt som begrundelse for, at vi også skal hæve fartgrænserne for andre køretøjer. Det var faktisk noget af det, som Enhedslisten advarede mod under behandlingen af forslaget om tempo 100-busser, nemlig at det her bare vil føre til et forøget pres og blive en glidebane for, at andre køretøjer så tilsvarende skal have lov til at køre 100 km/t., og til sidst ender vi også med at de store lastbiler og lastvognstog skal have lov til at køre det. Det er det næste, der formentlig kommer. Der tages allerede hul på det her, i og med at man vil have lov til at forhøje hastigheden inde i byerne, hvor man jo altså kun må køre 50 km/t., men der, hvor der er mulighed for det, skal de altså have lov at køre stærkere. Det er bare den logiske konsekvens, som Enhedslisten også advarede imod, der kommer af, at man begynder at give los på nogle områder.

Det eneste, vi har sympati for i beslutningsforslaget, er måske det sidste om de her stærekasser, som man vil anvende. Det er jo en gammel diskussion efterhånden, og vi har jo konstateret mange gange, at politiet har satset på en anden strategi, der hedder bemandede fotovogne, og det er sådan set der, vi står lige nu. Men Enhedslisten har bestemt sympati for forslaget om at anskaffe mobile stærekasser til brug på farlige steder. Det har vi sympati for, men det er dog trods alt så lille en del af forslaget, at vi jo ikke på nogen måde kan stemme for det her forslag.

Vi tror, at det, der i sidste ende skal løse nogle af de her problemer og højne trafiksikkerheden, i virkeligheden er et øget kontroltryk. Der har vi en meget, meget større bekymring efterhånden i Enhedslisten, for vi mener ikke, at politiet får de midler til rådighed, som de skal have til at gennemføre den fornuftige færdselskontrol, som der skal til for at sikre, at vi fortsætter den gode udvikling på området og reducerer antallet af døde og tilskadekomne på vores landeveje.

Kl. 14:09

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Merete Riisager som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 14:09

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Tak for det. Vi kender alle sammen til irritationen over at køre bag en lastbil eller en bus, der kører 50 km/t. i bymæssig bebyggelse, selv om det er opskiltet, at fartgrænsen på strækningen er højere. Vi kender også alle sammen til irritationen over at køre bag en traktor, der kører langsomt og fylder så meget på vejen, at den oven i købet er svær at overhale. Disse irritationer fører hver dag til, at personbilister bliver utålmodige, dytter, udøver chikane eller overhaler hasarderet. Det er forseelser, som sker hver eneste dag, og som er til fare for trafiksikkerheden.

Derfor mener Liberal Alliance, at der er sund fornuft i at ændre fartgrænserne de steder i trafikken, hvor bilister bliver irriteret, således at loven tillader busser, lastbiler, campingvogne, trailere og traktorer at køre med højere hastigheder, end tilfældet er i dag. Vi er nemlig overbevist om, at disse tilpasninger vil sikre et bedre flow i trafikken og samtidig styrke trafiksikkerheden samt mobiliteten.

Det er dog ikke kun på de store veje, at fartgrænserne mangler logik. Hvem har ikke prøvet at køre mere end 25 km/t. på cykel? O.k., det er måske ikke alle, men i hvert fald i medvind kan det ske. Derfor mener vi heller ikke, at det giver mening, at en eldreven cykel har en fartgrænse på 25 km/t. Vi ønsker at hæve fartgrænsen til 30 km/t. for eldrevne cykler, så sikkerheden og fremdriften på cykelstien øges.

Alt i alt skal der være logik og sund fornuft i de regler, vi sætter for borgerne. Hvis borgerne kan se denne logik, vil sandsynligheden for, at de overholder reglerne, være større. Det er derfor en selvfølge, at Liberal Alliance støtter dette beslutningsforslag.

Kl. 14:11

Formanden :

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 14:11

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

I modsætning til SF's ordfører, hr. Jonas Dahl, synes jeg, at forslaget her er fuldstændig krystalklart. Det er skåret ud, lige præcis hvad det er, beslutningsforslaget går ud på. Forslagsstillerne har taget fat i alle områder omkring hastighedsbegrænsninger og muligheder og taget dem punkt for punkt og lagt en vurdering ind på, hvor man så synes, at der skulle ske nogle ændringer. Det kan ikke skrives mere tydeligt, end forslaget her er beskrevet, så jeg synes sådan set, forslagsstillerne for den del skal have ros.

Jeg vil også sige, at fra konservativ side er vi helt enige med forslagsstillerne i, at vi skal have styrket trafiksikkerheden og det personlige ansvar, som man skriver en hel del om. Vi skal for så vidt også meget gerne med konservativ støtte udbrede differentieret hastighed, altså at man de steder, hvor man på fuldt betryggende vis kan sætte hastighedsgrænserne op, selvfølgelig skal gøre det, så man har en differentieret hastighed, således at ligegyldigt hvor vi kører rundt, er der en hastighed, der passer til de omgivelser, vi nu engang kører i. Det synes jeg er helt på det rene, og det kan vi støtte fra konservativ side.

Vi er også enige i, at efterhånden som cykler bliver bedre og bedre, vil det være hensigtsmæssigt, at man også får kigget på hastighedsbegrænsningerne for eldrevne cykler.

Vi er også enige i, at det at køre traktor i vore dage jo er noget helt andet, end da traktoren blev opfundet. Der er meget større sikkerhed i forhold til styreegenskaber, bremseegenskaber osv. Det er noget helt andet. Der er intet sikkerhedsmæssigt til hinder for, at en traktor kan få lov til at køre 40 km/t. i stedet for 30 km/t. Det er der intet, der taler imod, men det er, som om nu har der været 30 km/t. de sidste 100 år, vel nærmest før traktoren blev opfundet, og så holder man bare fast i det, fordi så ved man da, hvor man står henne. Det synes vi er noget pjat.

Vi synes for så vidt også, at man kunne gå ind og kigge på hastighedsbegrænsningerne for biler, der trækker campingvogne eller trailere. Hvis de kan synes og godkendes til formålet, så kunne man tillade dem at køre 100 km/t. på motorvej. Det synes vi faktisk også ville være ganske fint, fordi så har vi igen sikkerheden i højsædet. Køretøjerne er synet og godkendt til at køre med den hastighed. Ingen problemer i det.

Så er der sikkert nogle, der sidder og tænker: Gad vidst, hvorfor Det Konservative Folkeparti så ikke er medforslagsstiller på det her beslutningsforslag? Og hvorfor når jeg så alligevel til den konklusion, at vi ikke kan støtte beslutningsforslaget, når nu der er så mange gode elementer? Det er, fordi der er ét element, som vi ikke kan støtte, og vi har faktisk prøvet at forhandle lidt om, om ikke det var en god idé at parkere den problemstilling, og det er lige præcis, når vi taler om lastbilernes hastighed i bymæssig bebygget område. Det er nemlig sikkerhedsmæssigt ikke forsvarligt.

Når man ser på mange vejstrækninger specielt i de større byer, hvor man f.eks. ved Aarhus, hvor jeg kommer fra, har mulighed for at køre 80 km/t. inden for bymæssig bebygget område, så kan det godt gå, så længe man kører i bil. Der kan man godt nå at standse for rødt lys, man kan godt nå at tage højde for de ting, der sker i vejens forløb, men en lastbil har væsentlig længere bremselængde – væsentlig længere – og det vil uvilkårligt give nogle farlige situationer. Det kan man jo også se, og det har jeg også erfaring for fra det job, jeg havde i Aarhus, nemlig at de lastbiler, der kommer i uheld på de vejstrækninger, er dem, der har kørt for stærkt. Det er, når farten kommer for højt op, og så bliver det svært at styre, når man pludselig skal til at undvige eller man skal tage farten af køretøjet, og lastbiler har væsentlig længere bremselængde end personbiler. Det duer bare ikke. Der er også det faktum, at mange af de uheld, vi ser i byerne, har lastbiler involveret.

Så vi ser ikke, at der er nogen grund til, at vi sætter hastigheden op for lastbiler i bymæssig bebygget område, og det er vi så store modstandere af, så det ene punkt ud af de syv, jeg har nævnt, er altså nok til, at vi samlet set bliver nødt til at sige, at vi ikke kan støtte beslutningsforslaget, som det foreligger, men alle de andre punkter, er vi enige i.

Kl. 14:15

Formanden:

Hr. Rasmus Prehn har en kort bemærkning.

Kl. 14:15

Rasmus Prehn (S):

Ja, man kan jo ikke lade være med til at tænke, at det ikke tegner alt for godt for oppositionen, hvis de ikke er i stand til at blive enige om bare sådan et forslag her.

Den konservative ordfører giver udtryk for, at det her forslag er krystalklart: at der intet er at være i tvivl om, at det står tydeligt, hvad man mener, og at man er enige om alt bortset fra det der med lastbilerne inde i byerne. Det er jo godt nok.

Jeg skal med hensyn til hastighedsbegrænsningen for cykler – for nu er ordføreren jo også politibetjent – høre den konservative ordfører: Er det sådan, at det er forbudt at overskride hastigheden på 25 km/t., hvis man f.eks. kører ned ad bakke på cykel? Eller er det forbudt i forbindelse med cykelløb at køre hurtigere end 25 km/t.?

Kl. 14:16

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:16

Tom Behnke (KF):

Cyklister skal på samme måde som alle andre trafikanter overholde de hastighedsbegrænsninger, der er. Det er da ikke det, forslaget handler om. Det handler om typegodkendelse af eldrevne cykler. De typegodkendes til 25 km/t., hvor forslagsstillerne ønsker, at de skal have lov til at køre 30 km/t., for det kan man sådan set gøre ved at trampe i pedalerne på en hvilken som helst anden cykel, hvis man gider. Det er det, forslaget går ud på. Igen vil jeg sige, at det jo er indlysende logisk.

Så vil jeg, i forhold til hvordan det tegner for fremtiden, altså hvis vi kigger i meningsmålingerne, sige, at der ikke er nogen tvivl om, at vi får en borgerlig regering, lige så snart den nuværende indser det og giver op. Og i forhold til at kunne enes vil jeg nok sige, at hvis det er sådan nogle små detaljer, man skal ned at rode i for at se forskellene på de blå partier, der skulle danne regering efter valget, så er der ikke meget at komme efter. Der vil jeg sige, at hr. Rasmus Prehn måske burde kigge på sine egne partifæller og sit eget partis samarbejde. Der har vist været væsentlig større problemer i den sammenhæng. Jeg kan jo opremse langt over 100 løftebrud, altså hvor man gik ud i valgkampen og lovede det ene og det andet, til højre og til venstre, men når de tre partier så skulle finde ud af, hvad de kunne blive enige om, så viste det sig, at der egentlig ikke var helt så meget, man kunne blive enige om; det er jo derfor, at vi har set alle de løftebrud.

Så til det der med at have vanskeligheder med at samarbejde vil jeg sige, at det tror jeg er noget, hr. Rasmus Prehn har med hjemmefra. Da vi havde en VK-regering, gik det sådan set ganske forrygende.

Kl. 14:17

Formanden:

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 14:17

Rasmus Prehn (S):

Den konservative ordfører må indrømme, at det ser lidt pudsigt ud, at man ikke kan blive enige om sådan en detalje som den her. Og det ser pudsigt ud, at man ikke er i stand til fra Det Konservative Folkepartis side at stoppe den øvrige opposition fra at komme med det forslag, nemlig at bringe menneskeliv i fare ved at sætte hastigheden for lastbiler op. Det ser pudsigt ud.

Lad os tage et andet spørgsmål, nemlig det her spørgsmål om finansieringen: Er det sådan, at Det Konservative Folkeparti er enig med Venstre i, at for at øge trafiksikkerheden skal vi bruge færre penge på trafiksikkerheden, altså ved at bruge politiets ressourcer andre steder, netop som hr. Karsten Lauritzen foreslår her i sit bandeudspil?

Kl. 14:18

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:18

Tom Behnke (KF):

Den del vedrørende hr. Karsten Lauritzen står jo ikke i beslutningsforslaget her, det har slet ikke noget med det at gøre; det er en anden debat og diskussion.

Så til det der med, at det skulle være pudsigt, at selv sådan noget her kunne man ikke finde ud af at blive enige om, vil jeg sige, at der jo er forskel på de fire partier – det tror jeg er indlysende for enhver – og der er nogle ting, man vægter højere end andre. Men når man har regeringsansvaret, så samarbejder man, og det var det, VK gjorde igennem 10 år sammen med Dansk Folkeparti og fik en lang række flotte resultater ud af. Så det er slet ikke noget problem. Vi har sådan set vist, at det går meget godt, når man gør det.

Så det, at hr. Rasmus Prehn i et beslutningsforslag, som hedder B 121- det siger lidt om, hvor mange beslutningsforslag vi har været igennem her i Folketinget – ud af syv punkter kan finde ét punkt, hvor to partier måske ikke er helt enige om, hvordan den skal skæres, er jo ikke det, der vil være problematisk i forhold til at føre en regering. Jeg tror heller ikke, at en regering står og falder med, om en lastbil må køre 60 eller 50 km/t. i et bymæssigt bebygget område.

Kl. 14:19

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Så er det hr. Karsten Nonbo fra Venstre som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 14:19

(Ordfører for forslagstillerne)

Karsten Nonbo (V):

Tak, og især tak for debatten. Hovedformålet med det her forslag er jo, som det også hedder, at få fart med fornuft, altså at vi justerer lidt i den lave ende. For vi oplever jo gang på gang, at det ikke er i den lave ende, færdselsuheldene sker; de sker i den høje ende. Det her forslag skal være med til at motivere folk til, at når der så er en hastighedsgrænse, skal den til gengæld overholdes.

Vi har haft problemet før på motorvejen. Nu har der været henvist til, at vi har øget hastighedsgrænsen på motorveje til 130 km/t. Og vi ved godt alle sammen, at det jo ikke er det, at hastighedsgrænsen blev forhøjet, der har givet den større sikkerhed, men at det er motivationen for at overholde hastighedsgrænsen, der har givet større sikkerhed.

Nu er det slut med, at man gider at køre over 160 km/t.; det tør man selvfølgelig ikke, for så er der klip i kørekortet eller – hvad hedder det? – betinget frakendelse af kørekortet. Så det er et spørgsmål om at gøre det folkeligt og motivere folk til at overholde hastighedsgrænserne, der er meningen med det her forslag.

Jeg vil godt sige tak. Justitsministeren gennemgik på ganske glimrende vis de forskellige forslag. Og det er da rigtigt, at der er syv forslag. Vi kan så senere tage dem et ad gangen, hvis det er sådan, at der er utilfredshed med, at alle syv er med. Det har vi også oplevet fra regeringens side, altså at der kommer lovforslag, som indeholder en fem, seks, syv forskellige ting – alt godt fra havet – så det er ikke det store problem for mig.

Jeg var lige ved ikke at kunne styre mig i min taknemlighed, da vi behandlede forslaget om Tempo 100-busser, så jeg var lige ved at tage ordet, men det lykkedes mig at styre mig. Det er jo en fælles aftale, vi har haft om, at man godt kunne køre 100 km/t. i busser på motorveje, når de var godkendt, og det vil jeg godt takke justitsministeren for. Det fik vi godkendt her tidligere på dagen, og tak for det, det var flot.

De enkelte forslag, f.eks. om campingvogne, trailere og mobilhomes på motorvejene, var justitsministeren i mine øjne ikke helt afvisende over for. Det kan jeg godt forstå, for justitsministeren har været medforslagsstiller på et lignende forslag i 2005, hvor Socialde-

mokraterne foreslog, at hastighedsgrænsen for campingvogne på motorveje skulle øges til 100 km/t. Så det kan jeg godt forstå at ministeren ikke var helt afvisende over for.

Jeg tager det som en kvittering, at man sagde, at man er løbende indstillet på at drøfte de her forhold. Derfor tager jeg det heller ikke sådan, at vi sidder i hver sin grøft.

Det, der har været debatteret meget, er lastbiler og busser i tættere bebyggede områder. Der vil jeg også godt, som hr. Tom Behnke var inde på, fortælle hr. Rasmus Prehn, at det er meget præcist. Et tættere bebygget område er et, som man kører ind i fra silhouettavlen, altså 50-kilometertavlen.

På visse ringveje og andre steder, hvor man mener at hastigheden kan være det højere, skilter man hastigheden op til 60 km/t. eller 70 km/t., det vil sige, at man stadig væk holder sig inden for køretøjets normalhastighed på landeveje.

En ting, jeg ikke køber, er modargumentet om, at det er inde i byerne, i tættere, bymæssigt bebyggede områder, de fleste ulykker sker. Ja, højresvingsulykkerne sker altså mange gange med en hastighed på under 10 km/t. Det er jo de der ulykker og de der statistikker, der bliver brugt helt forkert. Det er jo derfor, at vi netop ikke får differentieret den her debat; man bruger et argument til at lægge noget andet ned med, som intet har med det at gøre.

Jeg vil gøre opmærksom på, at både for campingvogne, trailere og lastbiler er standselængden jo stadig væk den samme, også ude på landet. Men det, som bl.a. Liberal Alliance helt rigtigt var inde på, er jo, at det drejer sig om, at man får en hastighed, der gør, at man flyder med trafikken.

Jeg kan garantere for, at der desværre er mange, som har kørekort til personbil, som ikke ved det, som bliver irriterede og dytter og skaber aggressioner i trafikken, fordi de ikke er klar over, at lastbiler ikke bare må flyde med trafikken, hvis hastigheden er opskiltet til 50 km/t. eller 60 km/t. inden for bymæssig bebyggelse. Det giver de her aggressioner.

Til gengæld ved jeg så godt, at hvis man så går ud og vurderer, at nu skal lastbilerne også køre med den opskiltede hastighed, kan det være, at man nogle steder skal gå ud og sige: Jamen o.k., så skal det ikke være 70 km/t., der skal stå på skiltet mere, så skal vi ned på 60 km/t. Og det er fint nok med mig. Det drejer sig bare om, at vi får den flydende hastighed, som skal være gældende for alle køretøjer.

Hvad angår traktorerne, er der sådan set kun to eller højst tre EU-lande, hvor man har hastighedsgrænser på 30 km/t. for traktorer, og i resten af EU-landene har man 40 km/t., i nogle har man grænser på 50 km/t. – jeg tror sågar, at man er endnu højere oppe i England. Men der er vist Danmark og Schweiz og så et tredje lille land – jeg tror, at det er Malta – hvor der er en hastighedsgrænse på 30 km/t. tilbage for traktorer, andre har grænser på 40 km/t.

Når vi vil putte det ind, er det også til debat, at man eventuelt kunne sige, at så skulle det være synede og godkendte traktorer. Det står også i beslutningsforslaget.

Med hensyn til evalueringerne køber jeg beskeden fra transportministeren via justitsministeren om, at man vil evaluere de differentierede hastigheder lidt før end først lovet. Så jeg vil sige tak for, at vi her har fået en indrømmelse, en konstruktiv indrømmelse, om noget, som vi alle sammen godt vil være med til at se på.

Så er der de ubemandede stærekasser. Jeg kan lige så godt svare på spørgsmålet, før hr. Rasmus Prehn rejser det. Han vil sige, at det da er forfærdeligt, at Venstre vil pille folk væk fra at hastighedsmåle, og at det er imod trafiksikkerheden, og hvad ved jeg.

Jamen vi vil sådan set erstatte de 75 personer, som regeringen vil pille væk fra patruljering, for regeringen vil pille 75 personer ud til at sidde inde i en varebil eller langs landevejen og kigge på et fotoapparat, der fotograferer. De sidder bare og kigger, de gør hverken fra eller til, for fotoapparatet fotograferer dem, der kører for stærkt, og ingen andre. Og det sidder man og kigger på.

Jamen det eneste, man sidder der for, er for at undgå hærværk mod udstyret. Der kunne man lige så godt gøre, som de gør i Sverige. De kører en ubemandet trailer eller noget andet ud, og så gør de det, at de henter den – ja, man kan hente den 24 eller 48 timer senere – og så tager den billeder af de folk alligevel.

Så kunne man bruge de 75 folk til noget andet, og det kunne så være til at flytte rundt i landet. Man kunne også bruge dem til sætte op på en motorcykel, så vi fik yderligere hastighedskontrol. Så det argument fra hr. Rasmus Prehns side er meget, meget skudt ved siden af skiven.

Ellers synes jeg i hvert fald, at jeg vil takke Dansk Folkeparti og Liberal Alliance og også Konservatives hr. Tom Behnke, som helt klart på saglig vis argumenterede om, at der er for og imod. Når man er for seks forslag, har vi valgt, at vi godt her fra Folketingssalen tør debattere syv forslag, selv om man ikke er enige om det syvende.

Jeg er sikker på, at det kan vi nok godt blive. For vi kan sætte vores argumenter sammen, og jeg kan eksempelvis sige til hr. Tom Behnke: Jamen vi kan jo mødes om, at man nogle steder må indrømme, at opskiltningen bare skal gå 10 km ned, og så bliver der en kortere standselængde.

Men hvis man bruger argumentet om, at man ikke vil sætte hastigheden op, fordi der sker for mange uheld i bymæssig bebyggelse, siger jeg: Så lad os da gå ind og analysere de der uheld i bymæssig bebyggelse. Og der er jeg stensikker på, at de alle sammen sker med en hastighed på mellem 0 km/t. og 20 km/t., i hvert fald næsten alle sammen. Der sker i hvert fald alle de der højresvingsulykker, både med fodgængere og cyklister. Og det er desværre der, vi stadig væk har nogle, der bliver dræbt i trafikken af lastbiler.

Summa summarum: Jeg synes, at vi har haft en god debat, og jeg skal ikke udelukke, at der er nogle af forslagene, man vil se fremsat i den kommende folketingssamling enkeltvis, for så kan man i hvert fald ikke komme med undskyldningen om, at vi ikke kan vedtage det, fordi man ikke kan vedtage to ud af de syv forslag.

Jeg skal takke for debatten.

Kl. 14:28

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Rasmus Prehn.

Kl. 14:28

Rasmus Prehn (S):

Venstres hr. Karsten Nonbo taler om, at det er skudt helt ved siden af skiven, når det er, vi rejser den her debat med hr. Karsten Lauritzen om hans forslag.

Jeg er altså bange for, at Venstres ordfører, når vi taler om trafiksikkerhed, er kørt helt af banen. For det konkrete forslag stod jo i Jyllands-Posten tirsdag den 26. marts. Og der stod jo sort på hvidt, at det, Venstre vil, er at nedprioritere politiets indsats på færdselsområdet, altså med mindre færdselspoliti og mere politi på nogle andre områder.

Kan hr. Karsten Nonbo bekræfte eller afkræfte, at det er det, der er Venstres forslag her i Jyllands-Posten den 26. marts 2013?

Kl. 14:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:29

Karsten Nonbo (V):

Beklageligvis har jeg ikke læst Jyllands-Posten af den dato.

Det er sådan, at hvis det er skrevet af en journalist, er det journalistisk bukket. Jeg ved ikke, om det er en pressemeddelelse, om det direkte er et afskrift af noget, som Venstre har skrevet under på. Jeg tror, at det er en overfortolkning af det, at det journalistens logik, der har gjort, at det er blevet sådan.

Jeg siger, og jeg gentager gerne: I stedet for at putte 75 mænd ind at sidde og kigge i varebiler kan man jo bruge dem et andet sted, så lås dem ud af varebilerne. Så kan det godt være, at der skal sendes nogle et sted hen på et andet område, men der er stadig væk et overskud, for 75 personer puttet ind i varebiler er ret mange, synes jeg.

Kl. 14:30

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Rasmus Prehn, anden korte bemærkning.

Kl. 14:30

Rasmus Prehn (S):

Det er simpelt hen ikke rimeligt. Nu koketterede Venstres ordfører også med, at han lige så godt kunne svare på spørgsmålet, inden jeg nåede at stille det. Så har der jo også været lejlighed til at tjekke op på det og læse den her artikel, som jeg nævnte i mit indlæg.

Derudover er det jo ikke bare en journalistisk artikel. Det er en direkte pakke fra Venstre, en pakke, som også er refereret på Venstres hjemmeside, og som består af fem konkrete punkter. Og ud af de fem konkrete punkter er der et punkt, som handler om, at man skal bruge mindre politi på færdselskontrol og mere politi på noget andet. Så det er altså Venstres eget udspil.

Hr. Karsten Nonbo er jo medlem af Venstre og Retsudvalget og er med til, går jeg ud fra, i Venstres folketingsgruppe at godkende de udspil, Venstre har. Der er fem punkter i det her udspil fra marts måned – så lang tid er det heller ikke siden. Er det eller er det ikke en del af Venstres udspil på det her område, at man skal nedprioritere færdselspolitiet?

Kl. 14:31

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen): Ordføreren.

Kl. 14:31

Karsten Nonbo (V):

Jeg prøver igen at forklare, at det ikke er at nedprioritere at pille de 75 mand ud af varebilerne og bruge dem til noget andet. Jeg vil kalde det en nedprioritering, regeringen kommer med, når regeringen tager 75 mand og putter dem ind i varebiler og siger: Nu kan I sidde dér låst inde og kigge på et fotoapparat, der fotograferer.

Det er da i den grad en nedprioritering. For der kunne have været taget nøjagtig det samme antal – og endnu flere – fotos, hvis man havde sat fotoapparatet op på en trailer, som de gør i Sverige, og så havde ladt den stå i mere end 8 timer; den kunne sådan set stå der i 24 timer. Så det er en klar prioritering, som man laver fra regeringens side, når man ikke gør det.

Kl. 14:31

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

32) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 115: Forslag til folketingsbeslutning om en revision af straffelovens bestemmelser om ansatte i service- og sikkerhedsfremmende funktioner i prostitutionsbranchen.

Af Merete Riisager (LA) m.fl. (Fremsættelse 09.04.2013).

Kl. 14:32

Forhandling

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er justitsministeren. Værsgo.

Kl. 14:32

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det. Vi skal i dag behandle et beslutningsforslag om straffelovens regler for medvirken til andres prostitution. Beslutningsforslaget pålægger regeringen inden udgangen af 2013 at fremsætte et lovforslag, der ændrer straffelovens bestemmelser om rufferi og alfonseri, så ansatte i service- og sikkerhedsfunktioner, der hjælper og beskytter frivillige sexarbejdere, ikke omfattes af bestemmelserne som anbefalet af Straffelovrådet.

Jeg kan oplyse, at regeringen ikke kan støtte beslutningsforslaget. Spørgsmål om strafansvar for medvirken til andres prostitution indgår i det lovforslag om modernisering af straffelovens regler, om seksualforbrydelser, som jeg fremsatte i februar måned, og som lige nøjagtig i det her øjeblik behandles i Folketinget. Som det også er nævnt i beslutningsforslaget, har det her spørgsmål også været overvejet af Straffelovrådet, altså i rådets betænkning, som har nr. 1534, om netop seksualforbrydelser. De strafbestemmelser om medvirken til andres prostitution, som jeg har foreslået, bygger på Straffelovrådets forslag. Det gælder særlig de strafbestemmelser, som har størst betydning i praksis, dvs. den egentlige rufferibestemmelse, om at drive virksomhed med andres prostitution og bestemmelsen om udlejning af hotelværelser til erhvervsmæssig prostitution.

På ét enkelt punkt adskiller mit forslag til en ny rufferibestemmelse sig ganske vist fra Straffelovrådets forslag. Kort fortalt er forskellen, at jeg har foreslået uændrede regler om prostitutionsvirksomheder, som flere prostituerede driver i fællesskab. Det vil sige, at flere prostituerede efter lovforslaget ligesom i dag straffrit kan drive en prostitutionsvirksomhed i fællesskab, hvis de alene deler udgifterne. Straffelovrådet foreslog, at der også skulle være mulighed for straffrit at dele indtægterne i sådanne tilfælde. Denne forskel mellem mit og Straffelovrådets forslag har imidlertid nok næppe den store praktiske betydning. Det er både efter lovforslaget og Straffelovrådets forslag en forudsætning, at der vitterlig er tale om et fællesskab mellem de prostituerede og altså ikke om, at en eller enkelte af dem ejer eller leder prostitutionsvirksomheden. Når den her forudsætning er opfyldt, vil de prostituerede næppe i praksis føle noget stort behov for i givet fald at skulle dele ikke alene udgifterne, men også indtægterne

Herudover er der to mindre forskelle på det her område mellem det lovforslag, der er til behandling, og Straffelovrådets udkast. For det første har jeg ikke medtaget forslaget om at nedsætte strafmaksimum fra 3 års fængsel til 2 års fængsel for udnyttelse i øvrigt af andres erhvervsmæssige prostitution. For det andet har jeg i modsætning til Straffelovrådet foreslået at videreføre den gældende strafbestemmelse om at fremme andres prostitution ved for vindings skyld eller i ofte og gentagne tilfælde, som det hedder, at optræde som mellemmand. Heller ikke de her forskelle mellem mit og Straffelovrådets forslag har imidlertid nogen stor praktisk betydning. Jeg vil her navnlig henvise til, at Straffelovrådet jo lægger til grund, at an-

klagemyndigheden i praksis ikke længere rejser tiltale mod personer, der alene ikkeerhvervsmæssigt, som det hedder, har formidlet kontakt mellem en prostitueret og en kunde.

Når jeg på de nævnte punkter har valgt ikke at følge Straffelovrådets anbefalinger, er det altså ikke, fordi jeg ønsker en afgørende anden retstilstand end anbefalet af Straffelovrådet. Som det fremgår af det lovforslag, der er til behandling nu, er baggrunden derimod, at det efter min opfattelse vil være at sende et forkert signal at lempe de gældende strafbestemmelser om medvirken til andres prostitution, som det er foreslået af Straffelovrådet.

Så vil jeg gerne vende mig mod det beslutningsforslag, som vi behandler her i dag. Beslutningsforslaget går ud på at gennemføre Straffelovrådets forslag om at ophæve den gældende bestemmelse om at fremme andres prostitution ved at optræde som mellemmand. Der er som begrundelse for beslutningsforslaget bl.a. anført, at der er behov for at forbedre arbejdsforholdene for de beskæftigede i prostitutionsbranchen, og at de prostituerede på grund af straffelovgivningen har alt for ringe mulighed for at beskytte sig selv i tilfælde af trusler, afpresning eller overfald.

Som jeg sagde før, vil en gennemførelse af Straffelovrådets forslag på det her punkt imidlertid efter alt at dømme ikke få nogen betydning i praksis. Den pågældende strafbestemmelse findes i dag i straffelovens § 229, stk. 1, og § 229, stk. 1, indeholder også strafbestemmelsen om udnyttelse i øvrigt af andres erhvervsmæssige prostitution, som det hedder. Der findes derfor ikke en særskilt statistik over sagsantallet vedrørende mellemmandsvirksomhed.

Kl. 14:37

Jeg kan oplyse, at i 2009, 2010 og 2011, som er de seneste år, vi har statistik for, var der på landsplan henholdsvis otte, fem og to domfældelser, hvis hovedforhold var overtrædelse af straffelovens § 229, stk. 1. Som nævnt har Straffelovrådet lagt til grund, at anklagemyndigheden i praksis ikke rejser tiltale mod personer, der alene ikkeerhvervsmæssigt har formidlet kontakt mellem en prostitueret og en kunde. I bemærkningerne til beslutningsforslaget henviser man også til ønsker fra de prostituerede selv.

Hertil vil jeg gerne sige, at jeg er bekendt med, at der i hvert fald er nogle af de prostituerede, der ønsker ændringer af straffelovens regler om medvirken til andres prostitution. Som jeg har forstået det, er det imidlertid ikke den strafbestemmelse om mellemmandsvirksomhed, som beslutningsforslaget angår, der efter disse prostitueredes opfattelse giver dem problemer. Det er derimod selve hovedbestemmelsen om at drive virksomhed med andres prostitution. Hvis man reelt ønsker at imødekomme disse prostitueredes ønsker, vil man, som jeg ser det, skulle foreslå en afkriminalisering af den bagmandsvirksomhed, der trods den eksisterende kriminalisering i praksis finder sted i et vist omfang. En sådan liberalisering af prostitutionserhvervet, som Gadejuristen og Sexarbejdernes Interesseorganisation har foreslået, vil indebære, at det blev lovligt at tjene penge og efter omstændighederne mange penge – på andres arbejde som prostitueret. Jeg er klar over, at beslutningsforslaget går ud på at gennemføre Straffelovrådets meget begrænsede forslag og dermed ikke lægger op til en generel liberalisering af prostitutionserhvervet. Jeg kan se, at forslagsstilleren trods alt også er enig med mig i det.

Sagen er imidlertid den, at en gennemførelse af Straffelovrådets forslag i praksis slet ikke vil medføre den afkriminalisering af hjælpere, som der står i bemærkningerne til beslutningsforslaget er formålet. Mange prostituerede lejer sig i dag ind på et bordel under sådanne omstændigheder, at bordelejeren, som selv kan være prostitueret eller tidligere prostitueret, både efter gældende ret, efter Straffelovrådets forslag og efter beslutningsforslaget er skyldig i rufferi. Det følger af straffelovens almindelige regler om medvirken, at de personer, der i øvrigt er tilknyttet et sådant bordel, ligeledes er skyldige i rufferi. Det gælder også funktioner som telefonpasning, kørsel og beskyttelse, som er nævnt i beslutningsforslagets bemærkninger.

Det gælder som nævnt ikke alene efter gældende ret for lovforslaget, men også efter Straffelovrådets forslag.

Så hvis jeg her kort til sidst skal opsummere: Regeringen har fremsat et samlet lovforslag, som de tilstedeværende ved, om modernisering af straffelovens regler om seksualforbrydelser, herunder strafbestemmelserne om medvirken til prostitution. Regeringen har i lovforslaget jo selvfølgelig redegjort for vores holdning, herunder i forhold til det forslag, der ligger fra Straffelovrådet og deres betænkning, 1534. Virkeligheden er den, at regeringen i det væsentligste har fulgt Straffelovrådets forslag. En gennemførelse af de af Straffelovrådets forslag, som regeringen ikke har medtaget, vil ikke løse de problemer, som straffelovens udformning ifølge forslagsstillerne giver prostituerede, når de søger at udøve deres erhverv.

Ved vejs ende er konklusionen, at regeringen ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 14:41

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er foreløbig fire medlemmer, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den første er fru Vivi Kier fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:41

Vivi Kier (KF):

Tak. Jeg kan forstå, at ministeren ønsker uændrede regler. Ministeren ønsker ikke at lytte til Straffelovrådets anbefalinger om en revision af rufferiparagraffen. Jeg kan godt dele bekymringerne om, hvorvidt det alligevel kan ende med, at der vil være nogle bagmænd, nogle typer, som vi ikke bryder os om, som vil komme til at tjene på det her, men i den forbindelse har Gadejuristen jo faktisk også været ude at give en klar anbefaling. Er ministeren bekendt med den anbefaling fra Gadejuristen?

Kl. 14:42

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 14:42

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Ja, og jeg tror også, at jeg omtalte den i min tale.

Kl. 14:42

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Fru Vivi Kier for anden korte bemærkning.

Kl. 14:42

Vivi Kier (KF):

Så vil jeg hæfte mig ved, at da regeringen tiltrådte, sagde den, at nu skulle der være bedre lovbehandling. Det var et tydeligt og klart mål. Jeg vil bare spørge, om ministeren synes, at der her er tale om bedre lovbehandling. Jeg er med på, at det her er et lille hjørne af området, og at Retsudvalget tidligere i dag har andenbehandlet L 141, men når jeg sidder og kigger på det her, kan jeg se, at man end ikke har sendt de anbefalinger, Straffelovrådet er kommet med, ud i høring. Ministeren har blot sagt: Det ønsker jeg ikke, jeg vil have uændrede regler – jeg overhører anbefalingerne. Synes ministeren, at det er god lovbehandling?

Kl. 14:42

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 14:42

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Som i en hel række andre tilfælde er det sådan, at når man sender en betænkning i høring, er det ikke kutyme, at man også samtidig efterfølgende sender lovforslaget i høring.

Det er rigtigt, at der er foretaget nogle ændringer på rufferiområdet, og det handler helt grundlæggende om, at vi fra regeringens side mener, at vi skal have bedre fat i bagmændene bag den udnyttelse af mange prostituerede, som finder sted.

Kl. 14:43

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den næste, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, er fru Fatma Øktem fra Venstre. Værsgo.

Kl. 14:43

Fatma Øktem (V):

Tak. Vi er i Venstre helt enige med ministeren, når ministeren siger, at der ikke er nogen, der skal kunne tjene på andres prostitution. Vi er fuldstændig enige i, at det er der ikke nogen der skal.

Men når det så er sagt, er virkeligheden sådan derude, at der er kvinder, der arbejder på bordeller og har brug for nogle serviceydelser, heriblandt at der er nogen, der kan passe telefonen. Jeg ved godt, at ministeren har talt en del om paragraffer og om, at det her forslag skulle være med til at gøre det nemmere for de her kvinder og gøre deres vilkår bedre, hvilket ministeren mener det ikke gør.

Men sandheden er jo også den, at i dag kan de kvinder, der sådan set kun tager telefonerne og ikke er bagmænd eller bordelmuttere eller noget som helst, men bare yder den service at passe telefonerne, blive tiltalt under rufferiparagraffen.

Hvordan kan det være, at ministeren lytter til Straffelovrådet, når de siger, at kriminalisering vil gøre det værre, og tager det til sig, hvorimod man, når det gælder et forslag om en modernisering af rufferiparagraffen, så det også i praksis medfører en ændring, så overhovedet ikke lytter til det?

Kl. 14:44

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 14:44

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det, regeringen gør, er, at vi fastholder det, der er gældende i dag, og holdningen fra regeringens side har jo klart været, at vi ønsker, at der skal gås hårdere efter bagmændene, altså den organiserede kriminalitet, som findes blandt bagmændene for prostitutionsvirksomhed. Det er det, der er regeringens holdning, og det er det, der er årsagen til, at vi har valgt at fravige Straffelovrådets anbefalinger om de her, skal vi huske på, og som fru Vivi Kjer også sagde, meget små områder.

Kl. 14:45

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak, jeg har ikke registreret, at fru Fatma Øktem fra Venstre vil have anden korte bemærkning.

Man skal huske at trykke sig ind, ikke så meget af hensyn til mig, men af hensyn til teknikken. Det er registreret nu.

Fru Fatma Øktem, anden korte bemærkning, værsgo.

Kl. 14:45

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Ministeren siger, at regeringen er optaget af at gå efter bagmændene. Men man vil ikke gå ind og gøre det nemmere eller lettere for de prostituerede i dagligdagen, give dem bedre vilkår, større sikkerhed og tryghed. Hvordan hænger det sammen? Altså,

jeg synes jo, at en telefonpasser og en bagmand er to vidt forskellige ting.

Jeg tror ikke, vi er uenige om, at vi alle sammen gerne vil have fat i bagmændene. Men hvad har det at gøre med at gøre livet sværere for de prostituerede til daglig? For det er jo det, man gør, hvis ikke man går ind og moderniserer rufferiparagraffen. Det betyder, at dem, der hjælper dem, eller dem, der virker som en sikkerhed for dem eller yder en ydelse over for dem, faktisk står til at kunne blive tiltalt efter rufferiparagraffen.

Hvordan hænger det, at de ikke skal kunne have en vagt, ikke skal kunne have en telefonpasser eller en chauffør, sammen med, at vi skal have fat i bagmændene? Jeg synes, det er to vidt forskellige ting, vi taler om. Kan ministeren ikke svare på, hvordan de to ting hænger sammen? Tak.

Kl. 14:46

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 14:46

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg synes ikke, at det er to vidt forskellige ting, der tales om. Altså, det, regeringen ønsker, er at fastholde det, der er tilstanden i dag, og vi følger altså på det her punkt ikke Straffelovrådets anbefalinger. Så supplerer vi det med en i øvrigt meget bred indsats over for det, som regeringen betragter prostitution som, nemlig et socialpolitisk problem, hvor man med socialpolitiske løsninger skal sikre, at de prostituerede kommer ud af miljøet og i øvrigt får den hjælp, som de kan have behov for. For jeg tror, vi allesammen er enige om, at der finder forfærdelige ting sted i prostitutionsmiljøet. Der er rockere og bander og bagmænd og andet, som udnytter de mennesker, som er i prostitutionsmiljøet, og det skal vi sætte hårdere ind over for. Det er derfor, regeringen ønsker at fastholde det gældende plus de andre ændringer, som er en del af den debat og det lovforslag, som jeg omtalte før.

Kl. 14:47

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den næste, der har bedt om adgang til en kort bemærkning, er fru Merete Riisager fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:47

Merete Riisager (LA):

Tak. Ministeren siger, at nærværende forslag om at afkriminalisere mellemmænd ikke har nogen praktisk betydning. Men hvem bør vi så lytte til? Er det til ministeren, der siger, at det ikke har nogen praktisk betydning, eller er det til de kvinder, det drejer sig om, som siger, at det har det?

Kl. 14:47

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 14:47

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det afgør fru Merete Riisager selvfølgelig fuldstændig selv.

Kl. 14:47

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Jeg har ikke registreret fru Merete Riisager, men det har jeg nu. Fru Merete Riisager for sin anden korte bemærkning, værsgo.

Kl. 14:48

Merete Riisager (LA):

Nu vil jeg nok holde mig til dem, det drejer sig om, som siger, at det har en meget stor praktisk betydning, og at det faktisk muliggør, at

man kan være i branchen og gøre sig mere uafhængig af de bagmænd, som ministeren er så bekymret for.

Et andet spørgsmål er: Ministeren siger, at det vil sende et forkert signal, hvis man gennemfører det her, men hvilke signaler er der tale om? Vil regeringen gøre livet så usikkert og ubehageligt som overhovedet muligt for de prostituerede i håb om at komme prostitution til livs?

Kl. 14:48

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 14:48

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Regeringen mener, at der skal være et skærpet fokus på rufferi. Derfor har vi i forbindelse med det lovforslag om seksualforbrydelser, som er til behandling i Folketinget nu, skærpet indsatsen over for rufferi. Vi har udvidet mulighederne for eksempelvis telefonaflytninger, og de såkaldte indgreb i meddelelseshemmeligheden bliver nu en mulighed over en bredere front af prostitutionstyper, om man vil. Så det, regeringen har foreslået, hænger helt sammen. Det hænger sammen med, at vi mener, at der for det første er behov for at sende et klart signal om, at vi tager afstand fra rufferi, og for det andet for at skærpe indsatsen over for dem, der udfører det.

Kl. 14:49

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den foreløbig sidste, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, er fru Pia Adelsteen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:49

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg tror, jeg vil prøve på at forklare det, for jeg synes, spørgsmålet her er lidt komplekst. Jeg forstår godt intentionerne bag forslaget, som netop er, at de prostituerede meget gerne, uden at det er ulovligt, vil kunne have en telefondame, men samtidig har vi en rufferiparagraf, hvis egentlige formål er at beskytte de prostituerede imod at blive udnyttet. Så det er sådan en slags kollision, der sker.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren, om ministeren tror, det på nogen måde er muligt at lave rufferiparagraffen, så den tilgodeser dem, der egentlig ikke udnytter prostituerede, men blot er telefondame på helt o.k. vilkår. Altså: Tror man, den mulighed er der? For jeg synes nogle gange, det kan være meget svært, når vi har disse diskussioner. Det bliver til sådan noget lidt sort-hvid, enten-eller, men kan det overhovedet sådan rent teknisk lade sig gøre?

Kl. 14:50

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 14:50

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Altså, man kan jo sige, at hele diskussionen om rufferi og indsatsen mod det har fundet sted og stadig væk finder sted i forbindelse med det lovforslag, som regeringen har fremsat. Så der er der jo mulighed for at tage den her mere generelle diskussion om, hvad det er for en bekæmpelse af rufferi, vi gerne vil have i fremtiden. Og der har regeringen jo klart taget stilling til det.

Vi afviger på det her punkt fra Straffelovrådets anbefalinger, og det gør vi sådan set, fordi vi ønsker at fastholde det, der er nu, og så supplere det med andre tiltag. Det kan man sige er regeringens holdning til behovet for at skærpe indsatsen over for det, vi taler om her. Så vi har taget stilling til det. Forslaget er under grundig behandling i Folketingets Retsudvalg, og der har været mulighed for at tage en debat om det der.

Kl. 14:51

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Jeg har ikke registreret flere ønsker om korte bemærkninger. Tak til ministeren. Vi går videre i talerrækken, og den næste ordfører er fru Fatma Øktem fra Venstre. Værsgo.

Kl. 14:51

(Ordfører)

Fatma Øktem (V):

Tak. I dag behandler vi endnu et forslag, som skal sikre bedre forhold til prostituerede. Venstre kan denne gang bakke fuldkommen op om forslaget, da vi anser en revision og en modernisering af reglerne om rufferi som både nødvendige og fornuftige.

Forslaget omhandler som sagt en modernisering af straffelovens bestemmelser om mellemmandsvirksomhed vedrørende andres prostitution og følger af de anbefalinger, som Straffelovrådet kom med i sin betænkning sidste efterår. I betænkningen foreslår Straffelovrådet en modernisering af rufferiloven, så det fremover bliver muligt for prostituerede at ansætte en medarbejder, som kan hjælpe dem, f.eks. sikkerhedsfolk eller telefondamer, uden at komme i klemme i forhold til loven. Som det er i dag, kriminaliserer rufferiparagraffen de mennesker, der har service- og sikkerhedsfremmende funktioner i prostitutionsbranchen. De er juridisk sidestillet med alfonser, selv om de ikke har haft til hensigt at tjene på eller udnytte den prostituerede. Det er langtfra rimeligt, og derfor hilser Venstre dette beslutningsforslag velkommen, så vi kan få reglerne moderniseret. De prostituerede skal kunne arbejde under så sikre forhold som muligt, hvilket de regler, vi har i dag, om rufferi ikke tillader. Det er det, der optager Venstre.

Så hvorfor lytter regeringen ikke til de anbefalinger i stedet for at lukke øjne og ører for virkeligheden? Jeg undrer mig meget over, at regeringen ikke vil følge den samme linje som os og lytte til Straffelovrådets anbefalinger. Straffelovrådets betænkning og anbefaling er noget, regeringen i den grad kender til. Det er nemlig den samme betænkning, som regeringen skubbede foran sig, da den stik modsat sine valgløfter og partiernes erklærede politik besluttede sig for ikke at forbyde køb af sex. Og hvor var det godt. Hvor var det godt, regeringen lyttede til de anbefalinger dengang. Det glæder os meget i Venstre, da et forbud ville have gjort hverdagen værre for de prostituerede. Men i Venstre forstår vi simpelt hen ikke, hvorfor man fra regeringens side kun lytter til halvdelen af Straffelovrådets anbefalinger, når det handler om prostitution og kriminalitet. Det håber jeg regeringspartiernes ordførere i dag vil komme lidt ind på og svare på. Fra Venstre skal der i hvert fald lyde en klar opfordring til regeringen om at fortsætte den fornuftige linje, man anlagde i efteråret ved at følge Straffelovrådets anbefalinger. Så vi håber, at regeringen vil være med til at sikre, at de prostituerede kan arbejde under så ordentlige forhold som muligt.

Så afslutningsvis vil jeg blot gentage, at Venstre støtter beslutningsforslaget.

Kl. 14:54

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, så vi går videre i talerrækken. Den næste ordfører er hr. Rasmus Horn Langhoff fra Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 14:54

(Ordfører)

$\textbf{Rasmus Horn Langhoff} \ (S):$

Der er flere grunde til, at Socialdemokraterne ikke støtter Liberal Alliances forslag i dag. Vi vil gerne give en udstrakt hjælpende hånd til kvinder i prostitution, og vi vil samtidig gerne straffe de kyniske bagmænd, som udnytter prostituerede. Derfor mener vi, det er helt

rigtigt med en hård linje over for alle ruffere og alfonser. Det undrer mig meget, at forslagsstillerne ikke mener, at det er et problem at ville udvide mulighederne for, at bagmænd lovligt kan tjene penge på kvinder i prostitution, særlig når forslagsstillerne selv beskriver, at det skyldes et miljø med trusler, afpresning og overfald. For Socialdemokraterne at se skal der ikke være bedre muligheder for at udnytte kvinder i prostitution.

Regeringen har allerede sat strafferammen for menneskehandel op fra 8 til 10 års fængsel, men det handler ikke kun om handlede kvinder. Derfor behandles også netop nu et forslag, som går ud på at udvide rufferibegrebet, så også f.eks. escortprostitution og gadeprostitution kan omfattes af rufferi. Det hele går hånd i hånd med en stærk politiindsats. Det bakker Socialdemokratiet til gengæld op om – men altså ikke forslaget her, som vi mener er et skridt i den forkerte retning.

Kl. 14:56

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er foreløbig to, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den første er fru Merete Riisager fra Liberal Alliance, værsgo.

Kl. 14:56

Merete Riisager (LA):

Tak. Hr. Rasmus Horn Langhoff ønsker at række en hånd ud til de prostituerede kvinder. Men når nu man taler med kvinder i miljøet og mange selv definerer det her som et problem, hvordan forholder ordføreren sig så til det? Hvem er det egentlig, ordføreren ønsker at hjælpe med det her, hvis man ikke ønsker at lytte til de kvinder, der siger, at det her forslag vil gøre det muligt for dem at være i erhvervet og beskytte sig selv yderligere imod de bagmænd, som hr. Rasmus Horn Langhoff nævner?

Kl. 14:56

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:56

Rasmus Horn Langhoff (S):

Vi ønsker at beskytte og hjælpe de kvinder, der lever i prostitution. Vi ønsker ikke at beskytte og hjælpe rockere, alfonser, ruffere eller andre skumle typer, der tjener penge på at være voldelige, på at true og afpresse prostituerede her i Danmark.

Kl. 14:57

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Fru Merete Riisager, anden korte bemærkning.

Kl. 14:57

Merete Riisager (LA):

Nej, men nu sætter ordføreren jo også en stråmand op her, og det kan man selvfølgelig altid gøre. Der er jo ingen her, der har nævnt noget om, at man ønsker at gøre noget godt for rockere. Vi ønsker at hjælpe kvinderne, og når nu mange af kvinderne i erhvervet siger, at det her er en måde, vi kan række dem hånden på, hvor de kan få forbedret deres hverdag og deres personlige sikkerhed, hvorfor er det så, at ordføreren ikke ønsker at bistå kvinderne med den hjælp?

Kl. 14:57

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:57

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg vil gøre rigtig meget for at bistå de kvinder, der lever i prostitution, og jeg vil gøre endnu mere for at hjælpe dem ud af prostitutio-

Kl. 14:59

nen, fordi jeg mener, det er dybt skadeligt at være i prostitution. Jeg ville ønske, at Liberal Alliance ville kaste lige så meget energi, som de kaster i de her sager, i at hjælpe regeringen med at komme efter de rockere og de skumle bagmænd, som kræver fliseleje op af gadeprostituerede, og som kræver beskyttelsespenge af bordellerne, og som lever af andre folks elendighed.

Kl. 14:58

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Den foreløbig sidste, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, er fru Fatma Øktem fra Venstre, værsgo.

Kl. 14:58

Fatma Øktem (V):

Det er utroligt at høre ordførerens meget nærmest moraliserende tale. Jeg kunne godt tænke mig at stille ordføreren et konkret spørgsmål: Når ordføreren siger, at man gerne vil rufferi til livs, vil ordføreren så fortælle mig, hvad rufferi er ifølge ordføreren?

Kl. 14:58

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:58

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg tror, at fru Fatma Øktem skal slå op i loven for at se, hvordan det tolkes. Altså, Venstre har jo selv haft regeringsmagten i 10 år og har haft alle muligheder for at komme det her uvæsen til livs. Det er det, vi er i gang med nu her, nemlig at få udvidet rufferiparagraffen, så vi ikke kun kan jagte de rockere og bander, som tjener penge på bordeldrift og på trusler mod prostituerede på bordeller, men så vi også kan komme efter de bander, som tjener penge på fliseleje hos gadeprostituerede.

Så kast noget energi i at hjælpe os med at komme efter bagmændene.

Kl. 14:59

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Fru Fatma Øktem for anden korte bemærkning, værsgo.

Kl. 14:59

Fatma Øktem (V):

Det er da helt klart der, hvor forskellen mellem ordføreren og mig er, nemlig at indimellem kan jeg se virkeligheden frem for en verden, som jeg ville ønske den så ud. Virkeligheden er også den, at der er nogle kvinder i det her, som selv har valgt det. Er det ikke korrekt? Men lad det nu ligge.

Regeringen og Socialdemokratiet er jo uenige om, hvad det er, man vil. Ordføreren har jo travlt med alle vegne at fortælle, at ordføreren og Socialdemokraterne arbejder for en kriminalisering af køb af sex. Det er ikke blevet til noget. Er det her så en anden måde at gøre livet så surt for de prostituerede på, at man kan håbe, at de forlader prostitutionen? Er det en måde at tvinge dem ud på ved at gøre hverdagen meget svær og give dem så dårlige vilkår?

Kl. 14:59

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:59

Rasmus Horn Langhoff (S):

Nej.

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Vi går videre i talerrækken. Den næste ordfører er fru Pia Adelsteen for Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:59

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg synes, man skal prøve at se sådan lidt bag ved forslaget her – man skal måske ikke lige se på ordene, der står, men på de intentioner, der ligger. For det er jo gode intentioner. Det er fint, at man ligesom går ind og siger: Vi ved, at der er prostituerede, som ønsker at kunne ansætte en telefondame; vi ved, at der er prostituerede, som meget gerne vil have en til at køre for sig, og som meget gerne vil have en vagt.

Vi ved, at der er nogle, der er blevet dømt i henhold til rufferiparagraffen for netop at sidde og tage telefoner, og vi ved også – som det fremgår af et af eksemplerne fra forslaget – at en ægtefælle er blevet dømt netop for at skrue en seng sammen. Altså, det er måske ikke lige der, indsatsen skulle være, når vi lige har hørt den socialdemokratiske ordfører udtale sig om de her rockere og alle dem, der udnytter de prostituerede.

Jeg skal ærligt indrømme, at jeg synes, det her er en balancegang, Og det var måske også en af årsagerne til, at jeg lige før stillede justitsministeren spørgsmålet: Er der reelt noget at gøre? Vi har en lov, som egentlig er lavet, for at man vil forsøge at beskytte de prostituerede. Den skal beskytte dem, sådan at andre mennesker ikke kan tjene penge på, at de er prostituerede, sådan at der ikke er nogen, der kan udnytte dem.

Vi har samtidig en virkelighed, hvor vi ved, at det sker, og så har vi også et ønske om ligesom at sige: Jamen i Dansk Folkeparti ønsker vi ikke at forbyde prostitution, og det ved jeg der er mange, der er enige med mig i herinde. Samtidig har vi den indstilling, at vi må spørge os selv, hvad vi så kan gøre for at hjælpe, i forhold til at de prostituerede nu engang gør det, de gør, og har nogle ønsker. Og der synes jeg altså godt, det kan være lidt svært.

Må jeg ikke godt – bare lige i forhold til Straffelovrådet – for en gangs skyld udtrykke min respekt for justitsministeren. For decideret respekt er jo noget meget væsentligt, synes jeg. Det er jo rigtigt, at Straffelovrådet kommer nogle anbefalinger, og så kan man sige, at de kan være gode eller dårlige. Men alt andet lige – sådan som jeg hørte justitsministeren – har man taget sin politik, sine holdninger, med ind i det her spørgsmål, og har sagt: Det kan godt være, der kommer nogle anbefalinger, men vi har altså en holdning til det her. Og det synes jeg man skal have respekt for. Det er faktisk noget af det, vi diskuterer meget i forhold til mange andre ting, hvor vi jo netop skal stå på mål for de politiske beslutninger, vi tager. Og det her er en politisk beslutning. Det synes jeg er helt fint.

Men når det så drejer sig om det her, synes jeg i hvert fald, der er nogle problematikker i forhold til forslaget. Jeg forstår udmærket godt intentionerne, men jeg synes også, det kan være svært at se, hvordan man skal kunne gøre det her. Og jeg synes altid, det er det, der er problemet her. Først og fremmest må vi spørge os selv, hvordan man ændrer en rufferiparagraf, således at vi stadig væk kan komme det uvæsen til livs, at der er nogen, der udnytter de prostituerede, samtidig med at vi tilgodeser, at de prostituerede reelt kan hyre eksempelvis en telefondame.

Det synes jeg er svært, for mig bekendt er det sådan, at når vi laver love, så laver vi altså love, der gælder for alle. Det vil sige, at vi godt kan beslutte – som det også står i bemærkningerne til forslaget – at det her kun skal gælde de frivillige sexarbejdere. Men kan man så ikke af sin bagmand, hvis man ikke er frivillig, få at vide, at du bare skal sige sådan og sådan, for ellers får du tæsk? Det kan man

vel godt. Og det er jo lige præcis problemet med lovgivningen, at det er så hammersvært en gang imellem.

I Dansk Folkeparti har vi for så vidt ikke noget imod, at man ser på det her, men jeg tror bare, det bliver problematisk. Vi havde en debat i sidste uge, hvor jeg sagde lidt det samme: Vi forstår problemerne herinde; vi ved egentlig godt, hvad der er problemet. Problemet er så for os herinde: Hvordan får vi det løst rent lovteknisk; hvordan får vi det gjort sådan, at lige præcis den beskyttelse, man skal have – også i lovgivningen – stadig væk er der i forhold til bagmændene? Og det synes jeg kan være svært. Så al respekt for forslaget – jeg håber, at det på et eller andet tidspunkt lykkes.

Kl. 15:04

Merete Riisager (LA):

Jeg vil bare kvittere for den positive indstilling fra Dansk Folkepartis side, og jeg ser frem til samarbejdet om det her emne. Jeg ved, at der er medlemmer af Dansk Folkeparti, som er virkelig optaget af de her udsatte kvinders rettigheder. Så tak for det.

Kl. 15:04

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:04

Pia Adelsteen (DF):

Selv tak.

Kl. 15:04

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Med denne fred og fredsommelighed drager vi videre til den næste ordfører i talerrækken, og det er fru Marlene Borst Hansen for Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 15:05

(Ordfører)

Marlene Borst Hansen (RV):

I fredags behandlede vi her i salen et beslutningsforslag fra bl.a. Liberal Alliance om, at Folketinget skulle få undersøgt, hvorvidt man kunne sidestille prostitution med andre erhverv og give prostituerede de samme rettigheder som alle andre selvstændige erhvervsdrivende. I den forbindelse sagde jeg, at vi i Det Radikale Venstre betragter prostitution som et socialt problem, og at vi ikke mener, at prostitution er at sidestille med andre erhverv.

I dag skal vi så tage stilling til endnu et forslag fra Liberal Alliance, denne gang om lempelser i straffelovens bestemmelser om medvirken til andres prostitution. Jeg er udmærket klar over, at forslaget er stillet i bedste mening for at give de prostituerede bedre rettigheder og for at sikre dem mod trusler, afpresning eller overfald. Den intention tror jeg sådan set at vi alle sammen her i salen deler, men spørgsmålet er så bare, om det her forslag er det rigtige middel til at imødegå de trusler eller overgreb, som vi ved at mange prostituerede udsættes for.

Det tror vi ikke det er i Radikale Venstre. Vi er bange for, at man med det her forslag kommer til at give grønt lys til en række bagmænd til i endnu højere grad at kunne fastholde og udnytte de prostituerede. For hvem er det lige, der kan gennemskue, om det er en vagt, der er ansat af den eller de prostituerede, og som passer på dem, eller om det er en rockerrelateret mellemmand, som står og beskytter sin vare?

Vi ved, at prostitutionsmiljøet er et område, som er præget af stor kriminalitet og af, at mange mennesker tjener penge, ja, tjener mange penge på, at andre mennesker sælger deres krop til sex. Vi skal ikke åbne op for, at det bliver lettere at tjene penge på andre. Vi skal tværtimod skærpe indsatsen mod bag- og mellemmænd samt give de prostituerede endnu bedre muligheder for at komme ud af prostituti-

on og hjælpe og støtte ved eventuelle følgevirkninger, også selv om følgevirkningerne måtte komme mange år efter.

Vi kan fra radikal side derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 15:07

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er et enkelt medlem, der har bedt om adgang til korte bemærkninger – nej, der er to nu. Den første er fru Merete Riisager fra Liberal Alliance, værsgo.

Kl. 15:07

Merete Riisager (LA):

Tak. Først vil jeg gerne kreditere ordføreren for at være optaget af de prostitueredes rettigheder og vilkår. Men mener ordføreren ikke, at der er grund til at lytte til det, når nu kvinder, der selv er i erhvervet, siger: Giv os den her mulighed, for det vil give os muligheden for at beskytte os imod at blive kontrolleret af bagmænd? Altså, det ville for os være en mulighed for at gå den modsatte vej af det, som ordføreren siger forslaget vil gøre. Er det ikke dem, som det handler om, vi bør spørge i den her sammenhæng? Jeg bliver selvfølgelig lidt bekymret, når ordføreren jo også ved en tidligere lejlighed har sammenlignet prostituerede og pushere, hvilket lidt indikerer, at man måske i Det Radikale Venstre skærer prostitution over én kam som en kriminel handling. Er det rigtigt?

Kl. 15:08

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:08

Marlene Borst Hansen (RV):

For det første vil jeg gerne slå fast, at vi ikke ser det som en kriminel handling at være prostitueret eller at udføre prostitution. Tværtimod ser vi lige præcis prostitutionsmiljøet og de prostituerede som en broget skare. Og når Liberal Alliances ordfører henviser til, hvad de prostituerede siger, er jeg tvivlende over for, om de prostituerede, som ordføreren henviser til, er dækkende for alle. For der er mange kvinder i prostitutionsmiljøet, som ikke har en stemme, og som ikke frivilligt har valgt at være i prostitutionsmiljøet. Den stemme er vi nødt til at løfte fra Folketingets side, og det gør vi ikke ved at udvide muligheden for at kunne tjene penge på andre.

Kl. 15:09

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Jeg har ikke registreret anden korte bemærkning – eller det har jeg så nu. Fru Merete Riisager, anden korte bemærkning, værsgo.

Kl. 15:09

Merete Riisager (LA):

Som jeg sagde, er der kvinder i erhvervet, der siger det her – jeg sagde ikke, at det er alle prostituerede, der siger det. Det Radikale Venstre har i hvert fald tidligere været et parti, der har slået sig op på at lytte til eksperter, så når nu Straffelovrådet siger, at det her kunne være en rigtig god idé at gøre, og regeringen også lytter til Straffelovrådet i forhold til ikke at kriminalisere prostitution, hvorfor er det så, at man ikke vil se på det gennemarbejdede forslag, som Straffelovrådet har fremlagt?

Kl. 15:09

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:09

Marlene Borst Hansen (RV):

Det har vi så sandelig også set på, og vi tager også stilling til den samlede pakke, som Straffelovrådet er kommet med, og som i allerhøjeste grad danner grobund for det lovforslag, som i øjeblikket bliver behandlet. Men det er jo ikke det samme, som at vi er enige med Straffelovrådet i hvert et komma. Her er der et punkt, hvor vi ikke er fuldstændig enige med Straffelovrådet, og begrundelsen derfor er – som jeg sagde i min ordførertale – at vi er bange for, at det kan være svært at gennemskue, om det er en ansat af en prostitueret, eller om der er endnu flere, som kan tjene penge på andres prostitution – altså om det i virkeligheden er med til at åbne op for det.

Kl. 15:10

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den foreløbig sidste, der har bedt om adgang til en kort bemærkning, er fru Fatma Øktem fra Venstre. Værsgo.

Kl. 15:10

Fatma Øktem (V):

Mange tak. I dag er det jo allerede ulovligt at tjene på andres prostitution, så det vil sige, at vi allerede er i gang, og at vi allerede har indsatser for at få fat i bagmændene. Så det skal vi jo ikke ændre ved, og det er jo heller ikke det, det her beslutningsforslag lægger op til, altså at vi skal gøre det nemmere at være bagmand, overhovedet ikke.

Ordføreren var inde på, at det er en broget skare. Det vil sige, at der også er nogle kvinder, som er i det af egen vilje – ordføreren må lige svare på, om der er det – og for dem vil jeg spørge: Hvordan kan det være, at ordførerens fokus kun er på, at det er bagmænd? Hvordan er en telefondame, der hjælper en prostitueret igennem dagen, eller en vagt eller en chauffør lig med en bagmand? Jeg har meget svært ved at se, hvorfor fokus udelukkende er der.

Så med hensyn til dem, der skal ud af prostitution, vil jeg sige, at det er en helt anden gruppe, for vi har jo afsat 46 mio. kr. til dem, der gerne vil ud. Nu taler vi om en gruppe, der er i det, og hvis hverdag kan gøres nemmere og tryggere. Hvordan kan det være, at ordførerens fokus kun er på bagmændene, når det er ulovligt?

Kl. 15:12

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:12

Marlene Borst Hansen (RV):

Jeg vil gerne give Venstres ordfører ret i, at der er kvinder, der er i prostitutionsmiljøet og arbejder som prostituerede af fri vilje. Men nu er det sådan, at vi laver lovgivning for alle. Vi kan jo ikke lave lovgivning for nogle kvinder, hvoraf nogle siger, at de er der af fri vilje, mens andre siger, at de måske er der af fri vilje, og andre igen siger, at de er der af fri vilje, og 3 år efter siger de så: Nej, det var vi ikke alligevel.

Vi bliver nødt til at lave en fælles lovgivning, og med den her lov og de ændringer, som vi har foreslået i forhold til Straffelovrådet, tilkendegiver regeringen en holdning om, at vi ikke synes, det er i orden, at man tjener på, at andre mennesker prostituerer sig.

Kl. 15:12

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Jeg har ikke registreret flere ønsker om korte bemærkninger... Jo, det kom der nu fra fru Fatma Øktem fra Venstre. Værsgo.

Kl. 15:12

Fatma Øktem (V):

Jeg har en knap, der driller her.

Jeg kan ikke forstå, hvad det er, ordføreren siger om, at regeringen har tilkendegivet den holdning, at man ikke synes, det er i orden. Altså, det her beslutningsforslag siger ikke, at det er i orden, at nogle

skal tjene på andres prostitution. Jeg vil godt høre ordføreren: Hvor er det, ordføreren får det fra ud fra det her beslutningsforslag?

Beslutningsforslaget lægger op til at gøre hverdagen lidt nemmere og give større sikkerhed og tryghed for de prostituerede. Så hvordan kan ordføreren sige, at det er en holdning fra regeringens side, at man ikke vil have, at nogle skal tjene på andres prostitution? Hvad er ligheden mellem beslutningsforslaget og det, ordføreren siger? Jeg forstår ikke den kobling, for spørgsmålet er: Vil man være med til at gøre hverdagen lidt nemmere, tryggere og mere sikker, eller vil man ikke?

Kl. 15:13

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:13

Marlene Borst Hansen (RV):

Vi vil meget gerne være med til at gøre hverdagen nemmere for prostituerede og i det hele taget for alle danskere. Det er sådan set det, regeringen har som allerhøjeste prioritet.

Men det her forslag går jo ud på at lempe i den nuværende lovgivning. Det er jo at lempe på de nuværende regler, som ordføreren fra Venstre og beslutningsforslagsstillerne ønsker, og det ønsker regeringen ikke. Vi synes, at de regler, som er i dag på det her område, er fine, og så synes vi, at der mangler noget, og det er så de anbefalinger fra Straffelovrådet, som vi nu har med i det samlede lovforslag.

Kl. 15:14

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Vi går videre i ordførertalerrækken, og den næste ordfører er fru Pernille Vigsø Bagge fra SF. Værsgo.

Kl. 15:14

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Det her forslag drejer sig om at ændre nogle bestemmelser i straffeloven, så personer, der samarbejder med prostituerede, ikke pr. automatik anses for at have begået en kriminel handling.

I SF mener vi ikke, at en ændring som den foreslåede vil være til gavn for de prostituerede. For det første er det begrænset, hvor stor effekten vil være rent juridisk, da de ændringer, Straffelovrådet lægger op til, i sig selv ikke er særlig vidtgående. For det andet vil det efter vores opfattelse være et forkert signal at sende, hvis man gør det sværere at ramme de bag- eller mellemmænd, der under dække af være til hjælp udnytter de prostituerede. Det er muligt, at intentionen er den modsatte, nemlig at hjælpe dem, der hjælper de prostituerede, men vi ser umiddelbart en fare for, at flere vil kunne dække sig ind under en lempet lovgivning, end det er tilfældet i dag.

Vi vil altid gerne være med til at se på tiltag, der kan løfte flere ud af prostitution, men det bidrager det her forslag ikke til, og derfor kan SF ikke støtte forslaget. Og så skal jeg hermed også meddele, at Enhedslisten ikke under nogen omstændigheder kan støtte forslaget.

Kl. 15:15

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak for det. Der er en enkelt, der har bedt om adgang til en kort bemærkning. Det er fru Merete Riisager fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 15:15

Merete Riisager (LA):

Tak. Skal jeg forstå ordføreren sådan, at SF kun vil stemme for forslag, der har noget at gøre med at få kvinder ud af prostitution, men

ikke vil stemme for forslag, der har noget at gøre med kvinder, som ønsker at være i prostitution?

Kl. 15:16

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:16

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Det er jo et hypotetisk spørgsmål. Jeg vil gerne se, hvad det er for nogle forslag, som fru Merete Riisager henviser til, før jeg sådan tager stilling til, om SF kan støtte dem eller ej. Jeg kan bare konstatere, at vi har som erklæret mål og hensigt at løfte alle de mennesker, der gerne vil ud af prostitution, ud af prostitution. Det er i grunden for svært i dag, og det er derfor, at vi bl.a. i satspuljen sætter penge af til en exitstrategi osv. Det er vi meget optaget af i SF.

Kl. 15:16

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Fru Merete Riisager for den anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 15:16

Merete Riisager (LA):

Nu er det jo meget relevant, for ordføreren brugte netop det som argument for ikke at støtte forslaget, at der ikke lå noget i forslaget om at få kvinder ud af prostitution. Derfor kunne det være interessant at høre om SF's strategi i forhold til prostitution. Handler den udelukkende om at få kvinder ud af prostitution, eller kunne man forestille sig, at SF også vil gøre noget for de kvinder, som er i prostitution, og som ønsker at forblive det?

Kl. 15:17

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:17

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jamen altså, det er jo ikke uden grund, at vi støtter væresteder som Reden, Kompetencenter Prostitution og andre steder, som hjælper kvinder, der er i prostitution. Det er vi jo med til at sætte penge af til på finansloven hvert eneste år. Det er jo svar nok i sig selv. Selvfølgelig vil vi gerne hjælpe mennesker, der er i prostitution, til en tålelig tilværelse, men vi vil også gerne sørge for, at der er nogle valide exitstrategier.

Kl. 15:17

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Den foreløbig sidste, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, er fru Fatma Øktem fra Venstre, værsgo.

Kl. 15:17

Fatma Øktem (V):

Ordføreren sagde, at man selvfølgelig gerne vil hjælpe de prostituerede til at leve en tålelig tilværelse. Hvis det er sådan, at man ikke vil øge deres sikkerhed og hjælpe dem i dagligdagen, hvordan er det så, ordføreren gerne vil hjælpe? Hvordan vil SF gøre det til en mere tålelig tilværelse?

Kl. 15:17

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:17

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Som sagt sætter vi penge af gennem satspuljen til exitstrategier og til væresteder for de prostituerede og til Kompetencecenter Prostitution

under Socialstyrelsen, og derfor synes vi egentlig, at det er rigtig vigtigt at anse prostitution for at være et socialt problem, der skal løses med sociale virkemidler. Vi kan jo konstatere, at der i det her forslag står, at de prostituerede har ringe mulighed for at beskytte sig i tilfælde af trusler, afpresning eller overfald. Det fortæller noget om, hvordan hverdagen for prostituerede er i Danmark, og det betyder lige præcis, at det vigtige er at sørge for, at folk har en vej ud af prostitution.

Kl. 15:18

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Fru Fatma Øktem, anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 15:18

Fatma Øktem (V):

Jeg er fuldstændig enig med ordføreren i, at hverdagen kan være meget, meget barsk, og at det er en barsk branche. Men jeg opfatter det lidt som om, at hvis ikke de vil ud af prostitution, har SF ikke lyst til at gøre noget for dem. Det synes jeg er lidt ærgerligt, fordi det her lægger jo op til, at dem, der er i prostitution, får en større sikkerhed i deres hverdag. Der bliver remset de ting op i beslutningsforslaget, fordi det er en barsk hverdag, og fordi der er brug for en større sikkerhed og en øget tryghed. Hvordan er det, SF gerne vil hjælpe, hvis det nærmest er sådan, at det eneste, der lyder fra ordførerens mund, er, at hvis de ikke vil ud, er der ikke noget, SF har lyst til at gøre for dem i deres hverdag?

Kl. 15:19

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:19

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg opfatter det i allerhøjeste grad, som om at Venstres ordfører ikke kan høre, hvad jeg siger, og derfor gentager jeg, hvad jeg nu har sagt tre gange: Vi sætter penge af hvert eneste år til handlingsplaner, til Kompetencecenter Prostitution og til værestederne, som har som formål at hjælpe de prostituerede med sundhedstilbud, med prævention, med rådgivning og med lægehjælp. Det sætter vi penge af til hvert eneste år i finansloven. Det har SF været med til at sætte penge af til i satspuljen i årevis, og det bliver vi meget gerne ved med.

Kl. 15:19

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den næste ordfører på talerlisten er fru Vivi Kier fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:19

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Tak for det. Vi kan godt sige, at det her beslutningsforslag faktisk er lidt overflødigt at stå med; beslutningsforslaget går ud på, at man beder regeringen om at følge Straffelovrådets anbefaling om en revision af rufferiparagraffen. Og hvorfor synes jeg så, at beslutningsforslaget er overflødigt? Jo, det synes jeg, fordi vi her i salen tidligere i dag har andenbehandlet lovforslag L 141, som faktisk omhandler seksualforbrydelser, og så også denne paragraf.

Men hvorfor er det, jeg alligevel godt vil knytte nogle ord til det? Det er jo netop, fordi man, som vi også har hørt ministeren sige tidligere her fra talerstolen, ikke ønsker at ændre på noget; man ønsker ikke at lytte til Straffelovrådets anbefalinger. Og jeg får lyst til at citere et lille afsnit fra betænkningsbidraget til det lovforslag, der blev behandlet tidligere:

Vi fra Det Konservative Folkeparti er bekymrede over den rufferiparagraf, der gælder i dag. Den betyder nemlig, at prostituerede sættes i en meget udsat position, fordi de ikke selv kan vælge deres samarbejdspartnere. Når de f.eks. ønsker beskyttelse eller har behov for en telefondame, er de tvunget til at alliere sig med personer, der er ligeglade med, at de risikerer at blive straffet. Dermed kan samarbejdsrelationer blive problematiske, eller de prostituerede kan vælge slet ikke at gøre noget for egen sikkerheds skyld, og så er de overladt til bandernes velbefindende. Det Konservative Folkeparti mener, at man bør gå den modsatte vej og sikre, at de prostituerede kan indgå i samarbejder, så deres position bliver mindre udsat, end den er i dag.

Hvis man så, som jeg også kan blive det, bliver bekymret for, at der alligevel er et lille hjørne, som gør, at der kan stå en stor, fed rocker bagved og styre alt, så synes jeg helt klart, at vi skal lytte til Gadejuristens anbefalinger på lige nøjagtig det her område.

Så alt i alt er vi positive over for det beslutningsforslag, vi står med i dag, men vi kan jo bare kigge på tidligere lovforslag og se, hvordan det vil ende afstemningsmæssigt, og vi kan efter debatten i dag også fornemme, hvordan det vil ende afstemningsmæssigt.

Så vil jeg egentlig gerne udtrykke et ønske, som jeg mener vi skal tænke meget over, og som jeg vil bede ministeren tænke rigtig meget over, og det er ønsket om at få nedsat et tværministerielt arbejde, altså et arbejde, der går på tværs af Justitsministeriet, af Socialministeriet og af Ligestillingsministeriet, og hvor de respektive ordførere er inddraget. Lad os nu prøve at kigge på hele det her område en gang for alle som et samlet hele med alle de forskellige aspekter, der skal til. For små 2 år siden kom den store kortlægning af hele prostitutionsområdet, og der *er* noget, der hedder handlede kvinder, der *er* noget, der hedder narkoprostituerede, og der *er* noget, der hedder noget andet. Lad os nu prøve at sætte os ned samlet og kigge på den her pakke og se, hvordan vi kan få løftet alle dem ud, som på ingen måder skal være der, langt hurtigere end med alle de små indsatsområder, vi gør det med i dag.

Så det skal være min bøn til det samlede Folketing og til ministe-

Kl. 15:23

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, så vi går videre i talerrækken. Den næste er ordføreren for forslagsstillerne, fru Merete Riisager fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 15:23

(Ordfører for forslagstillerne)

Merete Riisager (LA):

Tak. Med nærværende beslutningsforslag ønsker vi fra Liberal Alliances side at pålægge regeringen inden udgangen af 2013 at fremsætte et lovforslag, der ændrer straffelovens bestemmelser om rufferi og alfonseri, så ansatte i service- og sikkerhedsfunktioner, der hjælper og beskytter frivillige sexarbejdere, ikke omfattes af bestemmelserne som anbefalet af Straffelovrådet.

Prostitution er ikke noget, der går væk. Det er en aktivitet, vi kan finde i ethvert samfund på et hvilket som helst tidspunkt. Politik om prostitution bør derfor ikke handle om at fjerne prostitution; det må handle om at skabe de bedst mulige rammer for de, der vælger at sælge sex. Der skal være plads til at træffe valg i et frit samfund, også valg, som nogle af os ikke måtte forstå eller bifalde.

Prostitution har man kendt lige så længe, som der har været beretninger om mennesker. Hvordan vi har behandlet salg af sex, hvor udbredt det har været, og hvilke muligheder der har været for at leve et godt liv som prostitueret, har derimod været helt forskellige igennem historien. I perioder har man forfulgt kvinder og mænd, der solgte sex, straffet dem fysisk og holdt dem uden for det etablerede

samfund. I andre perioder har salg af sex været mere accepteret og har fundet sted under mere fredelige vilkår.

Set ud fra vores synspunkt i Liberal Alliance er spørgsmålet ikke, hvordan vi bekæmper mennesker i prostitution. Spørgsmålet er, hvordan vi indretter vores samfund, så der bliver en fredelig tid i historien, hvor værdigheden og den personlige integritet har gode kår, hvor vi respekterer mennesker, der sælger deres krop, og ikke forfølger dem, hverken direkte eller indirekte.

Regeringen har besluttet ikke at gøre sexkøb strafbart, og det er glædeligt. Straffelovrådets betænkning nr. 1534 om seksualforbrydelser viser netop, at en yderligere kriminalisering af køb af sex ikke vil hjælpe de beskæftigede i branchen, men derimod gøre arbejdsforholdene sværere og mere risikable. Regeringen har dog valgt ikke at følge Straffelovrådets anbefalinger om en revision af bestemmelserne om ikkeerhvervsmæssig mellemmandsvirksomhed vedrørende andres prostitution, der ikke indebærer, at mellemmanden driver virksomhed med eller i øvrigt udnytter andres prostitution.

Det er ærgerligt, for hvorfor mistænkeliggøre mennesker, der udfører lovlige handlinger inden for branchen? Der findes derfor i dag en gråzone for mellemmandsvirksomhed vedrørende andres prostitution, hvor personer, der ikke har haft til hensigt at udnytte eller skade prostituerede, risikerer at blive tiltalt og dømt eller i hvert fald leve med usikkerheden om, hvorvidt det kan finde sted, og det er ikke rimeligt.

Denne usikre status betyder, at de prostituerede har ringe mulighed for at beskytte sig selv i tilfælde af trusler, afpresning eller overfald. Frygten for, at de selv eller deres ansatte bliver anklaget for mellemmandsvirksomhed, kan betyde, at de afholder sig fra at gå til politiet.

Spørger man kvinder i erhvervet, og det har vi gjort, bliver dette problem ofte fremhævet. Det bør vi anstændigvis agere på, og vi mener, at der bør ske en modernisering af straffelovens bestemmelser om mellemmandsvirksomhed vedrørende andres prostitution. Formålet med moderniseringen er at skelne mellem personer, der har haft til forsæt at skade og udnytte de prostituerede, og personer, der indgår i et egentligt samarbejde med de prostituerede alene med den hensigt at udføre service og sikkerhedsfremmende funktioner. Det kan være funktioner, som kan lette arbejdet og styrke sikkerheden for frivilligt prostitueredes arbejde, såsom telefonpasning, kørsel, beskyttelse el.lign.

Der er mange i dette Ting, der er optaget af menneskers vel, deres mulighed for at beskytte sig selv og deres mulighed for at indrette livet, som de ønsker det. Vi må som folkevalgte have øje for borgerne, uanset hvor de finder deres lovlige beskæftigelse. Jeg håber og regner derfor med opbakning til forslaget.

Kl. 15:27

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren.

Der er ikke nogen, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, og da der heller ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Ligestillingsudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

33) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 107:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod investeringer i virksomheder, der producerer eller handler med militære droner.

Af Nikolaj Villumsen (EL) m.fl. (Fremsættelse 05.04.2013).

Kl. 15:27

Forhandling

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er erhvervs- og vækstministeren. Værsgo.

Kl. 15:28

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Med det her beslutningsforslag foreslår Enhedslisten at indføre et forbud mod investeringer i virksomheder, som producerer eller handler med militære droner eller komponenter, der er beregnet til eller kan anvendes i militære droner. Det fremgår, at forbuddet skal gælde for alle offentlige og private myndigheder, virksomheder og institutioner foruden privatpersoner i Danmark.

Jeg vil gerne understrege, at jeg og regeringen lægger stor vægt på, at alle investorer i Danmark investerer ansvarligt, og at de tager etiske og moralske hensyn i betragtning. Men der er grund til at se bredere på udfordringerne ved ansvarlige investeringer og nøje overveje, om netop droner bør være i fokus for et eventuelt investeringsforbud frem for visse andre typer våben.

Når det gælder de såkaldte militære droner, er der flere problemstillinger, man bør tage med i overvejelserne. For det første er det vigtigt at forstå, at droner jo alene er ubemandede fly og derfor ikke i sig selv er et ulovligt våben. Droner er altså ikke omfattet af internationale konventioner, som forbyder deres anvendelse, som det f.eks. er tilfældet med klyngevåben og landminer. Det er også vigtigt at huske, at droner også udvikles og anvendes til civil brug og til særdeles nyttige formål. Droner kan eksempelvis bruges til overvågningsopgaver på miljøområdet, af søredningstjenester til at fragte redningsudstyr frem til nødstedte og til andre fornuftige formål. Det er alt sammen noget, som vi meget gerne vil støtte.

Det er klart, at selve anvendelsen af bevæbnede droner kan rejse visse spørgsmål. Her er det vigtigt for mig at slå fast, at det for regeringen derfor er helt afgørende, at såvel droner som andre våbentyper anvendes i overensstemmelse med de folkeretlige regler, herunder at civile i videst muligt omfang beskyttes. På den baggrund har vi også fra dansk side budt det velkommen, at FN's særlige udsending for menneskerettigheder og terrorbekæmpelse, Ben Emmerson, vil udarbejde en rapport om anvendelsen af bevæbnede droner inklusive om konsekvenserne for civile.

For det andet vil et investeringsforbud rettet mod droner stride mod en række elementer i forsvarsforliget for 2013-2017, og jeg er helt klar over, at Enhedslisten ikke er en del af den aftale. Erhvervsfremmende tiltag og et øget samarbejde mellem danske virksomheder og forsvaret var en del af forliget, og heri indgik, at forsvaret kan støtte etableringen af et dansk testcenter for ubemandede fly og lignende. Af de grunde mener vi, at fortsat dialog med de lande, der anvender bevæbnede droner, er vejen frem – ikke et investeringsforbud.

I Danmark er der allerede taget flere initiativer til at fremme etiske og ansvarlige investeringer, som også omfatter droner. Lad mig nævne et par eksempler her. Vi har udarbejdet en vejledning på baggrund af FN's principper om ansvarlige investeringer, som skaber rammerne for at inddrage samfundsansvar i investeringer. Danske virksomheder har efter reglerne i årsregnskabsloven pligt til at rede-

gøre for deres politik for samfundsansvar. Vi har oprettet Mæglingsog klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd, og endelig er Rådet for Samfundsansvar ved at se nærmere på, hvordan man kan fremme ansvarligheden i investeringer i statsobligationer.

Det er regeringens holdning, at det ikke er en farbar vej at forbyde investeringer i militære droner. Det skyldes som nævnt, at droner ikke er omfattet af internationale konventioner, som forbyder deres anvendelse, at droner også anvendes til civil brug og til nyttige formål, og at et forbud vil stride mod flere elementer i forsvarsforliget for 2013-2017. Af de nævnte grunde kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget om et investeringsforbud rettet mod militære droner, men som jeg indledte med at sige, lægger regeringen stor vægt på, at investorer i Danmark tager etiske hensyn i betragtning.

Jeg er derfor enig med Enhedslisten i, at der er behov for at se på, om vi skal tage yderligere tiltag for at styrke investorernes samfundsansvar. I lighed med flere andre lande bør vi se på et forbud mod investeringer i virksomheder, som producerer de konventionsomfattede våben, antipersonelminer, altså landminer rettet mod personer, og klyngevåben. Jeg har derfor bedt Rådet for Samfundsansvar om at se på spørgsmålet, herunder på, hvordan indførelse af et forbud mod konventionsforbudte våben, f.eks. landminer og klyngevåben, bedst kan udformes i Danmark.

Jeg håber, at Enhedslisten vil bakke op om det initiativ til at styrke indsatsen for ansvarlige investeringer.

Kl. 15:33

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er en kort bemærkning fra hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 15:33

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak til ministeren. Det er jo lige præcis sådan, som ministeren også påpeger, at vi fra dansk side arbejder for et forbud mod investeringer i eksempelvis landminer. Så det er jo ikke ukendt, at man forbyder investeringer i visse våbentyper, som man finder uansvarlige at benytte. Og som ministeren også påpeger, er det jo sådan, at FN er bekymret for konsekvensen for folkeretten og for de civile af den brug af droner, som bliver benyttet af amerikanerne i Pakistan, Yemen og Somalia. En rapport fra New Yorks universitet anslår, at 3.200 civile pakistanere er døde som følge af de her amerikanske droneangreb.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre fra ministeren, om ministeren godt kan forstå, hvis der er danskere, der finder det uetisk, at deres pensionspenge bliver investeret i de droner, der slår uskyldige civile ihjel i Pakistan.

Kl. 15:34

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ministeren.

Kl. 15:34

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Jeg vil igen lige benytte lejligheden til at sige, at jeg har taget initiativ til, at Rådet for Samfundsansvar nu kommer med anbefalinger til, hvordan vi kan være mere restriktive i forhold til investeringer i klyngevåben og landminer, som jo er konventionsbundet. Det er også det, jeg holder mig til her, nemlig at sige, at de aftaler, Danmark indgår, skal vi overholde.

I forhold til spørgsmålet, som hr. Nikolaj Villumsen stiller, og som jeg egentlig hører som en kritik af, hvordan USA har anvendt militære droner, vil jeg gøre opmærksom på, at præsident Obama for ganske få dage siden også har kommenteret den her sag. Og der skal ikke være nogen tvivl om, at vi fra dansk side ligger på den meget restriktive linje. Der er behov for, at vi sammen med andre lande bliver ved med at fastholde, også over for bl.a. USA, at international accept af anvendelsen af bevæbnede droner klart forudsætter, at lan-

dene, herunder USA, ikke anlægger en maksimalistisk fortolkning af reglerne. Udenrigsministeriet er også sammen med andre EU-lande i dialog med USA om det her spørgsmål.

Kl. 15:36

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 15:36

Nikolaj Villumsen (EL):

Jamen det lyder flot med en restriktiv linje, men det er jo så en restriktiv linje, som indebærer, at danske pensionskroner kan blive investeret i militære droner, der slår uskyldige civile ihjel i Pakistan og andre steder i verden. Det synes jeg er dybt problematisk.

Så det, jeg godt kunne tænke mig at høre fra ministerens side, var, om ministeren kunne overveje at tage investeringer i militære droner med i den undersøgelse, man laver, altså hvor man kigger på, om man kan forbyde investeringer i landminer og klyngebomber.

Kl. 15:36

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ministeren.

Kl. 15:36

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Fra dansk side er der allerede en vejledning om ansvarlige investeringer, som tager udgangspunkt i lige præcis FN's principper for ansvarlige investeringer. Vi opfordrer fra regeringens side til, at man følger de retningslinjer.

Om man så skal investere i våbenproducerende virksomheder eller ej, er jo en grundlæggende etisk overvejelse, som det i sidste ende vil være op til den enkelte investor eller det enkelte pensionsselskab at gøre sig. Og derfor er det jo så vigtigt, at investorer forholder sig aktivt til de virksomheder og objekter, som de investerer i.

Jeg vil også lige nå at sige, at Rådet for Samfundsansvar jo netop nu er i gang med at udarbejde en vejledning om ansvarlige investeringer i statsobligationer, og det gør de i samarbejde med Forsikring & Pension, InvesteringsForeningsRådet, Finansrådet og ATP. Og arbejdet er jo sat i gang på baggrund af debatten sidste år om danske pensionsselskabers investeringer i statsobligationer fra visse afrikanske lande, der er kendt for systematiske overtrædelser af menneskerettighederne. Så jeg har faktisk store forventninger til arbejdet fra Rådet for Samfundsansvar.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ministeren, og så går vi videre i ordførerrækken, hr. Troels Lund Poulsen fra Venstre.

Kl. 15:37

(Ordfører)

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for ordet. Det er jo ikke første gang, vi i den her folketingssamling diskuterer droner. For nogle måneder siden havde vi en længere forespørgselsdebat om det samme tema, nemlig brugen af droner, en forespørgselsdebat, der var rejst af Dansk Folkeparti, og ved den lejlighed havde vi jo fornøjelsen af at få nogle relativt klare besvarelser fra de to ministre fra regeringen, der medvirkede i den forespørgselsdebat. Det var henholdsvis justitsministeren og forsvarsministeren.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at Venstre ser, at dronekapaciteten er afgørende i forhold til fremtiden. Det kan være en civil udvikling af droner, hvilket vi jo har besluttet i forsvarsforligskredsen, som Enhedslisten så ikke er en del af, og som erhvervs- og vækstministeren netop var inde på i sin besvarelse, hvor hun nævnte det mulige kommercielle center, der planlægges opført i Odense, som et eksempel.

Men derudover må man jo sige, at der i det her beslutningsforslag står, at forslagsstillerne ønsker, at der skal indføres et forbud mod, og jeg læser højt,

»investeringer i virksomheder, der producerer eller handler med militære droner eller komponenter, der er beregnet til – eller kan anvendes i – militære droner.«

Forslagsstillerne ønsker altså, at der skal indføres et forbud mod sådanne investeringer. Der må man jo helt klart spørge, hvordan man har tænkt sig at sådan et forbud skulle føres ud i livet. Hvem skulle kontrollere det?

Så i bund og grund er der mange mangler ved det her beslutningsforslag, men politisk er Venstre også lodret imod forslaget. Vi mener ikke, at der på nogen måde skal indføres et forbud mod, at man kan investere i militær kapacitet.

Kl. 15:39

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er en enkelt kort bemærkning, hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 15:39

Nikolaj Villumsen (EL):

Nu kan man jo en gang imellem foretage sig ting, som Venstre ikke har fantasi til at forestille sig, og som jeg hørte fra ministeren, er der jo et potentielt forbud mod investering i landminer og klyngebomber på vej. Så det er positivt, at der kan ske ting, som Venstre ikke er i stand til at forestille sig, en gang imellem.

Men det, jeg godt kunne tænke mig at høre fra Venstres ordfører, er: Når nu hr. Søren Pind har været ude at sige, at den måde, amerikanerne bruger de her dræberdroner på, er forkert, er det så endnu et udtryk for Venstres zigzagkurs, eller er det bare hr. Søren Pind, der er helt på afveje?

Kl. 15:40

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 15:40

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, først og fremmest vil jeg sige, at Venstre ikke har nogen zigzagkurs i spørgsmålet om droner. Ved den sidste forespørgselsdebat, vi havde om droner, sagde jeg, at anvendelsen af droner selvfølgelig er en vigtig diskussion at have. Jeg tror faktisk, at hr. Nikolaj Villumsen også var til stede – i hvert fald i Folketingssalen. Jeg kan jo ikke vide, om hr. Nikolaj Villumsen også lyttede efter, hvad der blev sagt, men jeg tror det, for jeg anser hr. Nikolaj Villumsen for faktisk at være relativt intelligent. Det er jo også en diskussion, der finder sted i USA. Amerikanerne diskuterer også meget, hvordan og hvorledes man anvender droner. Men bottom line er: Kan vi støtte det beslutningsforslag, der ligger her? Nej, det kan vi ikke.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 15:41

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for rosen fra Venstres ordfører, det kvitterer jeg for. Men bekymrer det ikke Venstre, at FN har udtrykt bekymring i forhold til, om brugen af militære droner krænker folkeretten og fører til unødige civile tab?

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 15:41

Troels Lund Poulsen (V):

For at give et klart svar på det, synes jeg måske, det kunne være en god idé at læse op af det, jeg sagde i min tale, da vi havde forespørgselsdebatten, hvor jeg sagde følgende:

Der er både i Danmark og også internationalt, ikke mindst i USA, en debat om droner og anvendelse af droner. Som bekendt er folkeretten jo på ingen måde krystalklar, og debatten om droner egner sig heller ikke til at give håndfaste konklusioner. Derfor er Venstre også tilfreds med de to ministres besvarelse her i dag – altså for 2 måneder siden – som relativt tydeligt forklarer, hvordan regeringen ser på anvendelse af droner, og det vil vi gerne kvittere for.

Så lavede vi jo også et fælles forslag til vedtagelse, som der var bred opbakning til i Folketinget, og hvor der bl.a. stod:

»Folketinget noterer sig, at droner kan være nyttige og effektive kapaciteter i et moderne forsvar, herunder til brug for indsamling af oplysninger.«

Jeg synes selvfølgelig, man skal være opmærksom på den internationale debat, der finder sted, ingen tvivl om det. Men til spørgsmålet, om det så skal føre til, at man skal sige nej til, at der må foretages investeringer i droner, må Venstre klart sige nej. Og det er også derfor, vi stemmer imod B 107.

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Trine Bramsen fra Socialdemokraterne.

Kl. 15:42

(Ordfører)

Trine Bramsen (S):

Tak for det. Med det her forslag ønsker forslagsstillerne, at der indføres et forbud i Danmark mod at investere i virksomheder, der producerer eller handler med militære droner eller komponenter, der kan anvendes i militære droner. Forslagsstillerne foreslår, at det ikke skal være tilladt for danske banker, pensionskasser, virksomheder og privatpersoner m.fl. at investere i virksomheder, der producerer eller handler med militære droner eller komponenter dertil.

I Odense ligger Hans Christian Andersen Airport, og her har 30 virksomheder valgt at slå sig sammen i en erhvervsklynge, og der forskes på livet løs i droneteknologi. Jeg var selv på besøg i Hans Christian Andersen Airport for blot halvanden uge siden og så teknologien, både den, der bliver forsket i, og den, der bliver anvendt. Mange andre steder i Danmark forskes der også i anvendelsen af droneteknologi eller i komponenter til droner.

Set med de socialdemokratiske briller på er droner en ny teknologi, der er afgørende for bl.a. fremtidens landbrug, miljøovervågning, overvågning af klimaforandringer og sågar af graffitimaling af tyske tog, som vi senest har hørt om. Teknologiudviklingen bør derfor ikke bremses, og slet ikke når vi er på vej til helt konkret at skabe op mod 500 og måske flere helt nye arbejdspladser på Fyn. Hertil kommer, at det med forsvarsforliget blev besluttet direkte at støtte et dansk dronetestcenter. Det er netop, fordi vi godt kan se, at den her teknologi i fremtiden kommer til at spille en central rolle i bl.a. overvågningen af Arktis.

Vi socialdemokrater ønsker i alle tilfælde at overholde internationale militære spilleregler, og vi ønsker, at Danmark og danske virksomheder skal opføre sig ansvarligt både herhjemme og ude i den store verden, når de investerer, og når der produceres. Omvendt er det nærmest umuligt at lave en lovgivning, der entydigt forhindrer, at der udvikles teknologi, som ikke vil kunne anvendes militært. Et eksempel er jo kikkerten. Masser af gode kikkerter tjener i dag et militært formål. Det samme gælder mange andre produkter. Det vil

være svært at sætte en stopper for udviklingen af elementer, der på et eller tidspunkt kan bruges militært.

På den baggrund kan Socialdemokraterne ikke støtte det foreliggende forslag.

Kl. 15:45

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er en enkelt ordfører. Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 15:45

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det, og tak til den socialdemokratiske ordfører. Jeg håber, at ordføreren har bemærket, at regeringen er i gang med at undersøge, om man lige præcis kan forbyde investeringer i klyngebomber og landminer, og derfor er det jo lige præcis sådan, at regeringen allerede siger, at der er visse våbentyper, som er så uetiske at bruge, at vi forbyder brugen af dem.

I forhold til situationen i Odense kunne jeg godt tænke mig at høre fra ordføreren, om ordføreren kan bekræfte, at det er sådan, at bl.a. Boeing har prøvefløjet i Hans Christian Andersen Airport, og at Boeing er det firma, der lige præcis producerer de mange militære droner, som er anklaget for at have slået tusinder af uskyldige civile pakistanere ihjel.

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 15:46

Trine Bramsen (S):

Nu er jeg ikke er ansat i Boeing, så det skal jeg ikke kunne sige. Jeg er sikker på, at ordføreren kan få et svar på det, hvis ordføreren henvender sig til firmaet. Jeg har mødt en erhvervsklynge og hørt om, hvad de arbejder med, og set en miniudgave af noget droneteknologi, der bl.a. kunne bruges til at overvåge, om landingsbanen havde den korrekte hældning.

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Nikolaj Villumsen.

Kl. 15:46

Nikolaj Villumsen (EL):

Nu er det jo sådan, at ordføreren er ansvarlig for den danske forsvarsstrategi, der bygger på, at der skal være et testcenter i Odense. Og derfor er det selvfølgelig også et relevant spørgsmål, hvem der skal testflyve det testcenter. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre fra ordføreren, om ordføreren kan forstå, hvis der er danskere, der finder det bekymrende, at et firma som Boeing, som producerer militære droner, der slår tusinder af civile ihjel i Pakistan, skal testflyve over Danmarks tredjestørste by, Odense, og om ordføreren kan forstå, hvis der er danskere, der finder det lidt problematisk og uetisk, at deres pensionspenge kan blive investeret i netop de militære droner, som slår tusinder af uskyldige mennesker ihjel.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:47

Trine Bramsen (S):

Jeg hæfter mig ved, at der er 30 virksomheder, der finder udviklingen af droneteknologi interessant og har samlet sig i Odense for at se på samarbejdsmulighederne i det. Som jeg sagde i min tale, kan droneteknologi også bruges til miljøovervågning. Det bliver fremtidens landmænds rigtig stærke redskab, og det bruges i dag eller skal bru-

ges til overvågning af grafittimaleri på tyske tog. Så vidt jeg ved, foretager Boeing, som ordføreren henviser til, mange forskellige typer af flyvninger, og de sælger fly af mange forskellige typer, så umiddelbart er jeg ikke bekymret for, at man forsker i ny teknologi, der kan bruges alsidigt og til at løse rigtig mange forskellige samfundsopgaver.

Kl. 15:48

Fierde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:48

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg vil sige, ligesom andre ordførere før mig har sagt, at det måske ikke er den helt store motivation, som vi kan præstere i dag med hensyn til at støtte det her beslutningsforslag. For det er simpelt hen et forkert forslag på et forkert tidspunkt, og det håber jeg også Enhedslisten selv vil komme frem til, når de i en efterfølgende selvransagelse kigger på det. For netop droner er altså, uanset om de er militære eller ej, en af de teknologier, som vi i Danmark – og efterfølgende hele verden – naturligvis vil komme til at opleve som noget, der kan give både vækst og beskæftigelse, og som vil medføre en lang række nyskabelser inden for teknologiens verden til gavn for en lang række forskellige erhvervsmæssige aspekter.

Andre har tidligere været inde på bekæmpelse af grafittimaleri på tog osv., men vi ved, det også gælder for hele miljøovervågningsdelen og for eftersøgningsteknologier. Vi ved også fra forsøg, at man i stedet for at sprøjte giftige kemikalier ud over en hel majsmark for at få bugt med ukrudtet faktisk kan bruge droner, som kan scanne markerne og sprøjte direkte på den enkelte ukrudtsplante. Dermed kan man få nedbragt mængden af de kemikalier, der f.eks. bruges i forbindelse med produktionen af afgrøder. Og det kan jeg ikke forstå, at Enhedslisten har så meget imod, for det, der ligger i det her forslag, er jo ikke bare, at man vil efter de mennesker, som man i Enhedslistens optik mener er krigsgale. Nej, man vil sådan set komme efter alle dem, der tillader sig at være så frække, at de vil være med til at udvikle droneteknologier, som kan bruges inden for en lang række forskellige industrier og erhverv i hele verden. Derfor er det for Dansk Folkeparti ganske ubegribeligt, at man vælger at fremsætte det her forslag.

Enhedslisten henviser i de skriftlige bemærkninger til, at man har brugt droner i krigsøjemed i Afghanistan. Ja, det har man, men jeg synes måske også, Enhedslisten må reflektere over, at man faktisk også har reddet en masse menneskeliv ved netop at bruge droner til overvågning. F.eks. har de udstationerede NATO-soldater i Afghanistan faktisk mulighed for at lave en effektiv undersøgelse af, hvad der ligger bag den næste række bjerge og kløfter osv., fordi man bruger droner til rekognoscering og andre formål.

Så det er faktisk ikke sådan, at droner er sat i verden for at slå folk ihjel. Det er faktisk sådan, at droner i det hele taget viser sig at være noget, som vi alle sammen vil kunne få stor og positiv indflydelse på og en masse gode nyskabelser ud af, og det er set i forhold til bl.a. miljøovervågning og eftersøgning af folk, der er blevet væk. Der er uanede mængder af ting, man fremadrettet kan bruge droner, ubemandede fly, til, inden for forskellige initiativer. Og det kan jeg ikke forstå at Enhedslisten har så forfærdelig meget imod.

Jeg kan heller ikke forstå, at man har så meget imod at skabe danske arbejdspladser på Fyn. Jeg synes simpelt hen, det er en gåde, at man i dag vælger at bruge Folketingets tid på at debattere, hvordan vi kan få bugt med de folk, der har lyst til at investere i droneudvikling. Som andre har nævnt før mig i dag, er det jo med til at skabe en masse job i Danmark, og man mener faktisk, at der kan komme endnu flere job ud af det, og er der noget, vi har brug for i Danmark,

er det ikke tåbelig lovregulering, nej, det er faktisk job og lidt mere armslængdeprincip over for privat iværksætteri og alt muligt andet. Men det her forslag er fuldstændig diametralt modsat af, hvad der er i hvert fald i Dansk Folkepartis optik er det, som Danmark har brug for. Så vi kan på ingen måde støtte beslutningsforslaget.

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er en enkelt kort kommentar fra hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 15:52

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det, og tak til Dansk Folkeparti. Jeg håber, ordføreren har bemærket, at der lige præcis tales om militære droner, og dermed skelnes de fra droner til civilt brug, som er det, ordføreren er bekymret for.

Det er jo ikke sådan, at det kun er Danmark og vores allierede, der benytter sig af droner. Vi har set, at Hizbollah har fløjet droner ind over Israel. Vi ved, at kineserne formentlig også har droner.

Dermed kunne jeg godt tænke mig at høre fra Dansk Folkeparti, om man deler Enhedslistens målsætning om, at der bør være klare internationale regler for brugen af droner, eller om Dansk Folkeparti slet ikke bekymrer sig for, at fjendtligsindede lande eller bevægelser kan benytte sig af droner, og at det dermed kan gå ud over Danmark, at vi ikke har klare internationale regler på det her område.

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 15:53

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg har ikke det mindste imod, at forskellige lande også engagerer sig i at diskutere nogle fælles regler for, hvordan man vil udnytte nye teknologier. Og jeg synes da, at det ud fra en militærmæssig synsvinkel er en oplagt opgave, at man eksempelvis i NATO kan diskutere, hvordan man skal forholde sig til, at også – hvad skal jeg sige? – the bad guys begynder at bruge droner.

Men sådan er det jo altså desværre med mange nye opfindelser. Internettet blev mere eller mindre opfundet af det amerikanske militær, kan man sige, men alligevel kan man se, at der sådan set også er folk, som har en terroristindgangsvinkel til det, som misbruger det, og som også misbruger nye teknologier.

Sådan er det. Det er sådan set svært at lave om på, om vi vil det eller ej. Gode opfindelser vil også blive brugt af folk med onde hensigter. Og det tror jeg man har meget svært ved at lovgive sig ud af.

Så siger ordføreren fra Enhedslisten, at det her kun er for militærfly. Men hvis jeg læser andensidste del af bemærkningerne til forslaget, står der faktisk klart og udtrykkeligt, at det er alle droner, man ønsker den her liste over. Sådan har jeg i hvert fald læst det.

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Hr. Nikolaj Wammen – undskyld, hr. Nicolai Villumsen.

Kl. 15:54

Nikolaj Villumsen (EL):

Hr. Wammen er her ikke endnu, det kan være, han kommer senere, det kan ikke udelukkes.

Det er lige præcis sådan, at hvis man skal lave en liste over de militære droner, er det også en fordel at have styr på det og få dem skilt fra de civile droner, så vi sikrer, at de positive formål, som droner kan bruges til, og som vi alle sammen deler – miljøovervågning osv. – ikke bliver ramt af det her forslag. Det er baggrunden for det, som ordføreren siger.

Ordføreren siger, at vi i NATO bør drøfte, hvordan man skal bruge droner. Men kan ordføreren ikke bekræfte, at der er lande og bevægelser, også lande og bevægelser, som Danmark ikke altid er enig med og bryder sig om, som er i besiddelse af droner, og at det derfor vil være en fordel for Danmark, at vi har klare internationale regler, så dronebrugen af de militære droner ikke rammer os selv?

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen som jeg sagde tidligere, har jeg ikke det mindste imod, at man tager den diskussion i NATO-regi og selvfølgelig prøver på at få en fælles forståelse af og en fælles indgangsvinkel til, hvordan man skal forholde sig til det.

Jeg siger bare, at med de her typer beslutningsforslag vil der ikke blive gjort op med, at også the bad guys – de dårlige mennesker, som har en dårlig indgangsvinkel til demokrati og forståelsen af, hvad det indebærer af rettigheder og pligter – altid vil bruge nyudviklede produkter, ligesom de har gjort med internettet og en masse andre ting, som er blevet opfundet af hæderlige, ordentlige mennesker til et godt og seriøst formål, men som desværre havner hos mennesker med en anden dagsorden.

Men det kan man altså nu engang ikke lave om på ved at ville lovregulere det og forbyde danske investorer, danske virksomheder og danske privatpersoner, at gå ud og investere i og være med på den nyskabelse, der hedder droneudvikling, hvor vi faktisk har en stor chance for at få en masse positive ting bragt ind i den danske vækstkultur. Og det støtter vi helhjertet i Dansk Folkeparti.

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

En kort bemærkning fra hr. Jonas Dahl.

Kl. 15:56

Jonas Dahl (SF):

Jeg bed mærke i noget, ordføreren var inde på tidligere. Det gik på den her diskussion om vækst, og der studsede jeg lidt over bemærkningen om, at der nærmest ikke var nogen begrænsninger i forhold til det. Jeg hørte ordføreren næsten sige, at man kunne producere hvilke som helst våben i Danmark – hvis bare det skabte arbejdspladser, var det sådan set fint nok. Så jeg vil bare gerne høre ordføreren svare på, om ordføreren synes, det ville være fornuftigt, at Danmark også producerede f.eks. atomvåben.

Kl. 15:57

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 15:57

Hans Kristian Skibby (DF):

Altså, nu er det her ikke nogen diskussion om atomvåben. Den kan vi da godt tage en anden gang, hvis SF har det som et ønske her i Folketinget. Jeg siger bare, at vi ikke skal afskære danske virksomheder fra at være med i udviklingen af førerløse fly, ubemandede fly. For der er så mange muligheder for danske virksomheder, og hvis ikke vi er med her, bliver vi overhalet af Asien, Fjernøsten og alle mulige andre steder, hvor der er folk, der får lov til at håndtere de her ting. Det synes jeg jo retfærdigvis ikke vi skal gøre til en diskussion om, hvorvidt vi skal have atomkraft i Danmark, eller om vi skal til at lave en fabrik i Danmark, som producerer atomvåben. Jeg synes altså godt nok, der er langt mellem de to dagsordener.

Kl. 15:57

Fierde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Andreas Steenberg fra De Radikale.

Kl. 15:57

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Enhedslisten foreslår med det her beslutningsforslag, at det bliver forbudt at investere i virksomheder, som udvikler droneteknologi eller bygger droner. Det er vi ikke tilhængere af. For det første er regeringen ikke imod droner. For det andet synes jeg også, det vil være udmærket, hvis danske virksomheder kunne skabe job på produktion af droner, som er efterspurgt i udlandet, og på den måde skabe noget eksport og noget indtjening til vores velfærdssamfund.

Et bredt flertal i Folketinget, faktisk alle partier på nær Enhedslisten, har lavet et forsvarsforlig, hvor det indgår, at Danmark gerne vil arbejde med at få droner til overvågning af Arktis. Ud over det er det her også en teknologi, der udvikler sig rigtig meget. Jeg er hverken forsvarsordfører eller ekspert på det her område, men jeg forstår, at mange mener, at lige netop droner og droneteknologi kunne være fremtiden for militæret og flyvevåbnet på meget lang sigt. Derfor ser vi ikke nogen grund til at forbyde investeringer i droner, for de kan blive en vigtig del af det kommende flyvevåben og forsvar. Det er også vigtigt at få udviklet droner til civile formål. Hvis der globalt skal indkøbes droner, synes vi også, det vil være udmærket, hvis det er danske virksomheder, som kan levere droner og på den måde skabe job og lave indtjening til velfærdssamfundet.

Med de begrundelser kan vi ikke støtte det forbud, som Enhedslisten foreslår i dag.

Kl. 15:59

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er en kort bemærkning. Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 15:59

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at høre den radikale ordfører bekræfte, at der er forskel på droner, som benyttes til eksempelvis miljøovervågning, altså udelukkende civilt brug, og så droner, som benyttes som amerikanerne gør i Pakistan, hvor man bomber og slår, hvad man anslår er tusinder af civile, ihjel, og i den sammenhæng også, om De Radikale ikke finder den brug, som lige præcis bliver benyttet i eksempelvis Pakistan, problematisk.

Kl. 16:00

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 16:00

Andreas Steenberg (RV):

Jeg forstår det egentlig mest sådan, som at Enhedslisten og hr. Nikolaj Villumsen mest diskuterer brugen af droner, og hvordan man bruger droner, ligesom man kan diskutere brugen af et gevær eller en kampvogn eller et kampfly. Det synes jeg er en diskussion, som hr. Nikolaj Villumsen skal tage med min kollega, hr. Rasmus Helveg Petersen, som er udenrigsordfører, eller fru Zenia Stampe, som er forsvarsordfører, eller med forsvarsministeren eller udenrigsministeren

Det, vi diskuterer her, er, om vi som sådan vil forbyde investeringer i virksomheder, der laver droner. Jeg tror, der vil være meget stor sammenhæng mellem, om man laver dem til civile formål eller militære formål. Det er vi altså som sagt modstander af, men jeg kan sagtens forstå, at der selvfølgelig skal være en diskussion af, om det

er i orden at dræbe civile i forbindelse med kamphandlinger. Det er vi selvfølgelig også skeptiske over for.

Kl. 16:01

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 16:01

Nikolaj Villumsen (EL):

Jeg er glad for, at De Radikale er bekymret for den brug af militære droner, som dræber tusinder af uskyldige civile. Det er jo også derfor, at Enhedslisten har stillet det her forslag. Det er jo lige præcis, fordi vi som rigtig mange andre danskere finder det dybt uetisk, at vores pensionsmidler ender med at blive investeret i de her militære droner, der slår uskyldige mennesker ihjel rundtomkring i verden. Derfor undrer kritikken fra De Radikale af, at vi har stillet det her forslag, mig også rigtig, rigtig meget, for mener De Radikale ikke, at det er uetisk, at hr. og fru Jensens pensionspenge kan ende i militære droner, der slår uskyldige pakistanske civile ihjel?

Kl. 16:02

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 16:02

Andreas Steenberg (RV):

Som jeg sagde før, så har vi ikke noget imod droner. Den diskussion, som Enhedslisten starter, er jo om brugen af droner, ikke om droner som sådan. Jeg synes ikke, der er noget problem i, at man investerer i at udvikle droner. Det, der er problemet, er jo, hvis man bruger droner på en måde, så man slår unødvendigt mange uskyldige ihjel, som man ikke burde have gjort, men det, at der er droner, synes vi som sådan ikke er noget problem.

Kl. 16:02

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Jonas Dahl fra SF.

Kl. 16:02

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Jeg vil gerne indledningsvis understrege, at jeg sådan set deler Enhedslistens bekymring i forhold til det misbrug, som der måske nogle gange foregår, af droner. Droner må på ingen måde misbruges eller anvendes til deciderede likvideringer af personer og slet ikke i andre stater, og det er jo det jeg egentlig hører hr. Nikolaj Villumsen spørge ind til, når han nu har stillet opfølgende spørgsmål. Det synes jeg faktisk er en anden problemstilling end den, man selv rejser i det beslutningsforslag, man har fremsat, men jeg deler sådan set den del af bekymringen. For det, der ligger i det her, er, at Enhedslisten foreslår, at det ikke skal være tilladt for banker og pensionskasser osv. at investere i virksomheder, der producerer eller handler med droner eller komponenter hertil. Der, hvor det bliver interessant, er jo også i diskussionen om komponenter hertil, for hvad er en militær drone? Jeg kan næsten høre på det, hr. Nikolaj Villumsen siger, at han underforstået mener, at det er en, hvor der hænger en bombe under. Men det er jo også et definitionsspørgsmål, som for mig at se ikke er afklaret endnu.

Nu deltog jeg selv i en konference om droner her for nogle uger siden. Det er jo sådan i dag, at Danmark også anvender droner i Afghanistan. Det er jo sådan nogle håndholdte droner, som man kan bruge til at kigge rundt om en husmur. Det er jo ikke en bevæbnet drone, men det er immer væk en drone, som man allerede i dag benytter sig af som forsvar. Er det også nogle sådan, man skal forbyde?

Derfor er vi inde i et spændingsfelt, hvor man kan sige, at det er ret vigtigt, at vi i hvert fald får defineret meget klart, hvad det er for et spørgsmål, man ønsker at rejse, og hvad det så også er for et forbud, man ønsker at gennemføre. Fra regeringens side har vi jo sådan set taget det initiativ at forbyde investeringer i klyngevåben, landminer og andre konventionsstridige våben, netop fordi det er klart defineret, og derfor er det også relativt nemmere at gå ind at definere et forbud i forhold til det. Der er jeg sådan set enig i, at det ikke skal være pensionsopsparernes penge, der bliver brugt til umenneskelige våben og på anden måde bliver brugt til at slå mennesker ihjel.

I SF mener vi dog, at der faktisk er nogle gode funktioner i forhold til droner. Vi anvender i dag droner på en række områder. Klima- og energiinitiativer er allerede nævnt i forhold til større landarealer, men det kan jo også være som et led i vores miljø- og klimaovervågning, ikke mindst på Arktis, hvor man jo også har en diskussion om, om man skal benytte droner – det er så igen i militært regi – ikke nødvendigvis med bomber, men droner, som rent faktisk kan opnå nogle informationer, ikke bare om skibe, men måske også om de miljø- og forureningskatastrofer, der kan foregå i de arktiske egne. Derfor er der jo også en lang række andre ting, hvor man faktisk kan benytte droner med fordel.

Jeg vil også gerne henlede opmærksomheden på, at anvendelsen af droner kan være problematisk i forhold til de internationale normer, sådan som det også har været rejst. Derfor er det selvfølgelig en forudsætning, at de droner, man afsøger, også i Danmark, leveres til kunder, der efterlever menneskerettighederne. Det er jo sådan set også et vigtigt element i det, synes jeg, at vi kan tage den diskussion i forhold til, hvordan man overholder de regler for krigsførelse, som i øvrigt er gældende i en lang række konventioner. Et brud på en sådan aftale skal selvfølgelig have nogle klare konsekvenser – det har det i øvrigt allerede i dag – og derfor er det klart, at i det regi kan man diskutere i forhold til investeringerne. Men det er jo sådan set det skridt, som erhvervs- og vækstministeren allerede har taget, bl.a. i forhold til klyngevåben og landminer.

Så vil jeg også gerne understrege, at jeg også har bidt mærke i den tale, der blev holdt i USA af Obama for ganske nylig. Der vil man netop fra amerikansk side faktisk stramme op i forhold til den anvendelse af droner, som er våbenpåførte, og som dermed så bliver brugt til offensive aktioner i andre lande. Det er jo der, vi begynder at få problemet, ikke mindst hvis man så går ind i et land, hvor man end ikke har erklæret krig eller ikke har forholdt sig til det. Men det er jo en diskussion om, hvorvidt man vil erklære et land krig eller noget helt andet, og det synes jeg derfor også er et mere udenrigspolitisk spørgsmål. Det er ikke et spørgsmål om selve investeringen, det er et spørgsmål om, hvorvidt man opfatter det som en krig eller man opfatter det som en ulovlig indtrængen i et land, og det er et helt andet spørgsmål om konventioner, som jeg synes hører til et andet sted.

Så på den baggrund vil jeg sige, at vi fra SF's side ikke kan støtte beslutningsforslaget. Jeg kan sagtens se, hvor hr. Nikolaj Villumsen og Enhedslisten vil hen, men jeg synes, der er en række svagheder i det, man lægger frem, som gør, at vi ikke kan støtte det på det foreliggende grundlag.

Kl. 16:07

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er en kort bemærkning fra hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 16:07

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jeg er glad for, at ordføreren har bemærket, at det er brugen af droner og de manglende internationale regler, som bekymrer Enhedslisten, ligesom det selvfølgelig også er brugen af landminer og brugen af klyngebomber, der bekymrer os og fører til, at vi støtter regeringens intention om at forbyde investeringer i netop det her

Jeg kunne godt tænke mig at høre SF's ordfører, hr. Jonas Dahl, om han ikke kan bekræfte, at Danmark faktisk godt ville kunne medvirke til, at der kom mere klare definitioner på, hvad der er militære og hvad der er civile droner, så vi sikrede mere klare internationale regler på det her område – modsat af hvad der er tilfældet i dag.

Kl. 16:07

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 16:07

Jonas Dahl (SF):

Jeg skal ikke på stående fod kunne sige, om Danmark kunne klare den del. Mig bekendt er det en diskussion, som foregår i en række internationale fora i de her år. Hvad er en drone, og hvornår er det en militær drone, og hvornår benytter man ikkemilitære droner inden for militæret? Så det er altså noget, som bliver diskuteret ganske, ganske nøje, sådan som jeg har hørt det, i forhold til definitionen på en drone. Og det er jo den diskussion, som hr. Nikolaj Villumsen så gerne vil have jeg skal klargøre her i dag. Det kan jeg ikke på det foreliggende grundlag, men jeg medgiver gerne, at jeg synes det er en interessant diskussion.

Sådan som jeg har bidt mærke i det – eller det seneste, jeg har hørt – er man jo også fra FN's side begyndt at interessere sig for hele definitionen. Men mig bekendt ligger der ikke nogen endelig definition – det gjorde der i hvert fald ikke ved den konference, jeg deltog i her for relativt kort tid siden. Men hvis hr. Nikolaj Villumsen ligger inde med den, kan vi selvfølgelig tage en diskussion på det grundlag.

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 16:08

Nikolaj Villumsen (EL):

Det er klart, at jeg er ekstremt skuffet over, at SF's ordfører ikke har en klar definition, han lige kan trække ud af ærmet – det er selvfølgelig meget skuffende. Men – spøg til side – det, som jeg selvfølgelig stak til, var et håb om, at vi fra dansk side kunne lede an i at få lavet vores definition, som jo så kunne bane vej for, at den måske kunne blive forkastet eller modtaget positivt internationalt. Det er derfor i den ånd, at Enhedslisten fremsætter det her forslag.

Det er ærgerligt, at det virker, som om SF ikke kan bakke op om det, men jeg vil så høre SF, om man kunne overveje at tage investeringer i militære droner med i den forespørgsel, man har til Rådet for Samfundsansvar, hvor man jo lige nu undersøger, som jeg forstår ministeren, om vi skal forbyde investeringer i landminer og klyngebomber

Kl. 16:09

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 16:09

Jonas Dahl (SF):

Nu er det lidt svært for mig at svare. Altså, der vil jeg så også holde fast i, at Enhedslisten har fremsat et forslag i dag – det er det, jeg har forholdt mig til. Hvad ånden så er tror jeg er en større filosofisk diskussion

Sådan som jeg har forstået det på ministeren, har ministeren bedt Rådet for Samfundsansvar om at tage stilling til de ting, der ligger i forhold til de våben, altså antipersonelminer og landminer og klyngevåben, og de konventioner, der allerede er gældende på området. Det er jo sådan set det, der er det centrale i det her. Der kan man sige, at der på godt og ondt er nogle udfordringer i, at droner ikke er omfattet af de eksisterende konventioner. Det er jo så noget af det, man måske skal kigge nærmere på, men der er vi igen inde på det her spørgsmål om, hvordan man definerer en drone. Det tror jeg er den udfordring, vi har.

Jeg medgiver gerne, at det ikke er specielt klart formuleret nogle steder. Det er sådan set også baggrunden for, at jeg selv har deltaget i nogle konferencer om det, altså for at blive klogere på det, så vi netop kan tage den diskussion på et så oplyst grundlag som muligt. For jeg mener faktisk, at der er nogle fordele ved at benytte droner en række steder, men jeg er enig i, at der er nogle udfordringer, særligt når det drejer sig om lande, der griber ind i andre lande med væbnede styrker, uanset om det sker med kanoner, krudt og kugler eller droner.

Kl. 16:11

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ordføreren! Vi går videre i ordførerrækken, og det er fru Mette Bock fra Liberal Alliance.

Kl. 16:11

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Tak for det. Vi skal i dag behandle Enhedslistens forslag om forbud mod investeringer i virksomheder, som producerer eller handler med militære droner. Jeg medgiver, at der er en række problemstillinger af etisk karakter og af juridisk karakter knyttet til anvendelsen af droner. Jeg vil også sige, at jeg er helt klar over, at Enhedslisten ikke med det her forslag tænker på droner anvendt til fredelige formål som klimaovervågning og andre ting. Så lad os prøve at koncentrere og som anvendelsen af droner til militært formål.

Der vil jeg sige omkring de etiske problemstillinger at det er helt klart, at der er en kæmpestor international diskussion for øjeblikket. Det er en balance imellem sikkerhedshensyn på den ene side og frihedshensyn på den anden side. Der er også etiske diskussioner om, hvad en stigende anvendelse af militære droner vil betyde, i forhold til om tærsklen for at gå ind i en krig bliver sænket, fordi det er lettere at sidde langt væk og trykke på knappen, end det er at være tæt på.

Der er også en lang række juridiske problemstillinger knyttet til anvendelsen af militære droner, for spørgsmålet er, om det juridiske rammeværk simpelt hen er i orden. Vi ved jo, at folkeretten gælder, når vi anvender droner i krig, men hvad så når man anvender militære droner i forhold til lande, som vi ikke har erklæret krig imod.

Der holdt Obama jo her forleden dag en tale, hvor han medgav, at der er simpelt hen behov for at kigge på det her juridiske rammeværk omkring anvendelsen af droner, og det synes jeg er på høje tid. Jeg synes, det er dybt kritisabelt, at USA ikke tidligere har taget fat på den her diskussion og har lavet et klart regelsæt for anvendelsen, for vi ved, at det er militær lovgivning, altså folkeret, som gælder i forhold til anvendelsen i lande, vi er gået i krig med, men det er jo i princippet fortsat den civile lovgivning, som gælder, når man anvender det i forhold til lande, som man ikke har erklæret krig mod. Så Obamas tale er et skridt i den rigtige retning.

Vi ved også, at der faktisk er gået mange civile liv tabt i forbindelse med anvendelsen af amerikanske droner, og det har haft store omkostninger. På den anden side ved vi også, at anvendelsen af militære droner kan ramme meget mere præcist, end hvis man bruger andre militærstrategiske redskaber, og det bliver man jo også nødt til at få kigget på.

Så anvendelsen af droner til militært formål kan have fordele og ulemper. Som udgangspunkt mener vi ikke, at vi fra Folketingets side skal ind at dirigere i forhold til danske virksomhedsinvesteringer i den her teknologi, men vi er helt med på at få en diskussion om, hvordan det internationale rammeværk så skal være omkring anvendelsen af de militære droner, for der er i allerhøjeste grad brug for en opstramning på det område. Men på baggrund af det sagte her kan vi ikke støtte Enhedslistens beslutningsforslag.

Kl. 16:14

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Brian Mikkelsen fra De Konservative.

Kl. 16:14

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Det Konservative Folkeparti kan overhovedet ikke støtte forslaget. Vi synes, at det er et problematisk politisk forslag, at man fra lovgivers side vil gå ind og lege moralens vogter i forbindelse med investeringer i produkter, som ikke er ulovlige i forhold til konventioner og heller ikke er kendt ulovlige ifølge dansk lovgivning.

Det vigtigste for eksempelvis danske pensionskasser og danske virksomheder må jo være at se på, hvordan de kan få et afkast på deres investeringer. Jeg vil da gerne have, at min pensionskasse sørger for at investere pengene så godt, at der også er penge, når jeg bliver gammel. Sådan må det være, og så kan vi her i Folketinget og internationalt lave konventioner og lovgivning, som afpasser, hvad man må og hvad man ikke må. Men så lang tid, at ting er lovlige, skal vi selvfølgelig ikke fra Folketingets side gå ind og bestemme, hvad man må investere i og hvad man ikke må investere i. Det er en formynderisk holdning, som hører en helt anden og svunden tid til, at vi i Danmark skulle være klogere, dygtigere og moralsk bedre end alle mulige andre. Det er vi ikke.

Den anden del af det er, at vi fra Det Konservative Folkepartis side ikke er imod droner. Vi er sådan set for droner. Vi mener, at det kan være et relevant strategisk valg at bruge droner militært til kirurgiske angreb, og også til civile formål kan det være fantastisk godt at investere i droner. Så vi er sådan set for droner og ville synes, det var helt malplaceret i det hele taget at gå ind i at lave noget som helst lovgivning for det, hvis det overhovedet kom på tale i det danske Folketing.

Så både af principielle og reelle årsager er vi imod forslaget fra Enhedslisten.

Kl. 16:16

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så giver jeg ordet til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Nikolaj Villumsen fra Enhedslisten.

Kl. 16:16

(Ordfører for forslagstillerne)

Nikolaj Villumsen (EL):

Tusind tak. Militariserede droner er noget, der bliver flittigt brugt i eksempelvis det amerikanske forsvar, og som forårsager store civile tab. Brugen af droner i kampen mod terror er i mange tilfælde direkte kontraproduktivt. Det er kontraproduktivt, fordi det splitter og ødelægger de civilsamfund, hvor man konstant må leve i usikkerhed, i frygt for nye bombeangreb. Men militariserede droner er ikke bare kontraproduktive, de er også et stort menneskeligt problem, for ofte sker brugen af droner uden for konventionelle krigszoner, hvilket efter al sandsynlighed overtræder international ret og er skadeligt for de mennesker, der bor og lever der. De såkaldte præcisionsangreb, som ikke levner mulighed for retsforfølgelse af terroranklagede, er dybt, dybt problematiske retssikkerhedsmæssigt og i forhold til international lov.

I FN har man ved flere lejligheder stærkt kritiseret brugen af militariserede droner. Man har sat spørgsmålstegn ved, hvorvidt det overtræder konventionerne på området. Den 24. januar i år gik FN's

specielle rapporteur, Ben Emmerson, så langt som til at starte en undersøgelse af konsekvenserne for civilbefolkningen og menneskerettighederne ved det amerikanske droneprogram. I Enhedslisten deler vi FN's bekymring for militariserede droner. Vi mener, at brugen af droner uden for krigszoner er brud på folkeretten og brud på menneskerettighederne, og det er kontraproduktivt for målet om at skabe fred og stabilitet, hvilket er det mest effektive våben til at bekæmpe terrorisme.

Så længe det er tilladt for danske banker, for danske pensionskasser og virksomheder og privatpersoner at investere i virksomheder, der er med til at udvikle og producere komponenter til militariserede droner, finder der altså en økonomisk støtte til produktion af militariserede droner sted på dansk jord. Det synes vi fra Enhedslistens side er dybt uetisk, og derfor mener vi i Enhedslisten, at der, så længe der ikke er skabt klare internationale regler for brugen af militariserede droner, bør være et investeringsforbud. Vi kan ganske enkelt ikke leve med, at der fra dansk side investeres uden klare internationale regler, uden en sikring for, at de investeringer, der bliver lavet, ikke fører til drab af uskyldige civile rundtomkring i verden.

I dag er det blevet nævnt, at regeringen åbner for at kigge på et forbud mod investeringer i landminer og klyngebomber. Fra Enhedslistens side støtter vi varmt det, og der skal lyde en klar opfordring til, at regeringen medtager investeringer i militære droner i det her. Så længe der ikke er klare internationale regler, så længe vi må konstatere, at militære droner bliver brugt uetisk rundtomkring i verden, så længe bør Danmark ikke bidrage til at øge produktionen af militære droner. Tak.

Kl. 16:19

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Tak. Vi siger tak til ordføreren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til ... (*Hans Kristian Skibby* (DF): Jeg har trykket for en kort bemærkning). Det må ordføreren undskylde. Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 16:19

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak. Jamen jeg valgte faktisk helt fra starten af at trykke mig ind på talerlisten, for jeg troede faktisk, at der var så mange, der ville sætte spørgsmålstegn ved det her beslutningsforslag.

Nu brugte ordføreren selv det her med, at det var uetisk med de her investeringer. Og det er det, jeg simpelt hen ikke kan forstå. Jeg kan simpelt hen ikke få det ind bag min æggeskal, for at sige det ligeud, at det skulle være uetisk at udnytte og udvikle nogle systemer, nogle teknologier, som også er til gavn for vores NATO-soldater, som eksempelvis er udstationeret i Afghanistan.

Det er danske soldater, der er udstationeret i Afghanistan, danske soldater, som er i udenrigstjeneste, og som eksempelvis skal bruge de her droner til at lave overvågning og sikre, at der ikke holder nogen inde bag næste hold bjerge og er klar med affyringsramper, så de kan skyde dem ned med missiler og alt muligt andet.

Man kan bruge dronerne til mange ting, og jeg anerkender også, at man kan bruge dem til uetiske ting. Men det her beslutningsforslag vil jo reelt gøre, at vi ikke har mulighed for at udvikle droner til gavn for vores soldaters sikkerhed.

Kl. 16:20

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Så er det ordføreren.

Kl. 16:20

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Det er da dejligt at få et spørgsmål. Og det ville da også være fint, hvis andre spurgte. Nu er der desværre ikke så mange, der

er mødt op i salen i dag til den her vigtige debat. Men jeg kvitterer da for, at Dansk Folkeparti er engageret i sagen.

Hvorfor synes Enhedslisten, at det her er uetisk? Vi synes, at det er uetisk, fordi man anslår, at 3.200 uskyldige civile er blevet slået ihjel alene i Pakistan, et land, som hverken Danmark eller USA er i krig med. Dermed er det både i strid med folkeretten og dybt problematisk, at uskyldige civile bliver bombet ved de amerikanske militære droneangreb.

Derfor ønsker vi fra dansk side at sige, at når der ikke er en klar international regel for, hvordan man må benytte sig af droner – vi kan konstatere, at brugen af militære droner i dag slå tusinder af uskyldige civile ihjel – er det noget, vi bør tage ansvar for her i Folketinget, så bør vi sikre, at hr. og fru Jensen, når de putter deres penge i pensionskassen, ender de penge ikke i investeringer, der skaber en drone, der slår uskyldige civile ihjel rundtomkring i verden.

Det synes vi er etisk. Og vi synes, at det ikke at handle, det at sige nej i Folketinget i dag, er uetisk.

Kl. 16:22

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 16:22

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen jeg anerkender selvfølgelig, at ordføreren har lov til at have den holdning, men er det etisk at blande sig i, hvordan andre folk investerer deres penge? Er det noget, Enhedslisten skal gøre sig til smagsdommer over?

Der er nogle virksomheder og nogle privatpersoner, som virkelig mener, at droneteknologi kan bruges til rigtig, rigtig mange positive ting, ikke kun af krigsmæssig karakter, men også med hensyn til miljøovervågning og alt muligt andet, f.eks. også forureningsbekæmpelse, som vi også har kunnet se. Men ordføreren siger, at det er uetisk, at vi støtter, hvis nogle vælger at bruge penge på at støtte virksomheder, som udvikler droneteknologier.

Men netop dronerne er jo med til at sikre vores udstationerede soldaters sikkerhed. Derfor er det jo ganske underligt, at Enhedslisten netop ved at fremsætte det her beslutningsforslag egentlig gør sig til talsmand for, at vi ikke skal godkende, at man kan udvikle droner til gavn for vores udsendte soldaters sikkerhed.

Det er det, jeg altså ikke forstår. Jeg kan simpelt hen ikke få det ind i min æggeskal.

Kl. 16:23

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 16:23

Nikolaj Villumsen (EL):

Jeg prøver at gøre det klart en ekstra gang for Dansk Folkeparti, så de får ind i skallen – med ordførerens egne ord – at der er en forskel på miljøovervågning og brugen af militære droner.

Enhedslisten fremsætter i dag det her forslag rettet mod brugen af militære droner, fordi vi synes, at der er ting, der er uetiske at investere i.

Det har tidligere i debatten været oppe, SF har sagt, at det er uetisk at investere i atomvåben. Jeg er enig. Vi har en regering, som heldigvis arbejder for at se på, om man ikke kan forbyde investeringer i landminer og klyngebomber. Det synes jeg er fornuftigt. Jeg er meget enig, for jeg synes, at der er ting, der er så umenneskelige, våben, der er så umenneskelige at bruge, at vi ikke bør investere i dem, og at vi bør forbyde investeringer i dem.

Vedrørende militære droner synes jeg, at vi må konkludere, at måden, man bruger dem på i eksempelvis Pakistan, er umenneskelig og kontraproduktiv for det formål, vi har om at bekæmpe terrorisme. Kl. 16:24

Fierde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ordføreren.

Så er der ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, er det vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

34) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 117: Forslag til folketingsbeslutning om ændring af loven om Rejsegarantifonden.

Af Henning Hyllested (EL) m.fl. (Fremsættelse 10.04.2013).

Kl. 16:24

Forhandling

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 16:24

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Med det her beslutningsforslag foreslår Enhedslisten en række ændringer af loven om Rejsegarantifonden for at sikre en bedre forbrugerbeskyttelse. Bl.a. ønsker forslagsstillerne, at alle flyselskaber, både danske og udenlandske, bliver omfattet af ordningen, at alle flyselskaber stiller en garanti til Rejsegarantifonden, og at alle flyselskaber indbetaler 5 kr. pr. rejsende til Rejsegarantifonden.

Jeg er meget enig med forslagsstillerne i, at det vil være optimalt med en ordning, som omfatter alle flyselskaber, men som det ser ud i dag, er selv store udenlandske flyselskaber, som sælger mange billetter til danske forbrugere over nettet, ikke nødvendigvis omfattet.

Jeg er derimod ikke enig i, at yderligere dansk særlovgivning på området er vejen frem. Indførelse af et passagergebyr i Danmark kan meget vel vise sig ikke at være en reel forbrugerbeskyttelse af flere grunde.

For det første vil et krav om en garantistillelse fra flyselskaber være yderst vanskelig at sikre i forhold til udenlandske flyselskaber, og det skyldes primært, at det rent praktisk er meget vanskeligt at håndhæve dansk lovgivning i andre lande.

For det andet kan garantien i kombination med et passagergebyr have den konsekvens, at særligt lavprisselskaber vælger at flytte deres afgange til f.eks. Nordtyskland eller Sydsverige, hvis omkostningerne ved at flyve fra Danmark bliver for store.

For det tredje vil der være en væsentlig større risiko for, at statskassen, som i dag garanterer for rejsegarantiordningen, vil lide tab, hvis store udenlandske flyselskaber går konkurs.

Jeg vil lige give et helt konkret eksempel. Enhedslistens forslag indebærer, at alle flyselskaber og alle passagerer, der flyver fra en dansk lufthavn, er omfattet af garantien, altså både de udenlandske og danske flyselskaber og udenlandske og danske passagerer. Det betyder, at hvis et stort udenlandsk flyselskab med afgang fra Danmark går konkurs, vil Rejsegarantifonden og så i sidste ende statskassen skulle dække omkostningerne for alle rejsende med det pågældende flyselskab både de danske og udenlandske. Det er en væsentlig forskel fra i dag, og det kan meget vel blive rigtig dyrt for

den danske ordning, som reelt kommer til at holde hånden under både de udenlandske flyselskaber og de udenlandske flypassagerer.

Endelig vil flyselskaber, som har en stor andel af rejsende fra Danmark, blive pålagt en disproportionalt stor udgift, som deres konkurrenter med færre afgange fra Danmark undgår, og det vil især ramme danske selskaber.

Jeg mener således ikke, at det fremsatte beslutningsforslag vil løse de problemer, som der peges på. Tværtimod kan det vise sig, at vi ender med at have en reelt dårligere forbrugerbeskyttelse, både fordi ordningen ikke kan håndhæves over for de udenlandske selskaber, og fordi forbrugerne risikerer at få færre valgmuligheder, hvis flytrafikken flytter til andre lufthavne i udlandet.

Der er ikke nogen nemme løsninger på de udfordringer, som den nuværende garantiordning rummer. Det kommer også til udtryk i en evaluering af rejsegarantiordningen, som mit ministerium netop har gennemført. Evalueringsrapporten er udarbejdet med inddragelse af relevante interessenter på rejseområdet, og den beskriver en række problemstillinger, som er blevet rejst i forbindelse med evalueringen. Rapporten indeholder samtidig en oversigt over fordele og ulemper ved en række mulige løsningsmodeller. Men rapporten viser med al tydelighed, at der ikke kan peges på én model, som løser alle rejste problemer uden at skabe nye.

Jeg mener, at det er nødvendigt at tænke bredere, hvis der skal findes en reel løsning på udfordringerne, som beslutningsforslaget peger på, og derfor bør vi i stedet arbejde for en fælles europæisk løsning, som sikrer et ensartet beskyttelsesniveau for europæiske borgere, når de står i den situation, at det flyselskab, som de skal flyve med, går konkurs. Det vil være en løsning, der giver en reel forbrugerbeskyttelse, og en sådan fælles løsning er ikke noget, man gør sådan lige i et snuptag. Det vil selvfølgelig kræve opbakning fra de andre lande, men det vil vi prøve at afsøge mulighederne for.

Af de ovennævnte grunde kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 16:29

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er en kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:29

Henning Hyllested (EL):

Jamen jeg er da glad for, at ministeren i begyndelsen sagde, at ministeren var enig med Enhedslisten i hvert fald om ikke i andet, så i den rejste problemstilling. Jeg kan jo forstå på den rapport, der nu ligger på ministeriets hjemmeside og også på det følgebrev, der er kommet, at det er helt tydeligt, at branchen har peget på en række problemer. Så jeg kunne da godt tænke mig at vide, om ministeren her vil redegøre for, hvad det er for nogle problemer, som branchen har rejst, og hvad det er for nogle løsningsforslag, som de peger på, og som ministeren så i øvrigt ikke mener kan lade sig gøre.

Kl. 16:30

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ministeren.

Kl. 16:30

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Noget af det, jeg vil henholde mig til, og også noget af det, jeg nævnte i talen, er, at den her foreslåede ordning ikke reelt vil løse de problemer, som bliver rejst her. Det, der er behov for, er en garantiordning, som dækker f.eks. på europæisk grundlag. Derfor vil det ikke give mening at håndhæve en dansk særlov, fordi så mange flyrejsende køber rejsen i udlandet, og derfor vil vi simpelt hen stå i en uoverskuelig situation i forhold til at skulle dække et eventuelt erstatningskrav. Det var et af de eksempler, jeg nævnte i min indledende tale.

Kl. 16:31

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:31

Henning Hyllested (EL):

Jo, men altså den lovgivning, der i forvejen er omkring Rejsegarantifonden, er jo en dansk særlov. Den er i virkeligheden ret speciel, og den er jo ikke på europæisk plan, det er jo en dansk særlov. Og sådan som det fungerer i øjeblikket, virker den jo altså konkurrenceforvridende over for de selskaber, som er tilsluttet Rejsegarantifonden. Det er bl.a. et af de problemer, som vi med det her beslutningsforslag prøver at overkomme, men så må jeg spørge: Hvis ministeren mener, at det her er et fælleseuropæisk anliggende, hvor er det så lige, man kan høre, at EU er i gang med at tage nogle initiativer på det her område? Jeg kan nemlig ikke høre det. Man har på et tidspunkt i marts måned udgivet det, der hedder en meddelelse fra Kommissionen, og jeg skal da lige love for, at der jo ikke engang er tale om hensigtserklæringer i det her, der er tale om, at man vil opmuntre medlemsstaterne. Det kan næsten ikke blive ringere.

Så jeg vil gerne høre, hvad ministeren egentlig har at have sin holdning i med hensyn til, at det her skal være et fælleseuropæisk anliggende, for det kan tage rigtig, rigtig mange år, før der så sker noget, kan jeg jo forstå.

Kl. 16:32

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Så er det ministeren.

Kl. 16:32

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Jamen det, jeg også har sagt her i min indledning, er, at vi fra dansk side gerne vil tage initiativ til, at der sker noget på europæisk plan. Jeg kan ikke her og nu sige, hvornår det kan ske, men jeg kan sige, at det er noget af det, som vi vil arbejde på. Så jeg vil egentlig finde ud af, hvor det her lovforslag ligger, og hvordan mulighederne er for at følge op på den danske særlov, og så se det i forhold til en europæisk sammenhæng og derefter vende tilbage til hr. Henning Hyllested med det.

Kl. 16:33

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ministeren. Den næste er hr. Hans Christian Thoning fra Venstre.

Kl. 16:33

(Ordfører)

Hans Christian Thoning (V):

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg finder det yderst positivt, at vi nu får startet en politisk debat om nødvendigheden af at få ændret den nuværende rejsegarantifondslov. Det er uden tvivl noget, vi bør se nærmere på, og som også kræver en ændring.

Vi har en situation i dag, hvor de høje charterafgifter og garantier ikke afspejler den nuværende situation. Vi kan komme til at stå i en situation, hvor nogle rejsearrangører kommer til at dække konkurser hos flyselskaber, hvilket ikke var meningen med loven. Derudover må vi erkende, at visse flyselskaber, der i dag flyver ud af Danmark, ikke er omfattet af ordningen, hvilket i den sidste ende kan virke konkurrenceforvridende.

Derfor er der også rigtig mange gode tiltag at hente i dette beslutningsforslag, men desværre er der også punkter, der ikke behandles.

Det er positivt, at der sigtes mod at oprette et økonomisk beredskab som følge af et bidrag på 5 kr. pr. passager, ligesom det er en god idé med bagatelgrænsen på de 500 kr. pr. billet. Desværre er det

et problem i forbindelse med rejsearrangørerne. Det virker urimeligt, at garantikravet skal opretholdes over for rejsearrangørerne, uanset om købet sker via en rejsearrangør eller på egen hånd, såfremt de 5 kr. skal betales.

Derudover har vi et problem, i og med at man ikke kan kræve garantier hos alle flyselskaber og dermed forvrænge markedet. Derudover kan vi opnå nogle problemer, da det i en obligatorisk ordning bliver svært at sondre mellem privatrejsende og forretningsrejsende.

Til sidst kunne vi ønske os mere klarhed over, hvordan et rejseankenævn skal finansieres.

Intentionerne er rigtig gode, men en ændring kræver mere tilpasning samt flere overvejelser, således at nye problemer og utilsigtede konsekvenser undgås. Derfor kan Venstre ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 16:35

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:35

Henning Hyllested (EL):

Jamen jeg er da rigtig glad for, at Venstre sådan tager overvejende positivt imod beslutningsforslaget. Det vil jeg da selvfølgelig gerne kvittere for.

Hr. Hans Christian Thoning nævner nogle positive ting, men også nogle negative ting. Jeg vil bare lige høre, om det giver anledning til, at man så måske i den efterfølgende udvalgsbehandling kunne finde ud af et eller andet sammen på tværs af partierne og måske mellem alle partierne, da jeg også bemærkede, at ministeren trods alt havde visse positive bemærkninger til beslutningsforslaget.

Kl. 16:36

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 16:36

Hans Christian Thoning (V):

Det er også det, jeg har givet udtryk for. Altså, der er rigtig positive elementer i det, der er bare nogle mangler, som vi mangler at få afdækket. Og det hørte jeg også ministeren sige.

Så i debatten her i eftermiddag synes jeg da, at hr. Henning Hyllested skal lytte til, hvad der bliver sagt, og så måske prøve at fremføre nogle af de problemstillinger, som der har været tale om, og så efterfølgende egentlig prøve at imødegå dem og se, hvordan vi kan få håndteret det her.

Kl. 16:36

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:36

Henning Hyllested (EL):

Det vil jeg så prøve. Og så vil jeg også høre: Er der ting i beslutningsforslaget, som Venstre finder er fuldstændig uspiselige?

Kl. 16:36

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 16:36

Hans Christian Thoning (V):

Jamen det synes jeg vi skal tage efterfølgende. Vi gør det på den led. Og som jeg før har sagt – og det synes jeg også jeg hørte på ministeren – er der en afklaring, der skal ske på visse områder. På baggrund af det synes jeg, at der er noget arbejde, der foreligger. Men som jeg

egentlig startede med at tilkendegive, finder jeg, at det er udmærket, at vi har taget hånd om det her.

KL 16:37

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Mette Reissmann fra Socialdemokraterne.

Kl. 16:37

(Ordfører)

Mette Reissmann (S):

Indledningsvis vil jeg gerne understrege, at det er centralt for Social-demokraterne at sikre en god forbrugerbeskyttelse. Det gælder naturligvis også for rejsende, der kan risikere at strande i udlandet eller skulle betale egen hjemrejse, hvis det flyselskab, som man er rejst ud med, har købt billet hos, går konkurs under den her konkrete rejse. Vi har desværre set alt for mange eksempler på, at det sker, og det kan vi ikke leve med, og derfor har Socialdemokraterne tidligere også været med til at udvide Rejsegarantifonden.

Vi var med til at indføre en model på området, der trådte i kraft i januar 2010, og modellen var dengang udtryk for det muliges kunst, hvor vi hos Socialdemokraterne bl.a. udtalte os kritisk over for, at rejsegarantien udelukkende dækker flyrejser foretaget med selskaber, der er etableret i Danmark. Men modellen var dengang et skridt i den rigtige retning, og derfor stemte vi for, i øvrigt sammen med resten af Folketinget. Kritikken viste sig ellers berettiget, for efter Norwegiandommen i 2012 ved vi, at netop etableringen af et selskab langtfra gælder alle flyselskaber, der opererer i Danmark. De fleste flyselskaber annoncerer på internettet, og det er jo også sådan, at forbrugernes købsadfærd har ændret sig, og de fleste af os bestiller vores flyrejser over nettet, bl.a. også hos mange selskaber, der ikke har kontor i Danmark. Så med andre ord lever de nuværende regler ikke op til formålet i den oprindelige lov og sikrer ikke forbrugerbeskyttelsen af mange danskere, og den nuværende lovgivning er derfor utidssvarende og tager ikke højde for, hvordan salgssituationen er.

Men med B 117, som vi behandler her i dag, har Enhedslisten foreslået en ny model. Det er prisværdigt, og det er også nødvendigt, men desværre medfører den foreslåede model en række nye problemer.

For det første er der en omkostningstung model, særlig for danske flyselskaber. Erhvervs- og Vækstministeriet vurderer, at der skal opbygges en fond i størrelsesordenen 500-700 mio. kr., idet den foreslåede ordning også vil gælde, når meget store udenlandske flyselskaber går konkurs. Derudover skal den danske statskasse eventuelt gå ind og dække de meromkostninger, der måtte være. Eftersom den foreslåede gebyrordning fokuserer på rejsende fra danske lufthavne, vil det fortrinsvis ramme flyselskaber, der opererer meget i Danmark, dvs. danske flyselskaber, og det vil altså sige tab af konkurrenceevne for danske virksomheder.

For det andet vil det også være svært at håndhæve den foreslåede ordning. Det drejer sig især om forslaget om en garantiordning, og det vil faktisk reelt være umuligt for Rejsegarantifonden at håndhæve sådan et krav over for udenlandske selskaber.

For det tredje vil Danmark, såfremt man indførte den foreslåede ordning, forbryde sig mod internationale forpligtelser. Som følge af Chicagokonventionen er Danmark nemlig ifølge Trafikstyrelsen forpligtet til at modtage fly fra andre lande i danske lufthavne uden at stille særlige krav eller lægge særlige hindringer i vejen. Derfor kan der ikke indføres en licensordning eller bødestraf eller andre sanktioner, uden vi kommer på kant med konventionerne. Derudover skal Danmark overholde EU-forordningen om passagerrettigheder.

Så alt i alt er det derfor ikke muligt at indføre den model på området uden om EU, og det er da også her, løsningen skal findes. Problemet er af grænseoverskridende karakter, og derfor bør løsningen også findes i fælleseuropæisk regi. Socialdemokraterne opfordrer

derfor regeringen til at kæmpe for en fælleseuropæisk løsning, der sikrer forbrugerne bedre beskyttelse. Derfor støtter Socialdemokraterne ikke beslutningsforslaget.

Kl 16:40

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er en kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:40

Henning Hyllested (EL):

Det var ærgerligt, men det havde jeg selvfølgelig også forventet. Jeg vil sige, at det lader til, at EU bliver sådan en skraldespand, for det er næsten ligemeget, hvad vi snakker om herinde, om det er cabotage, eller hvad det er, så bliver EU undskyldningen for, at vi må afvente, fordi det skal være et fælleseuropæisk foretagende. Jeg har, allerede da ministeren holdt sin tale, nævnt, at det her kan komme til at tage rigtig, rigtig mange år med det tempo, som EU-Kommissionen holder i øjeblikket.

Jeg vil gerne vide, hvordan Socialdemokraterne og fru Mette Reissmann vil komme den konkurrenceforvridning, som i øjeblikket ligger i den nuværende ordning, til livs. Nogle flyselskaber er tilsluttet Rejsegarantifonden, men et firma som f.eks. Norwegian, som efterhånden er næststørst i Danmark, behøver ikke være tilsluttet, fordi de ifølge dommen fra Østre Landsret ikke har et fysisk salgssted, eller hvad det hedder, i Danmark. Hvordan vil man fra socialdemokratisk side komme den konkurrenceforvridning, der er tale om, til livs?

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 16:41

Kl. 16:41

Mette Reissmann (S):

Hr. Henning Hyllested har da ret i, at det er en uholdbar situation, at der forekommer den uhensigtsmæssighed, som hr. Henning Hyllested nævner. Altså, man kunne jo bl.a. spørge hr. Henning Hyllested, om han, hvis han ønsker, at den konkurrencemæssige situation skal ophøre, ville være interesseret i, at vi bare bragte ordningen tilbage til start, således at forstå, at det alene var direktivet, der fandt anvendelse, og vi så gik tilbage til retstilstanden før 2010. Det tror jeg ikke hr. Henning Hyllested ville synes var en god idé, henset at forbrugerbeskyttelsen dermed alt andet lige ville blive forringet.

Jeg synes jo, at jeg, uagtet at det er et nobelt og sympatisk udgangspunkt, hr. Henning Hyllested har valgt at tage i sit beslutningsforslag, har nævnt så mange ting, som desværre betyder, at der er forhindringer på vejen, som skal ryddes væk, før vi kommer derhen, hvor vi dels kan højne forbrugerbeskyttelsen og dels kan sikre, at der er en korrekt og hensigtsmæssig konkurrencesituation.

Kl. 16:42

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Så er det hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:42

Henning Hyllested (EL):

Jeg regner med, at fru Mette Reissmann er opmærksom på – det er i hvert fald gentaget i det følgebrev, som ministeren har sendt ud sammen med rapporten – at der er bred enighed blandt interessenterne, hvilket i det her tilfælde vil sige branchen meget bredt, at ordningen på flyområdet ikke fungerer hensigtsmæssigt. Så må man jo handle, og så kan man selvfølgelig godt bruge skraldespanden, der hedder EU, og sige, at o.k., vi hælder det ned i EU, og så sker der i øvrigt ikke noget i rigtig mange år.

Forslaget tager jo sigte på at dække de flyrejsende. Det tager jo sådan set ikke sigte på at dække flyselskaberne. Det tager sigte på at dække de flyrejsende, der kommer i klemme ved eventuelle konkurser, ved at opkræve 5 kr. pr. billet. Der er ikke noget som helst i EU, i forordninger eller noget som helst, der forhindrer Danmark i på den måde at gå enegang. Det var dog en løsning på problemet.

Kl. 16:43

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 16:43

Mette Reissmann (S):

Jeg er helt bekendt med ordningens beskyttelsesniveau, når det kommer til forbrugerne, så hr. Henning Hyllested behøver ikke at være bekymret for, om jeg skulle have misset den pointe.

Jeg vil sige til hr. Henning Hyllested, at i det her tilfælde er det jo netop, fordi vi er bekendt med, hvad det er for nogle ting, der er i øjeblikket. Vi har, som ministeren jo sagde i sin tale, haft en evaluering af hele ordningen, og deraf fremgår det jo desuden også meget tydeligt, at det ikke er i overensstemmelse med den oprindelige lov, det er ikke i overensstemmelse med det forbrugerbeskyttelsesniveau, man gerne ville have haft. Der er sket nogle ting. Der er kommet en dom i juli 2012, som er kommet på tværs, og derfor er det jo også, at man bliver nødt til at se på, hvordan vi så inden for den givne realitet, den givne virkelighed kan agere, sådan at vi ikke skal stå her om et år igen og diskutere de her ting. Det kræver naturligvis også, at alle partierne drøfter det i udvalget under udvalgsbehandlingen, men samtidig også inddrager de relevante interessenter.

Kl. 16:44

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti.

Kl. 16:45

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Som andre ordførere har sagt før mig, er det jo et beslutningsforslag, som vækker relativt stor sympati over næsten hele det politiske spektrum her i Folketinget. Man skal selvfølgelig kreditere Enhedslisten for, at det nu langt om længe er lykkedes at fremsætte et beslutningsforslag, som nyder stor respekt her i Folketinget. Det er jo ikke hver dag, vi oplever det.

Jeg synes jo grundlæggende, det her beslutningsforslag klart vidner om, at der er et stort problem, når man kigger på det med forbrugerpolitiske øjne. Det er jo rigtigt, som jeg tror også ministeren var inde på, at købsmønstrene har ændret sig markant. Langt flere shopper i bogstaveligste forstand rundt på internettet og køber selv deres rejseprodukter i dag. De kan selv printe deres billetter ud, og de kan selv krydse af ved, om de vil have service ombord, om de vil have 1. klasse, eller om de vil ned og sidde på standardpladser og alt muligt andet. Det har man mulighed for at gøre i dag, og man har også mulighed for at søge på forskellige søgemaskiner, som finder de produkter, man efterspørger.

Alt det her betyder jo selvfølgelig, at når det går galt, når der er virksomhedskonkurser, når der er flyselskaber, der går ned, eller rejsebureauer, der går ned, så har det igennem de senere år været sådan, at man relativt ofte har kunnet se, at det har givet problemer for en lang række af rejselystne kunder. I Dansk Folkeparti ville vi jo sådan set gerne have, at vi fik en lovgivning, som viste en langt større gennemsigtighed set i forhold til, hvad for nogle rettigheder man egentlig har som forbruger, når man køber en rejse.

Hvis vi kigger på reglerne i forhold til Rejsegarantifonden, altså de her regler i forbindelse med pakkerejser, vil vi se, at det jo i dag er sådan, at man både skal have bestilt rejse og overnatning, for at

man bliver omfattet. Ligeledes er det jo sådan, at hvis man køber flybilletter alene, så risikerer man ofte, at man mister sine penge. Og man oplever også, at folk ikke er blevet tilbudt – eller i hvert fald ikke har oplevet, at de er blevet det – at købe en konkursforsikring til 20 kr., eksempelvis i forbindelse med køb af de her flybilletter.

Vi har også et andet helt stort problem, og det er også noget, som flere har været inde på, nemlig at vi har en række godkendte flyselskaber, som er registreret i Danmark – jeg tror, det er 23 selskaber, der er – og så har vi nogle ganske store selskaber, som opererer i Danmark, eksempelvis Norwegian, som det blev sagt, som ikke er godkendt som danske flyselskaber, men som opererer i de danske internationale lufthavne, både fra Billund og fra København. Det giver altså alt i alt et ret mudret billede, og vi oplever jo alle sammen, at det er det, som folk har problemer med forstå.

Så vi ville jo sådan set gerne støtte det her beslutningsforslag ved at sige, at vi ikke skal gå videre med det her på den måde, som ministeren siger vi skal, nemlig ved at parkere det hele i EU. Det, vi skulle gøre, var måske hellere at få en fælles beretning i udvalget, hvor vi så kan få beskrevet, hvad der egentlig skal til, for at få de her ting highlightet samlet set, så vi kan finde ud af, hvad vi egentlig har af muligheder for at handle uden at ødelægge den danske konkurrenceevne set i forhold til andre internationale flyselskaber.

For den anden balance, vi skal huske på, er jo, at de danske virksomheder ikke skal stilles dårligere end deres kolleger i andre lande. Men det er efter Dansk Folkepartis opfattelse nogle spørgsmål og nogle udfordringer, som vi sagtens kan håndtere her i Folketinget. Og jeg vil i hvert fald anbefale, at vi kommer i gang med at få beskrevet de her ting nærmere i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Jeg tror også, at det var Venstres ordfører, der var inde på det her med, at det jo også kan være en sondring, og det kan være svært for folk at forstå det her med, hvornår en rejse er købt som privat, og hvornår den er købt som en erhvervsrejse. For vi ved jo godt, at hvis man rejser eksempelvis til Wien med sit arbejde og skal til et møde, så kunne det godt være, man valgte at blive der par dage længere for at overvære en koncert eller andet.

Så er man jo pludselig ude i sådan en gråzone, i forhold til hvad det egentlig er for en billet, man har købt, altså om det er en erhvervsbillet, om det er en privat billet, eller hvad det egentlig er, og om man er underlagt den her lovgivning. Derfor synes jeg også, det er vigtigt, at vi får tænkt det ind i det her arbejde at få sidestillet private flybilletter med erhvervsbestilte flybilletter.

Men alt i alt er det noget, som vi i Dansk Folkeparti mener vi sagtens kan håndtere, og under alle omstændigheder er der en situation på hele flymarkedet og hele rejseområdet, som gør, at vi nødt til at få en revision af Rejsegarantifondens betingelser. Det skulle være ordene.

Kl. 16:49

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ordføreren. Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger. Jeg giver ordet videre til næste ordfører, hr. Andreas Steenberg fra De Radikale.

Kl. 16:49

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

I Radikale Venstre synes vi også rigtig godt om Enhedslistens ønske om at sikre danske flyrejsende mod konkurser. Da jeg så læste beslutningsforslaget, kom jeg til at tænke over, at det jo egentlig sker ganske ofte, at et flyselskab går konkurs, og folk derfor mister den flybillet, de har købt.

Danmark har en garantiordning for danske selskaber eller rettere selskaber, der er registreret i Danmark, men ikke for flyselskaber, der ikke er registreret i Danmark. Selv om vi deler det politiske ønske hos Enhedslisten, så synes vi, at det her er en sag, der skal ordnes i EU, og det gør vi af en række grunde. Danmark er for lille et land til rent økonomisk at dække rejser for store internationale selskaber. Vi er også for små til at opkræve skatter eller afgifter i alle mulige andre lande end vores eget. Ud over det kunne danske særregler på det her område også få den negative konsekvens, at mange ruter ville flytte til Hamborg eller Sverige. Så taber vi indtjening i Danmark og ruter, som vores erhvervsliv nyder godt af, og forbrugerne vil jo ikke være beskyttet alligevel.

At flyselskaber går konkurs er et europæisk problem, og derfor er det her er en oplagt sag for EU at beskæftige sig med. Som jeg har forstået, er EU i gang med at lave nye aftaler om ny lovgivning på det her område. Vi mener, at Danmark bør arbejde for, at flyrejser kommer ind under det såkaldte pakkerejsedirektiv, og vi håber, at Enhedslisten vil støtte os i den sag, men som det ligger her, kan vi ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 16:51

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

En kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:51

Henning Hyllested (EL):

Det er til den her bemærkning, som også ministeren kom med, om, at det her jo kan flytte flyruter ud af Danmark. Næh, det kan også have den modsatte virkning i virkeligheden. Det kan jo være, at det bliver så attraktivt, når der findes en beskyttelse, at flyve ud af en dansk lufthavn, for det er det, forslaget går på, altså at det er rejsende ud af danske lufthavne. Det kan være, det bliver så tiltrækkende at flyve ud af en dansk lufthavn, at man derfor siger: Jamen så tager vi da med et flyselskab, der flyver fra Danmark, og så kan det blive ganske interessant.

Det ved jeg ikke om ordføreren er opmærksom på.

Kl. 16:52

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren

Kl. 16:52

Andreas Steenberg (RV):

Jeg tror, at uanset hvad vil der være danskere, der vælger f.eks. lufthavnen i Hamborg, og det er der jo allerede i dag. Det er jo sådan set et rigtig godt eksempel på, hvorfor det vil være en god idé at have de her regler på europæisk plan, for på grund af pris og alt mulig andet – direkte flyruter og andre forhold, som er vigtige for forbrugerne – er der jo danskere, der allerede i dag vælger en international lufthavn. Vi har også mange, der vælger at flyve til en lufthavn fra Danmark, men så flyver videre med det samme selskab eller et andet selskab på en ny rute, altså skifter fly, og det synes jeg viser, at det vil være godt at have det her på internationalt plan.

Jeg tror og deler ministerens bekymring for, at nogle selskaber vil fravælge Danmark som hjemsted for flyruter, hvis de synes, det bliver besværligt på grund af danske særregler.

Kl. 16:53

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Henning Hyllested.

Kl. 16:53

Henning Hyllested (EL):

Jo, jo, ideelt set ville det selvfølgelig være rigtig godt, hvis man kunne lave det her på internationalt plan, det er klart. Jeg anerkender også, at EU har nogle bestræbelser i gang; de går så mere på forordningen om overbookning og forsinkelser og går ikke så meget på konkurssikring – eller det gør de slet ikke faktisk.

Der er det bare, jeg siger: Fint nok, at man prøver på internationalt plan. Men nu drejer det her beslutningsforslag sig altså rent faktisk om flyrejsende, der flyver ud af en dansk lufthavn. Og der er intet som helst, der forhindrer Danmark i at vedtage de her særregler, så jeg kan ikke forstå, hvorfor man absolut vil afvente EU. Som jeg også gjorde opmærksom på over for ministeren, har man på et tidspunkt i marts måned sendt en meddelelse ud, som går på, at man vil opmuntre medlemslandene. Så langt er man kommet i EU på det her område.

Som jeg siger: Det kan tage rigtig, rigtig mange år, og der kan komme rigtig, rigtig mange flyrejsende ud af danske lufthavne i klemme i den mellemliggende tid.

Kl. 16:54

Fjerde næstformand (Anne Baastrup): Ordføreren.

Kl. 16:54

Andreas Steenberg (RV):

Jeg vil gøre lidt op med noget af det, hr. Henning Hyllested sagde tidligere, nemlig at EU var sådan en skraldespand. Jeg er meget stor tilhænger af Den Europæiske Union, netop fordi der er udfordringer, som går på tværs af grænser. Og det her er jo netop en udfordring, der går på tværs af grænser, for der er jo mange danskere, der skal med et eller andet fly fra en anden lufthavn end en dansk, og derfor synes jeg, det er helt logisk, at det her skal foregå på internationalt plan.

Jeg mener ikke, at det er nogen god idé, at vi laver danske særregler, og jeg tvivler også på, at vi kan levere reel forbrugerbeskyttelse fra en lille stat som Danmarks side over for meget, meget store internationale selskaber. Jeg tror ikke på, at vi kan lave et eller andet, der gør, at nogle regler gør sig gældende i hele verden, bare fordi vi har gjort det i Danmark. Det er derfor, jeg mener, at EU er en god idé, og at det her er en oplagt sag for EU.

Kl. 16:55

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Jonas Dahl fra SF

Kl. 16:55

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

I SF deler vi i Enhedslistens overordnede intention med beslutningsforslaget, nemlig at så mange flyselskaber som muligt bør være omfattet af Rejsegarantifonden, så forbrugerne ikke lades i stikken, når et flyselskab går konkurs, for det vil da være godt, hvis de mange udenlandske flyselskaber, som i dag driver forretning i Danmark og flyver med danske rejsende, bliver omfattet af Rejsegarantifonden. Det vil uden tvivl give forbrugerne en bedre beskyttelse, end de har i dag.

Alligevel stiller vi os i SF tvivlende over for de tiltag, som Enhedslisten slår ned på her i dag, simpelt hen fordi vi i tvivl om, om det er den rette medicin. Vi må erkende, at vi lever i en globaliseret verden, og det gælder ikke mindst i forhold til flyselskaber. Der er en risiko for, at mere restriktive regler her i Danmark vil føre til, at hele flyselskaber eller bestemte afgange flytter til lufthavne i vores nabolande, som i øvrigt også den radikale ordfører var inde på.

Derudover kan et krav om, at Rejsegarantifonden også skal dække udenlandske selskaber og rejsendes omkostninger, blive uforholdsmæssig dyrt, hvis et stort udenlandsk selskab går konkurs. Vi kan samtidig få svært ved at håndhæve reglerne over for selskaber, som ikke er fysisk placeret i Danmark. En indførelse af særlige danske regler på området, kan derfor vise sig at give flere ulemper end fordele og ikke give forbrugerne en bedre beskyttelse, end de har i

Vi har netop gennemført en evaluering af garantiordningen, som viser, at der ikke er nogen nem vej, som løser alle problemerne på en gang, og derfor er løsningen også en fælles europæisk løsning. Det vil sikre en forbrugerbeskyttelse i alle europæiske lande, når et flyselskab går konkurs, og det vil give en langt bedre forbrugerbeskyttelse, end hvis vi fra dansk side forsøger os med en lappeløsning, som kun vil give nye udfordringer.

Det at finde en fælles løsning i EU er selvfølgelig ikke noget, som bare ligger lige for, men vi bør fra dansk side sætte alle kræfter ind på at finde en løsning på europæisk niveau, som netop vil give forbrugerne den reelle forbrugerbeskyttelse, som Enhedslisten efterspørger.

SF kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 16:57

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:57

Henning Hyllested (EL):

Hr. Jonas Dahl siger, at han ikke mener, at det er den rette medicin, som Enhedslisten foreslår i det her beslutningsforslag. Så kan man spørge: Hvad er så den rette medicin?

Man kan sige, at den rapport, der er kommet fra ministeriet i dag, og som ligger på hjemmesiden, opridser en række fordele og ulemper ved den nuværende ordning og konstaterer så i øvrigt, at branchen er groft utilfreds med den måde, det bliver kørt på.

Nu har jeg ikke fået nærlæst rapporten hele vejen igennem, men der er, så vidt jeg kan se, ikke rigtig mange initiativer. Det havde måske også klædt ministeren at komme her i dag og sige: Jamen så prøver vi at tage nogle initiativer, og de går i den og den retning.

Det eneste, man har henvist til, er EU. Og som jeg tidligere har været inde på, kan det tage rigtig mange år, og man bliver altså nødt til ligesom at have nogle mål, man kører efter der. Det havde måske kvalificeret debatten, hvis man havde fået lidt at vide om det.

Kl. 16:58

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 16:58

Jonas Dahl (SF):

Sådan som jeg har forstået det, viser rapporten netop med al tydelighed, at det ikke er en ensidig model, som er løsningen på det her.

Jeg er med på, at Enhedslisten ser lidt sort, når vi snakker om EU, men jeg tror sådan set på, at EU er bedst til at håndtere de her løsninger, også fordi, som den radikale ordfører var inde på, der er mange af os jyder, som kører til Hamborg, fordi det er nemmere at flyve fra Hamborg, end det er at flyve fra København. Skal jyderne så være mindre dækket end dem, der bor i Københavnsområdet?

Der rejser sig altså en hel stribe andre problemstillinger, som man er nødt til at forholde sig til. Derfor er løsningen altså at finde nogle fælleseuropæiske løsninger, som både dækker de flyselskaber, som flyver inden for Europa, og de passagerer, som alt andet lige også krydser grænserne, når de bevæger sig ind i flytrafikken.

Kl. 16:59

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:59

Henning Hyllested (EL):

Nu spurgte jeg jo netop til, hvad hr. Jonas Dahl mente med den rette medicin. Jeg spurgte jo netop til SF's holdning. Altså, det er jo meget godt hele tiden at henvise til, at det skal foregå på europæisk plan, så er man herligt fri for at sige ret meget mere.

Men jeg kunne da godt tænke mig at høre eller få løftet sløret for, hvad SF's holdning så er til, hvad der er den rette medicin. Hvad er det for nogle krav, man vil gå ned i EU med og slås for og sige er det, der skal løse problemerne? Er det nogle af de ting, som ligger i Enhedslistens beslutningsforslag, så sig det dog! Eller er det noget helt tredie?

Som jeg tidligere har sagt, selv om man ikke kan lide at høre det, synes jeg, at det er lidt for nemt bare at henvise til den store skraldespand, der hedder EU. Så er man da herligt fri for selv at fortælle, hvad man står for.

Kl. 16:59

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 16:59

Jonas Dahl (SF):

Jamen jeg synes ikke, at EU er en skraldespand. Jeg synes, at der er nogle problemer i EU, det vil jeg da gerne medgive. Men jeg synes også, at der er en række fordele, hvor man kan benytte EU, i sidste ende til gavn for forbrugerne. Jeg synes, at det her er et af de eksempler, hvor man kan sikre et ensartet beskyttelsesniveau for alle de europæiske forbrugere og alle de europæiske borgere, som benytter sig af at rejse med et flyselskab.

Det er sådan set det, der er det afgørende. For i det øjeblik et flyselskab går konkurs, er der jo ikke forskel på en tysker og en dansker, så er alle sammen stillet i den samme situation. Derfor handler det her jo om at sikre både tyskeren og danskeren og i øvrigt alle andre europæiske borgere på den samme måde, således at vi sikrer os, at vi rent faktisk får understøttet, at der er en flytrafik, som fungerer, også i de tilfælde, det ulykkelige skulle ske, at et selskab går konkurs.

Men i sidste ende beskytter vi forbrugerne, og det er sådan set det afgørende for SF. Når ordføreren spørger ind til det, vil jeg sige, at jeg sådan set synes, at det er det, der er det centrale.

Vi taler forbrugernes sag i det her spørgsmål. Derfor handler det om at finde nogle europæiske løsninger. Hvad gør vi, i det øjeblik et selskab, som flyver ud af Danmark, ikke er registreret i Danmark? Skal den danske stat så til at sagsøge konkursboet? Der er sådan en masse problemer, som tegnes op i det her. Jeg tror på, at en fælleseuropæisk løsning er den rigtige.

Kl. 17:00

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Tak. Jeg siger tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Mette Bock fra Liberal Alliance.

Kl. 17:01

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Tak for det. Vi er i Liberal Alliance sådan set enige med Enhedslisten i, at der kan være brug for at få revideret den gældende lov. Den er lidt tilfældig og lidt rodet, og derfor ser vi frem til, at man forhåbentlig kan få en drøftelse af, om man kan få ændret på de her ting.

Når vi alligevel ikke kan støtte forslaget, som det ligger her, skyldes det flere ting.

For det første er den model, som ligger her, jo en model, som i meget høj grad relaterer sig til flyselskaberne. Og man kunne måske også få kigget på rejsearrangørerne for at se, om der er noget at kigge på i den forbindelse.

Dernæst synes vi også, at det er vigtigt, at forbrugerne får de bedst mulige og mest gennemskuelige regler på det her område. Men det er sådan, at på en lang række områder vil forbrugerne lide et tab, hvis man køber en ydelse af en virksomhed, som skal leveres i fremtiden, og virksomheden så går konkurs, inden leverancen har fundet sted.

Endelig kan man vel også sige, at man ikke generelt vil stille forbrugeren bedre ved det her forslag, fordi de omkostninger, som man pålægger flyselskaberne, med stor sikkerhed – det tror jeg hr. Henning Hyllested vil være enig i – vil blive væltet over på forbrugerne. Så det, man opnår, er altså alene, sådan som det ligger her, at man tvinger forbrugeren til at forsikre sig. Og der synes vi faktisk at der skal være en valgmulighed.

Det kan selvfølgelig på nogle områder være meget fornuftigt, at man tvinger forbrugerne til at forsikre sig, hvis konsekvenserne af det, som man kræver forsikring imod, er uoverskuelige for den enkelte forbrugers private økonomi. Det er det, der som regel gælder ved andre lovpligtige forsikringer. Men vi synes ikke rigtigt, at det kan siges at være tilfældet her. For selv om en aflysning af en sommerferie selvfølgelig er ærgerlig og kan være dyr, kan det jo ikke siges at være en bombe under privatøkonomien.

Vi synes også, at man i den her forbindelse skal kigge på de danske virksomheders konkurrenceevne i en international sammenhæng. Hvis det her forslag bliver gennemført, som det ligger nu, vil det faktisk betyde ringere konkurrenceevne for de danske virksomheder.

Så alt i alt synes vi, at Enhedslistens initiativ er ret fornuftigt, men sådan som modellen er nu, er det omkostningstung, den indeholder elementer af tvang, som vi ikke bryder os om, og vi ser det faktisk også sådan, at det kan føre til større offentlige udgifter. Af disse grunde kan vi ikke støtte beslutningsforslaget, som det ligger her

Kl. 17:03

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:03

Henning Hyllested (EL):

Det var lige til fru Mette Bocks bemærkning om valgmuligheden og det, at man her bruger, om jeg så må sige obligatorisk ordning. Det er fuldstændig rigtigt, det er sådan set meningen med forslaget. Og det er netop ud fra, at det jo er en af de ting, der ikke har fungeret i den gamle ordning. Det er jo i virkeligheden ganske, ganske få flyrejsende, der har forsikret sig – af mange forskellige årsager, men først og fremmest fordi det har været rigtig besværligt at finde frem til de der konkurssikringer.

Jeg gør opmærksom på, at ud af 11 millioner passagerer ud af danske lufthavne i 2011, var der 125.000, der havde tegnet en konkursforsikring. Det siger vel et eller andet. Da Cimber Sterling gik konkurs, var det 6 pct. – og man kan sige: heldigvis for udbetalingen – af de rejsende hos Cimber Sterling, der havde tegnet en konkursforsikring. Ellers havde det måske kostet 200 mio. kr. for Rejsegarantifonden. Men det viser måske i virkeligheden et af de helt store problemer, som man jo så ikke løser ved, at det er frivilligt.

Kl. 17:04

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 17:04

Mette Bock (LA):

Jeg er helt med på, at det skal gøres lettere og tydeligere, hvordan man forsikrer sig, hvis man køber en rejse. Det vil vi meget gerne være med til at kigge på. Men når det er sagt, afspejler den her diskussion måske en grundlæggende forskel i Enhedslistens og Liberal Alliances syn på, hvad det er, staten skal i forhold til den enkelte borger. Enhedslisten ønsker tvang, vi ønsker frivillighed på et oplyst grundlag

Jeg undrer mig også over, at der ikke er flere, der tegner en rejseforsikring, men vi har altså tillid til, at det må være borgernes valg. Det er ikke noget, staten skal tvinge ned i halsen på den enkelte borger.

Kl. 17:05

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:05

Henning Hyllested (EL):

Der var også en anden bemærkning, som jeg faldt over. Der er også andre ordførere, der har været inde på det, nemlig at det måske kan føre til en ringere konkurrenceevne. Det kommer jo an på, hvad man anser konkurrenceevne for at være. Jeg tror, det er en sammensat størrelse; jeg tror ikke bare, det er prisen. Det er selvfølgelig afgørende, men det er jo ikke bare prisen. Det kunne jo være, at det, at man i Danmark, når man flyver ud af en dansk lufthavn, har en konkursforsikring, simpelt hen obligatorisk, kunne være et konkurrenceelement og en inspiration i øvrigt for andre lande. Men det kunne da være et konkurrenceelement, som betød, at i stedet for at vi tager fra Billund til Hamborg, så tager nordtyskere til Billund og flyver ud af Billund, fordi de der er konkurssikret.

Kl. 17:05

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 17:05

Mette Bock (LA):

Der er rigtig, rigtig mange elementer, der spiller ind, når borgeren skal træffe et valg. Noget er økonomien, noget er den service, der leveres, og noget er måske også den tid, der skal bruges. Og jeg er helt sikker på, at rejsende, som tager afsæt i Tyskland, som et af elementerne også vil kigge på, hvor lang tid det tager, ligesom vi som jyder – hr. Henning Hyllested er jo jyde, ligesom jeg er – kigger på, hvis vi tager til Hamborg, hvorfor vi så gør det. Det gør vi så måske, fordi det er hurtigere at tage til Hamborg, end det er at tage til København, selv om der også er omkostninger forbundet med det.

Så der er jo rigtig mange elementer i det, og jeg tror ikke, at vi som lovgivere er de bedste til at træffe de valg på forbrugerens vegne. Det tror jeg forbrugeren selv skal overlades til.

Kl. 17:06

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 17:06

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Det Konservative Folkeparti er enig med forslagsstillerne i, at vi skal arbejde for den bedst mulige beskyttelse af forbrugere, når man køber varer ind, i det her tilfælde flyprodukter, men vi synes ikke, at forslaget rammer plet. Derfor er vi imod forslaget.

For det første er det sådan, at når man ser på den virkelige verden, er den virkelige verden altid lidt mere kompliceret end den verden, man prøver at beskrive på et stykke papir, hvor man gerne vil gøre nogle gode ting.

I det her tilfælde handler det jo om flyselskaber, som er hjemmehørende i andre lande end Danmark. Det kan være i lande, som det er vanskeligt at kommunikere med. Lad os tage et konkret eksempel med Cimber Sterling, da de gik konkurs. Jeg hørte for øvrigt til de mennesker, som ikke fik tegnet sådan en konkursforsikring og krydset af i rubrikken, så jeg var blandt de 94 pct., som mistede nogle familiebilletter, da jeg skulle rejse med familien med Cimber Sterling, men det var jo så mit eget personlige valg.

Men Cimber Sterling blev jo så købt af et selskab, som, uden at nævne det konkrete land, var hjemmehørende i et land, som Danmark ikke har de allerbedste relationer til, og det betød, at det ville have været en svær forhandling og også en svær måde at kommunikere med det land på og det selskab på. Så det, at man altså er hjemmehørende i andre lande, som vi normalt ikke har de tætte samarbejdsrelationer med, vil gøre det meget vanskeligt at lave sådan en garantistillelse.

Det andet element – og det har ordføreren for forslagsstillerne jo selv anfægtet i forhold til flere ordførere, der har nævnt det heroppefra, men jeg tror nok stadig væk, at det er en realitet, når man snakker med lufthavnene, og når man snakker med flyselskaberne – er, at hvis vores rejser bliver dyrere i Danmark, og det bliver de jo med forslagsstillernes forslag, uanset hvor mange penge det handler om, bliver de dyrere, så er det et konkurrenceparameter. Lad os tage det eksempel, der var.

Regeringen eller i hvert fald et par af regeringspartierne legede, før de kom i regering, med mange forskellige ting, men en af de ting, som de legede med, var, at man skulle betale en ny form for luft-havnsafgift. Det blev heldigvis ikke til noget, fordi der også var oprør i regeringspartierne omkring de her ting, men det blev heldigvis ikke til noget. Der kunne man dokumentere sort på hvidt specielt også fra Kastrup, at det ville koste arbejdspladser, og det ville koste afgange, og det ville koste passagerer.

Så uanset hvad man lægger oven på, fordi flypriser efterhånden er udsat for intensiv konkurrence med de nye lavprisselskaber – og godt for det, det viser, at konkurrence hjælper, for priserne kommer ned i meget lavere niveauer – vil det betyde noget i konkurrencen med Hamborg, med Malmø og med den nye lufthavn i Berlin og måske også andre destinationer. Så derfor vil det, hvis man spørger aktørerne selv ude i den verden, og det er både flyselskaber og lufthavne i Danmark, uden nogen som helst tvivl have en implikation, når man forhøjer prisen. Så vil man miste arbejdspladser, man vil miste udvikling i Danmark, hvis man også mister flyruter.

Så vores svar er, at man løser det her på fælleseuropæisk plan. Det kan være gennem pakkerejsedirektivet, og det kan være gennem mange forskellige andre forhold, men det er ikke noget, vi solo skal kunne løse i Danmark; for det første kan vi ikke løse det, og for det andet vil det have negative beskæftigelsesmæssige og destinationsmæssige konsekvenser.

Så Det Konservative Folkeparti er imod beslutningsforslaget fra Enhedslisten.

Kl. 17:10

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ordføreren. Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:10

Henning Hyllested (EL):

Ja, det er – jeg vil næsten sige igen – til bemærkningen om konkurrenceevnen. Jeg anerkender selvfølgelig, at prisen er et væsentligt konkurrenceparameter, men vi snakker her om en afgift på 5 kr. pr. flysæde. Hvad angår den frivillige ordning, er det 20 kr., altså det, der skal udbydes obligatorisk, men som er frivilligt for passageren. Det er altså 20 kr. Alt tyder på i forbindelse med de undersøgelser, der har været, at det ikke er den pris, der skræmmer de flyrejsende, det er hele bøvlet med overhovedet at finde frem til at tegne sådan en konkursforsikring. Jeg ved ikke, om det er derfor, hr. Brian Mikkelsen har haft problemer med at finde frem til den. Men det er i hvert fald et kæmpe stort problem. Men 5 kr. pr. flysæde, er det det, der efter hr. Brian Mikkelsens opfattelse flytter tingene?

Kl. 17:11

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 17:11

Brian Mikkelsen (KF):

Jamen jeg kan jo forholde mig til de mennesker, som i hvert fald ved mere om det, end jeg gør, og det er de danske lufthavne, og det er flyselskaberne, og de siger, at det spiller en rolle, for der er prisen meget følsom, når man er ude at konkurrere på det marked. Vi er jo efterhånden helt nede på at have en reel flypris for nogle ruter på 200-250 kr., og der betyder alle kroner noget. Det er jo relativt nemt at lave sådan en konkursforsikring. Det var kun, fordi jeg var en lille kræmmer, at jeg ikke gjorde det på min families vegne, for det er simpelt hen bare at sætte et lille hak i en rubrik, og så får man den med. Og der tror jeg, mange tusinde mennesker ligesom jeg har tænkt: Så sparer vi de penge. Det var så en dårlig investering for mit vedkommende, men det falder jo så tilbage på mig selv. De ekstra penge, som den her obligatoriske ordning vil betyde, vil betyde, at Hamborg, Malmø, måske også Berlin og andre lufthavne vil være lidt bedre stillede. Det er jo givetvis ikke det, der tipper læsset, men sammen med de mange andre afgifter, vi har i Danmark, vil det kunne være med til at tippe læsset.

Kl. 17:12

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Så er det hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 17:12

Henning Hyllested (EL):

Jo, hvis ikke det i stedet for betyder, at rejsende, som i dag rejser fra Malmø eller Hamborg, synes, at det da er smart at flyve ud af København eller Billund, fordi de så er konkurssikrede. For det går jo på, at hvis man flyver ud af en dansk lufthavn, betaler man 5 kr. pr. sæde. Det er det, man så skal betale ekstra for at tage fra Hamborg til Billund og flyve ud af Billund – 5 kr. Personligt tror jeg ikke på, at det har det store at sige, på trods af hvad lufthavnene siger.

Jeg forstår det udmærket godt i forhold til den gamle debat om afgifter, hvor man snakkede om 75 eller 100 kr. pr. flysæde. Jeg kunne måske bedre forstå, at det kunne spille en rolle, men at det skulle kunne gøre det med et beløb på 5 kr., kan jeg ikke forstå.

Kl. 17:12

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 17:12

Brian Mikkelsen (KF):

Nej, der er også mange ting, jeg ikke forstår, men jeg kan forholde mig til, hvad de mennesker, som arbejder i flybranchen, siger til mig, når jeg har møder dem, og der siger de fra lufthavnene til mig, at det vil have en betydning, at der bliver indført sådan en afgift. Derfor er det ikke beløbet, der er afgørende, men følelsen af, at man oveni alle de andre ting betaler mere for billetten i Danmark. Det er det, der kan være med til at vælte læsset, så at sige. Så det bliver ik-

ke bare et spørgsmål om tro, det er også et spørgsmål om fakta i forhold til de aktører, der er derude, og som siger, at det betyder noget. Det er det ene element.

Det andet element er – og det synes jeg stadig er vigtigt at fastholde – at jeg ikke tror, at det kan gennemføres. Altså, vi har ikke nogen mulighed for at komme efter de selskaber, som er i lande, som vi ikke har relationer til. Og det allerbedste er altså stadig væk at gøre det på EU-plan, så det bliver en fælleseuropæisk ordning, hvor man sikrer en ordentlig forbrugerbeskyttelse.

Kl. 17:13

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:14

(Ordfører for forslagstillerne)

Henning Hyllested (EL):

Jeg vil da i første omgang selvfølgelig takke for diskussionen og bemærkningerne. Jeg konstaterer, at det da ikke er overvejende negativt, selv om der ikke er opslutning bag beslutningsforslaget, det kan jeg jo godt konstatere. Jeg vil måske navnlig kvittere over for Dansk Folkeparti, og så vil jeg da også gerne over for kvittere hr. Hans Christian Thoning fra Venstre for at være meget imødekommende over for måske at lave en beretning. Så jeg håber da, at udvalgsbehandlingen efterfølgende kan føre til et eller andet konstruktivt og fornuftigt, som så kan komme ud af det.

Jeg vil godt sige omkring hele spørgsmålet om konkurssikring, nu har jeg været inde på det i en række spørgsmål, at jeg måske i virkeligheden anser det for at være et konkurrenceparameter på den måde, at det jo altså også kan være et positivt konkurrenceparameter, der kan trække rejsende til – det har jeg prøvet at redegøre for – danske lufthavne, fordi forslaget jo altså går på, at det er flyrejsende ud af danske lufthavne, som skal betale pr. sæde. En række ordførere, specielt hr. Jonas Dahl fra SF, var meget bekymrede for ligestillingen med andre flyrejsende i andre lande. Jamen det her kunne jo måske netop være en inspiration for flyrejsende fra andre lande. Det kunne jo være, som jeg siger, at dem fra Hamborg tager til Billund, fordi de får øje på, at man i Danmark altså er konkurssikret, hvis et af flyselskaberne går konkurs. Og så kan det jo måske i virkeligheden være med til at presse tingene igennem i andre lande.

Det er en kendsgerning, og det er jo også det, man har konstateret i den rapport, som nu er lavet af Erhvervsministeriet, og som det også fremgår af det følgebrev, som ministeren har sendt ud sammen med rapporten, og som jeg har refereret til flere gange, at reglerne ikke fungerer, og det har man også konstateret i branchen. Reglerne fungerer simpelt hen ikke, og der er en hel række problemer, som jo afspejler sig i – jeg var inde på det – at i 2011 var der sølle 125.000 mennesker, der havde købt en konkurssikring, på trods af at den jo altså er obligatorisk at udbyde. Der var der 125.000, der havde købt sådan en, ud af 11 millioner passagerer, der rejste fra danske lufthavne. Det er klart, at man så må konstatere, at så er der virkelig et problem, og hvorfor opstår det så? Ja, der er jo et hav af forskellige udbudsmåder, som det også fremgår af de bemærkninger, som vi har lavet til beslutningsforslaget. Det foregår i forbindelse med billetkøbet, det foregår umiddelbart efter billetkøbet, det kan foregå via mail eller blanketter eller andre ting, det kan være via et opkald til et kontor eller et call center. Der er faktisk kun et selskab af dem, vi i hvert fald har kunnet finde, og det er Brussels Airlines, som inkluderer det i prisen. Der er der ingen slinger i valsen.

Så er der jo altså en lang række selskaber, som står uden for ordningen og herunder jo altså Norwegian, som efterhånden har kæmpet sig frem til at blive det næststørste selskab, der flyver ud af Danmark, og hvor det tyder på, sammenholdt med andre selskaber, at konkurssikringen jo altså tilbydes på en fuldstændig uigennemskue-

lig måde, og som sagt er der altså nogle, der står helt uden for. Jeg har selv prøvet i forbindelse med nogle forskellige rejser at være inde at se, om jeg kunne finde frem til de der konkurssikringer, og jeg skal love for, at hvis man ikke er velbevandret i it og underunderundermenuer, kan man have rigtig svært ved at finde, at der udbydes de der konkurssikringer.

Af de ca. 60 flyselskaber, som beflyver danske lufthavne, har vi fundet frem til omkring 23. Vi har senere modtaget meldinger om, at det måske er 35, men det er i omegnen 25-35 selskaber, som er registreret i Rejsegarantifonden. Jeg vil gerne gøre opmærksom på i forhold til noget af det, som også er fremgået af debatten, at der jo *ikke* er optræk til en fælleseuropæisk løsning på det her problem. Branchen har været indbudt til en rundbordssamtale, og det er jo bl.a. det, der har givet anledning til rapporten, men der er jo ikke kommet noget konkret resultat ud af det, andet end at rapporten jo selvfølgelig remser op, hvad der er fordele og ulemper. Men der er jo ikke kommet nogen initiativer ud af det.

Med hensyn til den der evige henvisning til EU tillader jeg mig igen meget kort at ridse op, hvor langt man er kommet i EU i den meddelelse, man har sendt ud fra Kommissionen omkring passagerbeskyttelse i tilfælde af luftfartsselskabers konkurs. På side 10 fremgår det, at Kommissionen vil opmuntre de nationale myndigheder, der er ansvarlige for gennemførelse af forordningen 1008/2008, til større samarbejde og deling af information, til samarbejde med lufttransportorganisationer i EU for at udforme frivillige ordninger, til samarbejde med branchen for at opmuntre til en bredere og mere systematisk adgang, til samarbejde med IATA for at opmuntre til vedtagelse af en serviceniveauaftale, opmuntre til mere udbredt og systematisk information. Altså, det er der ikke ret meget konkret i. Og det er altså det niveau, som Europa-Kommissionen befinder sig på nu, så jeg synes, det er for nemt bare at henvise til, at der må skabes en fælleseuropæisk løsning, for det er man rigtig, rigtig langt fra.

Kl. 17:19

Så jeg synes ikke, man løser problemet, og i mellemtiden, mens vi, om jeg så må sige, venter, vil man jo opleve flere flyselskaber gå konkurs, desværre, og mange flere mennesker komme i klemme, fordi de jo altså ikke af forskellige årsager har tegnet den her konkursforsikring. Så problemer er der nok af.

Jeg synes, Cimber Sterlings konkurs f.eks. på mange måder udstillede de problemer, der er med, at tusindvis af rejsende kom i klemme. Jeg tror, jeg refererede tallene på et tidspunkt: 6.500 af de rejsende på tidspunktet for konkursen var forsikrede, og det svarer til 6 pct. af dem, som var der. Hvis samtlige havde været forsikret, havde det kostet 200 mio. kr. Det kan man selvfølgelig glæde sig over, ha-ha-ha, så kostede det ikke det, men det var jo altså en hel masse mennesker, altså 94 pct. af de rejsende på det tidspunkt, som ikke var dækket. Det er da et problem, og det må man da gøre noget ved, og det kan man da ikke vente i flere år på at få gjort noget ved. Som om det så ikke var nok, har vi så fået den her Norwegiandom fra Østre Landsret, 4. juli sidste år, som slår fast, at man skal have et fysisk salgskontor i Danmark for at kunne stille krav om registrering i Rejsegarantifonden. Og det er på trods af, at flybilletter i dag altovervejende sælges via internettet.

Når man tænker på, at Norwegian er nr. 2 og udbyder 18-19 pct. af alle sæder, som flyver ud af Danmark i dag, er det lidt utroligt, at man ikke kan kræve, at et sådant selskab skal være medlem af Rejsegarantifonden og dermed konkurssikre deres rejsende. Det er efter vores mening en klar konkurrenceforvridning mellem selskaberne, som opstår, og det er først og fremmest også en manglende beskyttelse af forbrugerne, som man her er vidne til.

Forslaget går ud på, at man betaler 5 kr. pr. passager, og med disse ca. 11 mio. rejsende giver det 55 mio. kr. om året, og det vil så tage nogle år at opbygge den fond, der skal til for at modstå et antal konkurser hvert år. Man kan diskutere, hvor meget det skal kunne

modstå, men det er klart, at i og med at ordningen bliver obligatorisk, er det nok i omegnen af $\frac{1}{2}$ mia. kr. eller 500 mio. kr. eller noget i den stil, i hvert fald hvis man tænker på Cimber Sterlings konkurs.

Forslaget går i øvrigt ud på en garantistillelse, og der har vi klart åbnet op for, at der måske kunne være en minimumsgrænse for mindre selskaber, så de slipper. Der skal være en selvrisiko og en bagatelgrænse på måske 500 kr., eller hvad ved vi, det står helt åbent, men der skal også være nogle sanktionsmuligheder, og især når domstole og bøder ikke er nok, skal der jo selvfølgelig være mulighed for at fratage selskaber retten til at beflyve danske lufthavne. Så ved jeg godt, at alle himler op og siger: Uh, det må vi ikke, og det kan vi ikke, og vi har jo EU og sådan noget. Men vi har før sagt, at man måske en gang imellem skal udfordre de der systemer for at sikre en tilstrækkelig forbrugerbeskyttelse.

Vi foreslår også et fælles rejseankenævn, som skal dække ikke alene pakkerejser af enhver slags, men også private flyrejser. Vi har sagt, at man måske kunne skelne mellem private rejser og forretningsrejser, men det er måske rigtigt, som branchen også har gjort opmærksom på, at det kan være svært i praksis at skelne. Det er fint nok, så må vi prøve at snakke om det og forhandle om det, for det er ikke ultimativt fra vores side, at det skal være sådan. Man kan også i forbindelse med oplysningspligt sige, at det i hvert fald bliver mindre nødvendigt, i og med at ordningen simpelt hen bliver obligatorisk

Forslaget, som det ligger her, omfatter flyselskaber, men det er selvfølgelig fuldstændig korrekt at overveje, som nogle har gjort, om ikke også ordningen skal omfatte rejsearrangørerne. De har jo bl.a. selv gjort opmærksom på det, og det er vi helt åbne for. Jeg tror, det var fru Mette Bock, der bl.a. gjorde opmærksom på det, og det synes jeg er en fuldstændig relevant indvending.

Med det her beslutningsforslag vil vi meget gerne lægge op til en diskussion, lægge op til en udvalgsbehandling, som jeg håber kan føre frem til en eller anden form for beretning, så vi ligesom herfra viser, at vi gerne vil tage nogle initiativer, og at vi ikke bare lader det stå ved en eller anden efter vores mening lidt tom henvisning til, at det må man klare i EU, og så må vi se, hvad der kommer ud af det, og så venter vi i flere år på det.

Kl. 17:24

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ordføreren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget

Kl. 17:24

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 29. maj 2013, kl. 9.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

:

Mødet er hævet. (Kl. 17:24).